

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Ναρκωτικών»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

Προοίμιο

Η διάδοση των ναρκωτικών, φαινόμενο με παγκόσμιες και με εθνικές διαστάσεις, συνεχίζει να πλήττει τη σύγχρονη κοινωνία. Παγκοσμίως ο αριθμός όσων καταχρώνται ναρκωτικά υπερβαίνει τα 20.000.000 ανθρώπων (βλ. United Nations Office of Drugs and Crime, Principles of Drug Dependence Treatment, N. York 2009). Στη χώρα μας ο αριθμός των θανάτων που επισήμως συνδέονται με την κατάχρηση ναρκωτικών κυμαίνονται περί τους 300. Εξαιρετικά επιβαρυντικό είναι το γεγονός ότι περί το 40% κινείται το ποσοστό των κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές με καταδίκες που άμεσα αφορούν τα ναρκωτικά. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Δικαιοσύνης, κατά τον Αύγουστο 2010, 4.116 από ένα σύνολο 11.834 κρατουμένων ανήκαν στην κατηγορία αυτή, ενώ πολλοί επιπλέον κρατούνται για εγκλήματα εμμέσως πλην σαφώς συνδεδεμένα με τη διάδοση των ναρκωτικών (κλοπές, ληστείες, πλαστογραφίες, σωματεμπορία, νομιμοποίηση παράνομων εσόδων κ.λπ.).

Με δυο λόγια, ο μεγάλος αριθμός των κρατουμένων για πράξεις σχετικές με τα ναρκωτικά συνιστά κύριο αίτιο της υπερφόρτωσης των ελληνικών φυλακών.

Είναι σαφές ότι οι δυσμενείς συνέπειες του συγκεκριμένου φαινομένου κατατάσσονται σε δυο μεγάλες κατηγορίες. Από τη μια πλευρά πλήττουν την υγεία, φθάνοντας στην χειρότερη περίπτωση στην πρόκληση θανάτων. Από την άλλη συναντώνται κοινωνικοψυχολογικές συνέπειες, με μεγαλύτερη την ανάπτυξη εγκληματικότητας: Ο κοινωνικός αποκλεισμός των εξαρτημένων, η δυστυχία των οικογενειών, η υπερφόρτωση των φυλακών και η προσφορά γόνιμου υπεδάφους στο οργανωμένο έγκλημα συνιστούν τις ιδιαίτερες όψεις του γενικού φαινομένου.

Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δεν μπορούσε να μείνει αδιάφορο μπροστά σε αυτό το φαινόμενο. Έτσι, με την υπ' αριθμ. 27788/17.3.2010 απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, συγκροτήθηκε Ειδική Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή, αποτελούμενη από τους Νικόλαο Παρασκευόπουλο, Καθηγητή Νομικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ως Πρόεδρο, Λεωνίδα Κοτσάλη, Καθηγητή Νομικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Ευσταθία Λαμπροπούλου, Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών, Αλέξανδρο Κωστάρα, Αναπληρωτή Καθηγητή Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Ιωάννη Μπέκα, Αναπληρωτή Καθηγητή Νομικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, Μινέρβα-Μελπομένη Μαλλιώρα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια Νομικής του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, Νικόλαο Βόκα, Πρόεδρο Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης, Κωνσταντίνο Κοσμάτο, Ειδικό Επιστήμονα στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Νικόλαο Καρακούκη, Ιατροδικαστή Α' Τάξεως της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας Πειραιά, Κωνσταντίνο Παναγιωτόπουλο, Αστυνόμο Α' της Δίωξης Ναρκωτικών Αττικής, Γρηγόριο Τσόλια, Δικηγόρο Αθηνών, ως μέλη και γραμματέα την Ν. Κωνσταντίνου, προκειμένου να προβεί στην αναμόρφωση των διατάξεων του Κώδικα Νόμων

για τα Ναρκωτικά. Η Επιτροπή σε σύντομο χρονικό διάστημα υπέβαλε στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σχέδιο νόμου με πλήρη Αιτιολογική Έκθεση, προβαίνουσα στη σύνταξη νέου σχεδίου Κώδικα επί τη βάσει του οποίου συντάχθηκε το προκείμενο σχέδιο νόμου.

Στη χώρα μας πρώτο θεμέλιο της ισχύουσας σχετικής νομοθεσίας αποτέλεσε ο ν. 1729/1987, ο οποίος εισήγαγε χρήσιμες διακρίσεις στην ποινική μεταχείριση και ίδρυσε τον πρώτο πανελλήνιο οργανισμό απεξάρτησης, το ΚΕΘΕΑ. Η αφιέρωση του άρθρου 1 του συγκεκριμένου νόμου στην ίδρυση αυτή αποτελούσε ένα δείγμα συμβολικής προτεραιότητας της θεραπευτικής προσέγγισης στη συνείδηση του τότε νομοθέτη.

Εκτοτε οι νομοθετικές επεμβάσεις ήταν πολύ συχνές. Η πρώτη έλαβε χώρα (ν. 1738/1987) δύο μόλις μήνες μετά την ψήφιση του βασικού νομοθετήματος, ενώ η τελευταία (ν. 3811/2009) είναι πρόσφατη και ήδη αισθητή στη δικαστηριακή πράξη. Ανάμεσα σε όσες μεσολάβησαν οπωσδήποτε ξεχωρίζει ο ν. 2161/1993, η ίδρυση του ΟΚΑΝΑ και η παροχή υποκαταστάτων στους εξαρτημένους από ναρκωτικά. Οι αποσπασματικές, έστω, αυτές μεταρρυθμίσεις έχουν συμβάλει στη διόρθωση αρκετών ακαμψιών. Επίσης η κωδικοποίηση των ρυθμίσεων (ν. 3459/2006) διευκόλυνε σημαντικά την εφαρμογή τους.

Αξιοσημείωτη διεθνής εξέλιξη στο θεσμικό πεδίο κατά τα τελευταία έτη συνιστά η έκδοση της απόφασης – πλαίσιο του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2004 (2004/757/ΔΕΥ) για τη θέσπιση ελάχιστων διατάξεων σχετικά με τα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των εγκλημάτων και με τις ποινές που ισχύουν στον τομέα της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών.

Ορισμένες από τις διατάξεις της συγκεκριμένης απόφασης ήδη οδήγησαν σε επιμέρους προσαρμογές της ελληνικής ποινικής νομοθεσίας (βλ. π.χ. άρθρο 33 α.ν. 3459/2006 που προστέθηκε με το άρθρο 12 του ν. 3727/2008). Κατά τα λοιπά, οι περιλαμβανόμενοι στο άρθρο 2 της παραπάνω Απόφασης – Πλαίσιο ορισμοί δεν απέχουν από τους αντίστοιχους της ισχύουσας ελληνικής ποινικής νομοθεσίας. Όσο για τις προτεινόμενες (άρθρο 4 της ίδιας Απόφασης) ως αποτελεσματικές, ανάλογες και αποτρεπτικές ποινικές κυρώσεις, καταρχήν παρατηρείται ότι από το συγκεκριμένο ευρωπαϊκό θεσμικό εργαλείο δεν μπορούν να προκύψουν δεσμεύσεις για συγκεκριμένα ύψη ποινών. Γίνεται ωστόσο σαφές ότι τα θεσπιζόμενα από την Απόφαση – Πλαίσιο όρια ποινής, τόσο για τα βασικά εγκλήματα διακίνησης ναρκωτικών όσο και για τις βαρύτερες μορφές, είναι αισθητά χαμηλότερα από τα αντίστοιχα της ελληνικής νομοθεσίας.

Εν τω μεταξύ, οι πραγματικές εξελίξεις στο διεθνές και στον εγχώριο ορίζοντα κατά την τελευταία τριακονταετία υπερακόντισαν ποσοτικά και ποιοτικά τις προβλέψεις του νομοθέτη. Σημειώνουμε τα κυριότερα ευρήματα:

Α) Η ανάπτυξη των διακρατικών σχέσεων, της τεχνολογίας και των επικοινωνιών ενίσχυσε τις δυνατότητες και δραστηριότητες του οργανωμένου εγκλήματος.

Β) Ορισμένες ναρκωτικές ουσίες συνδέθηκαν με την ψυχαγωγία των νέων, πράγμα που συντέλεσε σε ευρύτερη διάδοσή τους.

Γ) Η στήριξη της προληπτικής πολιτικής ιδίως στην καταπολέμηση της προσφοράς, δηλαδή του εμπορίου, διέψευσε τις προσδοκίες. Προέκυψε ότι μόνο ο συνδυασμός πολιτικών κατά της προσφοράς και κατά της ζήτησης ναρκωτικών, κι όχι μονομερώς η επιβάρυνση των

ποινών, εμφανίζει αποτελεσματικότητα.

Χαρακτηριστικά είναι τα στοιχεία που προκύπτουν από πρόσφατη ειδική συγκριτική για τις ποινές Έκθεση του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τα Ναρκωτικά και τις Εξαρτήσεις (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction, Selected Issue 2009. Drug Offences: Sentencing and other Outcomes). Η συγκεκριμένη Έκθεση επισημαίνει ότι παρά την έκδοση της Απόφασης – Πλαίσιο του 2004 οι νομοθεσίες των ευρωπαϊκών χωρών – μελών εμφανίζουν σημαντικές ανομοιομορφίες ως προς τους ορισμούς, τις διακρίσεις μεταξύ εγκλημάτων διακίνησης και άλλων που υπηρετούν την προσωπική χρήση, καθώς και ως προς τις ποινές. Οι διαφορές αυτές οδηγούν αντίστοιχα σε σημαντικές διαφοροποιήσεις του αριθμού και του ποσοστού των καταδικών. Σε γενικές γραμμές παρατηρήθηκαν τα ακόλουθα, με βάση τα δεδομένα των χωρών που απήντησαν: για τις περισσότερες χώρες το μέσο ύψος ποινής, αναστελλόμενης ή μη, για εγκλήματα χρήσης (χρήσης ή προσωπικής κατοχής) ναρκωτικών ήταν σημαντικά χαμηλότερο από το ένα έτος. Οι ποινές για διακίνηση βασικής νομοτυπικής μορφής επίσης σε αρκετές περιπτώσεις αναστέλλονται, ενώ το ύψος τους δεν φαίνεται να υπερβαίνει τα τρία έτη (βλ. πίνακα 5, σελ. 15 Εκθέσεως).

Ιδιαίτερο συγκριτικό ενδιαφέρον εμφανίζουν οι ποινές για τις πιο επιβαρυνμένες μορφές διακίνησης. Για παράδειγμα, σύμφωνα με τα επιβληθέντα στοιχεία (βλ. σελ. 16 Εκθέσεως):

- Στην Αγγλία και Ουαλία, στην Ιρλανδία και στη Σουηδία σε καμία περίπτωση δεν επιβλήθηκε η ανώτατη ποινή κατά τη διάρκεια του έτους αναφοράς.

- Στην Ιρλανδία κατά τα έτη 1999, 2000 και 2001 μεταξύ 55 ανάλογων περιπτώσεων (διακίνηση ναρκωτικών αξίας άνω των 12.700 Ευρώ) επιβλήθηκε ποινή άνω της φυλάκισης 10 ετών, ενώ στις λοιπές περιπτώσεις αναγνωρίστηκαν ελαφρυντικές περιστάσεις.

- Στην Πολωνία σε αντίστοιχες επιβαρυντικές μορφές διακίνησης μόνο στο 42% των καταδικών επιβλήθηκε άμεσα φυλάκιση, ενώ στο 57% η ποινή αναστάλη.

- Στη Δανία, παρά την αύξηση των αντίστοιχων προβλεπόμενων ποινών, η μέση ποινή, αν δεν αναστέλλεται, κυμαίνεται μεταξύ 20 και 30 μηνών.

Γενικά, όπως σημειώνεται, οι βαρύτερες προβλεπόμενες ποινές για διακίνηση ναρκωτικών επιβάλλονται σπάνια. Το εύρημα αυτό οδηγεί στη διάγνωση μιας σημαντικής διαφοράς με τη χώρα μας, όπου η ανώτατη ποινή της ισόβιας κάθειρξης επιβάλλεται σε αρκετές περιπτώσεις ετησίως. Για την αξιολόγηση αυτής της διαφοράς πρέπει πάντως να ληφθεί υπόψη, ότι η εξάρτηση στις πλείστες ευρωπαϊκές χώρες εκτιμάται ως γενικό ελαφρυντικό, και όχι ως ειδικός λόγος μείωσης της απειλούμενης ποινής.

- Οι ευρωπαϊκές χώρες που απέστειλαν σχετικά στοιχεία, δείχνουν μια αυξημένη τάση επιβολής εναλλακτικών (ανοικτών) μέτρων θεραπείας αντί φυλάκισης. Ωστόσο 14 από τις 26 χώρες δεν απέστειλαν σχετικά στοιχεία (βλ. Έκθεση, σελ. 18).

Η χώρα μας οφείλει να αξιολογήσει ένα σημαντικό εύρημα. Συγκεκριμένη έρευνα – αξιολόγηση του θεραπευτικού έργου του ΚΕΘΕΑ που έλαβε χώρα με διεθνή επίβλεψη (βλ. Δ. Αγραφιώτη – Ε. Καμπριάνη, Εξαρτήσεις 2002, σελ. 12, 18), έδειξε τα ακόλουθα: Από όσους παρέμειναν σε θεραπευτικές κοινότητες για διάστημα άνω του ενός έτους, το 73% δεν είχε πλέον ποινικές εκκρεμότητες πέντε έτη μετά την είσοδό τους στη θεραπευτι-

κή διαδικασία. Εξάλλου, το 100% όσων έλαβαν μέρος στην έρευνα, απ' ενός δεν είχε καμιά (εμφανή ή αφανή) παράνομη δραστηριότητα κατά τις τελευταίες 30 ημέρες πριν ερωτηθεί, απ' ετέρου δεν είχε εμπειρία φυλάκισης κατά την πενταετία. Αν οι αριθμοί αυτοί συγκριθούν με τα υψηλά ποσοστά υποτροπής όσων αποφυλακίζονται, προκύπτει ότι η προληπτική δυναμική της απεξάρτησης είναι πολύ ισχυρότερη από την αντίστοιχη της φυλάκισης.

Παρά το συγκεκριμένο εύρημα και τη διεθνή εμπειρία, η εφαρμογή των ρυθμίσεων και η ποινική αντιμετώπιση του προβλήματος φαίνονται να διστάζουν ενώπιον των εναλλακτικών μέτρων απεξάρτησης. Αυτή η διστακτικότητα έχει ως αναπόφευκτες συνέπειες την υπερφόρτωση των φυλακών και την αδυναμία κοινωνικής επανένταξης και άσκησης δευτερογενώς προληπτικής πολιτικής. Προφανώς, αιτιολογείται όχι μόνο με βάση αδυναμίες της εφαρμογής (π.χ. έλλειψη προγραμμάτων επιμόρφωσης των δικαστών για τις εξελίξεις), αλλά και με βάση τις ατέλειες και την πολυπλοκότητα της κείμενης νομοθεσίας.

Με βάση τα παραπάνω, η μεταρρύθμιση του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά εμφανίζεται αναγκαία στις εξής κατευθύνσεις:

- Αυστηρή καταστολή των βαρύτερων και οργανωμένων μορφών διακίνησης, αλλά με προσεκτικό διαχωρισμό τους από τις ελαφρύτερες περιπτώσεις.

- Γενικά, προσπάθεια διάκρισης και διαβάθμισης των σχετικών εγκλημάτων, ώστε να αποφεύγονται οι δυσανάλογα βαριές ή ευνοϊκές μεταχειρίσεις.

- Διευκόλυνση της ουσιαστικής εφαρμογής μέτρων απεξάρτησης (σωματικής και ψυχολογικής) αντί του εγκλεισμού στις κοινές συνθήκες της φυλάκισης.

- Αποποινικοποίηση τόσο της χρήσης ναρκωτικών ουσιών όσο και των υποστηρικτικών αυτής πράξεων (κατοχή και με οποιονδήποτε τρόπο προμήθεια προς ίδια χρήση).

Το παρόν σχέδιο νόμου επιχειρεί επίσης να συστηματοποιήσει τις ρυθμίσεις που αφορούν τα όργανα σχεδιασμού, συντονισμού και υλοποίησης της πολιτικής κατά των ναρκωτικών. Ειδικότεροι στόχοι είναι οι εξής:

- Η αποτύπωση και αποσαφήνιση αρμοδιοτήτων οργάνων, όπως η Διυπουργική Επιτροπή, ο Εθνικός Συντονιστής για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και η Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών, καθώς και το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο, στα οποία κατανέμονται οι ευθύνες σχεδιασμού, απόφασης και εποπτείας εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης περί τα ναρκωτικά και των συναφών προγραμμάτων.

Άρθρο 1

Με βάση τα διεθνώς κρατούντα στην επιστήμη προσδιορίστηκαν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των ναρκωτικών, έτσι ώστε στον ορισμό να περιλαμβάνεται κάθε ουσία γνωστή ή άγνωστη στο εμπόριο, ως και άγνωστες συνθέσεις ουσιών, οι οποίες έχουν τις ιδιότητες των ναρκωτικών, ανεξάρτητα από την ονομασία τους.

Επιπροσθέτως, καθορίζεται ότι ως εξάρτηση νοείται μία κατάσταση ψυχική ή και φυσική («σωματική»), που εμφανίζεται ως αποτέλεσμα της επίδρασης μιας ουσίας σε έναν ζωντανό οργανισμό και χαρακτηρίζεται από μια ποικιλία εκδηλώσεων, μέσα στις οποίες περιλαμβάνεται πάντοτε η διάθεση για την συνέχιση λήψης της ουσίας

με σκοπό την επανεκδήλωση των ψυχοδραστικών ενεργειών της ή αντίθετα την αποφυγή δυσάρεστων συμπτωμάτων, που μπορεί να εκδηλωθούν όταν δεν ληφθεί.

Άρθρα 2-19

Ο παρών Κώδικας διατηρεί τις ρυθμίσεις των άρθρων 2 έως και 19 της προηγούμενης νομοθεσίας. Οι αναγκαστικές μεταβολές υφίστανται λόγω της αλλαγής της ονομασίας Υπουργείων και φορέων, οι οποίες προέκυψαν από πρόσφατες διοικητικές μεταβολές.

Άρθρο 20

Η εμπειρία της εφαρμογής των βασικών ρυθμίσεων για την διακίνηση ναρκωτικών, οι περιεχόμενες στην Απόφαση – πλαίσιο 2004/757 ΔΕΥ της Ευρωπαϊκής Ένωσης κατευθυντήριες γραμμές, καθώς και η ανάγκη διεύρυνσης των απειλούμενων ποινών ώστε να παρέχονται στο δικαστήριο τα αναγκαία περιθώρια για την επιμέτρηση ποινής ανάλογης προς την βαρύτητα του εγκλήματος συνηγορούν για τα ακόλουθα:

Τυποποιείται ως βασικό έγκλημα (άρθρο 20) η παράνομη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών (ΑΠ 246/1999, Ποινικά Χρονικά 1999, σελ. 1017), χαρακτηρίζεται κακούργημα και τιμωρείται με κάθειρξη και, σωρευτικά, με χρηματική ποινή, ενώ διατηρούνται με βελτιώσεις οι ήδη προβλεπόμενες (α. 36 επ.) παρεπόμενες ποινές και μέτρα ασφαλείας (απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος, δήμευση, απαγόρευση διαμονής). Εντελώς άσκοπη και ανορθολογική κρίθηκε η διατήρηση ως εγκλήματος της από αμέλεια διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Κρίθηκε αναγκαίο να τυποποιείται το βασικό έγκλημα διακίνησης ναρκωτικών (κακούργημα) με τον λιτότερο δυνατό τρόπο, με νομοτεχνική αρμονία προς τους συνήθεις κυρωτικούς κανόνες του ποινικού δικαίου. Προς αυτό, αντί της παρωχημένων εποχών παραθετικής διατύπωσης πολυάριθμων τρόπων τέλεσης, η οποία, πέραν του πολυσχιδούς της έκφρασης, ενέχει και τον κίνδυνο να μην είναι η παράθεση εξαντλητική, προτιμήθηκε η χρησιμοποίηση της λέξης «παράνομα διακινεί» στον κυρωτικό κανόνα και ακολούθως σε ερμηνευτική παράγραφο παρατέθηκαν ενδεικτικά οι τρόποι τέλεσης, όπως αυτοί προβλέπονται στον ισχύοντα προς τροποποίηση νόμο, ώστε να μην υπάρξουν πρακτικά προβλήματα διαχρονικού δικαίου στις πράξεις που θα έχουν τελεστεί πριν την ισχύ της νέας διάταξης. Με τον τρόπο αυτό καταστρώνεται ένα υπαλλακτικώς μικτό έγκλημα, παράλληλα δε επιλύεται οριστικά και το ζήτημα της τέλεσης περισσότερων πράξεων διακίνησης αναφορικά με την ίδια ποσότητα ναρκωτικών.

Άρθρο 21

Τυποποιούνται πέριξ του βασικού εγκλήματος διακίνησης προνομιούχες (άρθρο 21), διακεκριμένες (άρθρο 22) και ιδιαίτερα διακεκριμένες (άρθρο 23) περιπτώσεις. Κατά την τυποποίηση των παραλλαγών λήφθηκε κατά το δυνατόν υπόψη και ακολουθήθηκε η ορολογία της ισχύουσας νομοθεσίας, ώστε να διευκολύνεται ο εφαρμοστής του δικαίου και να ελαχιστοποιούνται οι κραδασμοί από την νομοθετική μεταβολή. Αναφορικά με τις περιπτώσεις που εντάχθηκαν στις παραλλαγές, προνομιούχες και διακεκριμένες, ελήφθησαν υπόψη και τα όσα συ-

νιστώνται στην απόφαση – πλαίσιο 2004/757 ΔΕΥ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως προνομιούχες παραλλαγές πλημμεληματικής βαρύτητας τυποποιούνται οι πράξεις διακίνησης μικροποσότητας ναρκωτικών, η προμήθευση οικείου και το «κέρασμα». Λόγοι της ηπιότερης αυτής μεταχείρισης είναι αντίστοιχα, η ιδιαίτερα μικρή απαξία – επικινδυνότητα της συμπεριφοράς, σε συνδυασμό με την πιεστική ανάγκη εξασφάλισης της καθημερινής δόσης του δράστη, η έλλειψη σκοπού κέρδους και η ψυχολογική πίεση που ασκείται στο δράστη από τον οικείο ή τον άλλο χρήστη. Στο ίδιο άρθρο προσδιορίζονται και τα κριτήρια παραδοχής του ότι η διάθεση γίνεται για αποκλειστική χρήση από τον τρίτο, παραπέμποντας στο άρθρο 29 (είδος, καθαρότητα και ποσότητα ουσίας σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες ανάγκες του χρήστη, όπως αυτές προκύπτουν από τον χρόνο που κάνει χρήση, την συχνότητα και την ημερήσια δόση του).

Άρθρο 22

Στις διακεκριμένες παραλλαγές απειλείται κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών (10 – 20 έτη) και σωρευτικά χρηματική ποινή από 50.000 μέχρι 500.000 ευρώ. Εντάσσονται ουσιαστικά περιπτώσεις που διακρίνονταν και με τον ισχύοντα νόμο και ειδικότερα η τέλεση διακίνησης από υπάλληλο που νόμιμα ασχολείται με τα ναρκωτικά, για διευκόλυνση ή απόκρυψη άλλων κακούργημάτων, σε ευαίσθητους χώρους (στρατόπεδα, καταστήματα κράτησης, σχολεία κ.λπ.). Όπως επίσης περιπτώσεις που ο δράστης τελεί την πράξη με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών από ανήλικο ή μεταχειριζόμενος με οποιοδήποτε τρόπο ανήλικο πρόσωπο, όταν ενεργεί στα πλαίσια εγκληματικής οργάνωσης (άρ. 187 και 187 Α του Π.Κ.), καθώς επίσης και όταν ο δράστης είναι υπότροπος. Ακόμη, περιπτώσεις όπου ο δράστης αναμειγνύει ναρκωτικά με τρόφιμα κ.λπ. ή είναι φαρμακοποιός και χορηγεί εν γνώσει του ναρκωτικά παράνομα ή γιατρός που εκδίδει, χωρίς ιατρική ένδειξη, συνταγή για ναρκωτικά ή ουσίες για να παρασκευαστούν ναρκωτικά. Οι λόγοι της αυξημένης απαξίας των εν λόγω πράξεων εντοπίζονται είτε στην ιδιαίτερη ευθύνη του δράστη (υπάλληλος, γιατρός κ.λπ.), είτε στην αυξημένη επικινδυνότητα της πράξης του και ειδικότερα αναφορικά με τον τόπο διακίνησης (π.χ. σχολεία), το πλαίσιο τέλεσής της (εγκληματική οργάνωση), τον σκοπό της (π.χ. διευκόλυνση άλλου κακούργηματος, πρόκληση χρήσης σε ανήλικο πρόσωπο) ή τον επικίνδυνο συγκαλυμμένο τρόπο της (ανάμιξη με τρόφιμα). Τα διακεκριμένα αυτά κακούργηματα δεν απαιτούν οποιαδήποτε κρίση αναφορικά με την ποσότητα και συνεπώς υπάγονται ρητά στο παρόν άρθρο (αναφέρονται και οι πράξεις του άρθρου 21) και περιπτώσεις μικροποσότητας κ.λπ., που θα μπορούσαν να υπαχθούν στις προνομιούχες παραλλαγές, οι οποίες, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του παρόντος, τιμωρούνται ως διακεκριμένα κακούργηματα.

Άρθρο 23

Εδώ τυποποιούνται ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις διακίνησης, που τιμωρούνται με την εσχάτη των ποινών (ισόβια κάθειρξη) ή με πρόσκαιρη κάθειρξη 10-20 ετών και χρηματική ποινή που μπορεί να φτάσει τις 600.000 ευρώ. Η διαφοροποίηση από την ισχύουσα ρύθμιση, ως προς το ύψος της ποινής έγκειται στην παροχή

στον δικαστή της ευχέρειας να αποφύγει, κατά την επιμέτρηση, την εσχάτη των ποινών και να δύναται σε περιπτώσεις ελάσσονος απαξίας ή σε δράστες όχι ιδιαίτερα επικίνδυνους να επιβάλλει κάθειρξη από 10 μέχρι 20 έτη. Η απειλή τέτοιας ποινικής κύρωσης (ισόβια ή πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον 10 ετών) είναι συνήθης και στα κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα του Ποινικού Κώδικα. Πάντως η μόνο κατά το *minimum* ηπιότερη ποινική κύρωση αντισταθμίζεται απόλυτα και από την απαγόρευση ηπιότερης αντιμετώπισης του εξαρτημένου δράστη αυτών των ιδιαίτερα διακεκριμένων εγκλημάτων, ο οποίος πλέον δεν θα έχει μειωμένο πλαίσιο ποινής, αλλά πλήρη ποινή.

Οι περιπτώσεις που τιμωρούνται με το άρθρο αυτό είναι:

- Η διακίνηση με χρήση όπλων, ή η χρήση όπλων προκειμένου να αποφευχθεί η σύλληψη των δραστών των εγκλημάτων διακίνησης των άρθρων 20 και 22, λόγω της αυξημένης επικινδυνότητας της συμπεριφοράς και της αντίστοιχης συμπροσβολής της δημόσιας τάξης.

- Η διακίνηση ναρκωτικών ουσιών που προκαλούν βαριές βλάβες στην υγεία, εφόσον πράγματι προκληθήκαν βλάβες ή και θάνατος. Πρόκειται για εκ του αποτελέσματος χαρακτηριζόμενο έγκλημα (άρθρο 29 ΠΚ) και συνεπώς δεν απαιτείται να αποδειχθεί δόλος του δράστη για τις προκληθείσες σωματικές βλάβες ή τον προκληθέντα θάνατο, αλλά αρκεί και η αμέλειά του για αυτές, αρκεί να έχει δόλο για την διακίνηση τόσο επικίνδυνων ναρκωτικών ουσιών.

- Η κατ' επάγγελμα μεγαλοδιακίνηση ή χρηματοδότηση μεγαλοδιακίνησης ναρκωτικών. Η επικινδυνότητα του δράστη θα πρέπει να προκύπτει, πέραν της κατ' επάγγελμα τέλεσης, σωρευτικά και από την μεγάλη ποσότητα των διακινούμενων ναρκωτικών, η οποία προσδιορίζεται, για λόγους αντικειμενικότητας και ομοιόμορφης εφαρμογής του νόμου, από το ύψος του οικονομικού οφέλους (50.000 ευρώ) που αντικειμενικά είναι πρόσφορο να προσποριστεί στο δράστη από τη διακίνηση της συγκεκριμένης ποσότητας των ναρκωτικών. Έτσι αποφεύγεται η χρήση αόριστων εννοιών όπως λ.χ. ο όρος «ιδιαίτερα μεγάλη ποσότητα», που ενέχουν κινδύνους διαφορετικού προσδιορισμού της μεγάλης ποσότητας από διάφορα δικαστήρια. Ακόμη, πρέπει να σημειωθεί, ότι αν η κατ' επάγγελμα τέλεση μπορούσε από μόνη της να επισύρει την ισόβια κάθειρξη, χωρίς να απαιτείται σωρευτικά και η μεγάλη ποσότητα, θα υπήρχε ο κίνδυνος καταδίκης σε ισόβια κάθειρξη μικροδιακινήτων που δρουν κατ' επάγγελμα, δηλαδή σε ποινή δυσανάλογη και υπερβολική με την απαξία της πράξης τους.

Άρθρο 24

Εδώ τιμωρούνται σε πλημμεληματική μορφή πράξεις που δεν συνιστούν μεν διακίνηση, αλλά προωθούν τη διάδοση της χρήσης ναρκωτικών. Εξαιρούνται ρητά, όπως και στον ισχύοντα νόμο, οι επιστημονικές κ.λπ. κρίσεις, ενώ η πράξη γίνεται κακουργηματική, αν τελείται κατ' επάγγελμα και με σκοπό το κέρδος.

Άρθρο 25

Διατηρείται η ποινικοποίηση με πλημμεληματικό χαρακτήρα της οδήγησης μεταφορικού μέσου υπό την επίδραση ναρκωτικών και καταστρώνονται εγκλήματα

(πλημμελήματα ή κακουργήματα) εκ του αποτελέσματος (άρ. 29 Π.Κ.) όταν η πράξη είχε ένα περαιτέρω αποτέλεσμα.

Άρθρο 26

Διατηρείται η διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων και η πρόβλεψη των αντίστοιχων διοικητικών ποινών.

Άρθρο 27

Στο άρθρο 27 του παρόντος σχεδίου νόμου παραμένουν τα ευνοϊκά μέτρα υπέρ όσων μεταμεληθέντων δραστών των εγκλημάτων περί τα ναρκωτικά (άρθ. 20 έως και 23) αποφασίζουν να συνδράμουν ουσιαστικά στην εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων και στη σύλληψη εμπόρων ναρκωτικών, των οποίων η δράση είναι για την κοινωνία καταδήλως επαχθέστερη από την δική τους. Ενώ στο ισχύον άρθρο 27 ν. 3459/2006 η ευνοϊκότερη μεταχείριση περιοριζόταν στον δράστη των βασικών εγκλημάτων, τώρα εισάγεται μια σημαντική καινοτομία. Προβλέπεται, δηλαδή, η ισχύς των ευνοϊκών μέτρων και για τους δράστες, χωρίς μάλιστα πρόταση του εισαγγελέα και σε επιβαρυντικές περιπτώσεις των σχετικών εγκλημάτων (άρθρα 22, 23). Η νέα πρόβλεψη σκοπεί στην άντληση σημαντικών πληροφοριών για τη σύλληψη ατόμων υψηλότερου επιπέδου εγκληματικής δράσης.

Σύμφωνα με την παράγραφο 1 στον μεταμεληθέντα, εφ' όσον κριθεί (και όχι απλώς εφόσον πιθανολογείται όπως ισχύει τώρα) ότι παρέσχε πληροφοριακά δεδομένα, πριν από την αμετάκλητη καταδίκη του, τα οποία συνέβαλαν ουσιαστικά είτε στην εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης, είτε στην σύλληψη εμπόρων ναρκωτικών με σημαντικότερη θέση στη δομή τέτοιων οργανώσεων και με δραστηριότητα μεγαλύτερης απαξίας από τη δική του, αναγνωρίζεται υποχρεωτικά ελαφρυντική περίπτωση από το δικαστήριο που εκδικάζει την υπόθεσή του. Παράλληλα, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει και αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα από δύο (2) έως είκοσι (20) έτη, ανεξάρτητα από τη συνδρομή των όρων του ΠΚ για τις ποινές που αναστέλλονται (αρ. 99 επ. Π.Κ.). Όμως, ακόμη και μετά την αμετάκλητη καταδίκη παρέχεται δυνατότητα στον μεταμεληθέντα, σύμφωνα με την νέα παράγραφο 5, η οποία προστίθεται στο παρόν άρθρο, να απολυθεί από τις φυλάκες, έστω και αν δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις της υπ' όρον απόλυσής του κατά το άρθρο 105 Π.Κ..

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η δυνατότητα προσωρινής αναστολής της ποινικής του δίωξης και προσωρινής απελευθέρωσης του μεταμεληθέντος, για όσο χρόνο απαιτείται η συνεργασία του με τις Διοικητικές Αρχές, όχι αυτόματα όπως υπονοείται στο ισχύον άρθρο 27 παρ. 2, αλλά εφ' όσον κρίνεται αναγκαία η παρουσία του για την επιβεβαίωση των πληροφοριών που παρέχει. Η προσωρινή αποφυλάκιση γίνεται με έκδοση Βουλεύματος του Συμβουλίου Πλημμελειοδικών, μετά από πρόταση του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών. Η δυνατότητα αυτή, σύμφωνα με την παράγραφο 3, αίρεται με ανάκληση του Βουλεύματος του Δικαστικού Συμβουλίου και με συνέχιση της ποινικής δίωξης του υπαίτιου, όπως και στο ισχύον άρθρο 27 παρ. 3.

Η παράγραφος 4 προβλέπει την διαδικασία που ακολουθείται για την παροχή πληροφοριών και την σχετική

με αυτές γνώση του αρμόδιου Δικαστικού Συμβουλίου ή Δικαστηρίου που δεν προβλέπεται στον ισχύοντα Κώδικα. Συγκεκριμένα, οι παρεχόμενες πληροφορίες αποτυπώνονται σε έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα, που συντάσσεται κατά τις διατάξεις του άρθρου 148 Κ.Π.Δ., η οποία αποστέλλεται στον εποπτεύοντα τις υποθέσεις ναρκωτικών Εισαγγελέα Εφετών, προκειμένου να λάβει γνώση, ενώ για την διασφάλιση της προστασίας του μεταμεληθέντος παραμένει μυστική και φυλάσσεται σε ειδικό αρχείο της Εισαγγελίας Εφετών. Για τον ίδιο λόγο, λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου της μόνο τα μέλη του αρμόδιου να κρίνει την συνδρομή των όρων εφαρμογής και χορήγησης των προαναφερομένων ευεργετημάτων Δικαστικού Συμβουλίου ή Δικαστηρίου, χωρίς να παρέχεται η δυνατότητα γνωστοποίησης της ταυτότητας του μεταμεληθέντος στους τυχόν συλληφθέντες που αποτελούσαν υποκείμενα των πληροφοριών. Αυτό δεν συνεπάγεται ωστόσο περιορισμό των υπερασπιστικών δικαιωμάτων των υποκειμένων των πληροφοριών αυτών, καθώς η σχετική έκθεση εξέτασης δεν περιλαμβάνεται στη δικογραφία που τους αφορά, και δεν λαμβάνουν γνώση αυτής οι Δικαστές που θα τους κρίνουν. Η συνδρομή των όρων εφαρμογής και χορήγησης των ευεργετημάτων εξετάζεται από το αρμόδιο Δικαστικό Συμβούλιο ή το Δικαστήριο και αυτεπαγγέλτως.

Άρθρο 28

Στο άρθρο 28 του παρόντος νόμου προβλέπεται η συγκαλυμμένη δράση αστυνομικών ή άλλων προσώπων (ιδιωτών), με την οποία καθίσταται εφικτή η «εκ των έσω» παρακολούθηση της εγκληματικής δράσης σε περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών, και με την οποία επιδιώκεται η απόκτηση αποδεικτικών στοιχείων, πάντα όμως υπό την έγκριση των αρμοδίων Εισαγγελικών και Δικαστικών Αρχών, ώστε να ενισχύεται το αδιάβλητο των ενεργειών των ελεγκτικών οργάνων. Η ειδική αυτή δράση, η οποία εφαρμόζεται ευρέως από τους ελεγκτικούς μηχανισμούς παγκοσμίως αποτελεί ήδη ισχύον δίκαιο της χώρας μας και, ουσιαστικά, δεν εισάγεται κάποια νέα ρύθμιση, αλλά βελτιώνεται η ήδη ισχύουσα, τόσο ως προς τον τρόπο υλοποίησής της και την αποτελεσματικότητά της, όσο και ως προς τις εγγυήσεις εφαρμογής της.

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 28 του παρόντος νόμου, όπως και του προϊσχύσαντος, καθιερώνεται λόγος άρσης του αδίκου για τα όργανα των Δικαστικών Αρχών ή ιδιωτών που δρουν υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα, και καθορίζεται το εύρος του πλαισίου ενεργειών τους, ώστε να αποφεύγονται πλέον ερμηνευτικές δυσκολίες που ανέκυπταν κατά το παρελθόν, αναφορικά με το επιτρεπόμενο όριο αυτών. Δύνανται δηλαδή να ενεργούν υπό συγκεκριμένες ιδιότητες, του αγοραστή, μεσολαβητή, μεταφορέα ή φύλακα ναρκωτικών, χωρίς όμως να αποκλείεται η δράση τους και υπό άλλες ιδιότητες, αλλά υπό την περιοριστική ρήτρα, ότι από τις ενέργειες αυτές «δεν δημιουργούνται ή δεν επιτείνονται κίνδυνοι για τρίτα πρόσωπα». Παρέχεται έτσι η ευχέρεια ελέγχου ενός μεγάλου εύρους του φάσματος της δράσεως των εγκληματικών οργανώσεων, ενώ παράλληλα οριοθετείται και το εύρος των ενεργειών των υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα δρώντων, αποκλεισμένων έτσι, εκ μέρους τους, σε κάθε περίπτωση, πράξεις διάθεσης ναρκωτικών ή ενέργειες των οποίων τα αποτελέσματα είναι ανέλεγκτα. Έτσι, επί

παραδείγματι, δεν περιορίζονται οι υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα ενεργούντες να δρουν ως συσκευαστές ναρκωτικών, δεν μπορούν όμως να ενεργούν ως πωλητές ή να συντάσσουν συνταγογραφήσεις. Η έννοια του «υποψηφίου» κάποιας από τις παραπάνω ενέργειες, που προβλέπετο στην προϊσχύσασα διάταξη της παραγράφου 1, καθιστούσε σε πολλές περιπτώσεις τον ρόλο του υπό συγκαλυμμένη δράσης ανενεργό, αφού περιοριζόταν στο επίπεδο μόνον της πληροφοριακής κάλυψης και δεν μπορούσε να επεκταθεί σε ενέργειες οι οποίες ούτως ή άλλως θα εκπληρώνονταν από κάποιο συμμετοχό των αδικημάτων αυτών, όπως επί παραδείγματι, η μεταφορά ναρκωτικών. Η απαίτηση της «παθητικής» στάσης του υπό συγκαλυμμένη ιδιότητα δρώντος είναι δεδομένη ως προς την προαπόφαση του δράστη να τελέσει κάποιο από τα παραπάνω αδικήματα. Εγγύηση των ενεργειών της συγκαλυμμένης δράσης αποτελεί πλέον η προϋπόθεση τηρήσεως της διαδικασίας του άρθρου 253Α Κ.Π.Δ., δηλαδή η εκτέλεση τέτοιων ενεργειών υπό Εισαγγελική και Δικαστική έγκριση.

Στην παράγραφο 2 προβλέπεται η δράση των διεισδυτών με διαφορετικά στοιχεία της ταυτότητας ή ιδιότητάς τους, από τα πραγματικά, ώστε να διευκολύνεται η αποστολή τους και παράλληλα να προστατεύεται η ιδιωτική τους ζωή. Παράλληλα, υπάρχει πρόβλεψη της δυνατότητας εκ μέρους των ελεγκτικών οργάνων να ενεργούν συναλλαγές, εμπορικές ή άλλες, απαιτούμενες κατά την διεισδυτική αποστολή τους. Η όλη διαδικασία για τον εφοδιασμό των ελεγκτικών οργάνων ή των ιδιωτών με αναγκαία στοιχεία, η έγκριση για την διενέργεια συναλλαγών και τα απαιτούμενα για αυτές χρηματικά ποσά ανατίθεται με Υπουργική Απόφαση στις αντίστοιχες Αρχές και Υπηρεσίες της Διοίκησης.

Η παράγραφος 3 καταργείται και στην θέση της εισάγεται η ειδική ανακριτική πράξη της καταγραφής δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων εκτός κατοικίας με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα, δηλαδή η οπτική ή ηχητική αποτύπωση της εγκληματικής δραστηριότητας του καθ' ου η ανακριτική πράξη και των σχετιζομένων με αυτήν επαφών του, προκειμένου για να χρησιμοποιηθεί το υλικό ως αποδεικτικό στοιχείο ενώπιον οποιουδήποτε δικαστηρίου, ανακριτικής ή άλλης δημόσιας αρχής. Για την εκπλήρωση και αυτής της ειδικής πράξης προβλέπονται δικαστικές εγγυήσεις (Εισαγγελική Διάταξη και έκδοση Βουλεύματος του αρμοδίου δικαστικού Συμβουλίου), όπως περιγράφονται στο άρθρο 253Α Κ.Π.Δ..

Άρθρο 29

Σημαντική διαφοροποίηση σε σχέση με το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς επέρχεται με το νέο νόμο στο ζήτημα της αντιμετώπισης του χρήστη ναρκωτικών ουσιών.

Μέχρι σήμερα η χρήση ναρκωτικών ήταν κατ' αρχήν αξιόποινη πράξη και ο χρήστης τιμωρούνταν με μια ήπια πλημμεληματικού χαρακτήρα ποινή (φυλάκιση μέχρις ενός έτους), εκτός εάν ήταν συμπτωματικός χρήστης και οι περιστάσεις, κάτω από τις οποίες έγινε η χρήση σε συνδυασμό με την προσωπικότητα του δράστη δικαιολογούσαν την πρόβλεψη ότι δεν είναι πιθανό να επαναληφθεί η πράξη στο μέλλον. Σε αυτή την περίπτωση μπορούσε το δικαστήριο να κρίνει την πράξη ατιμώρητη.

Με το νέο νόμο, τόσο η χρήση ναρκωτικών ουσιών ό-

σο και οι αναγκαία συνεχόμενες με αυτήν πράξεις της προμήθειας και κατοχής ναρκωτικών προς ιδίαν αποκλειστική χρήση του προσώπου δεν αποτελούν αξιόποινη πράξη και δεν τιμωρούνται. Τιμωρείται όμως με μια πταισματική ποινή (κράτηση μέχρι τριών μηνών ή πρόστιμο μέχρι πεντακοσίων ευρώ) η καλλιέργεια φυτών κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται για την αποκλειστική χρήση του δράστη.

Η αποποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και των υποστηρικτικών - συνοδευτικών αυτής πράξεων της προμήθειας και κατοχής, που προβλέπει το σχέδιο νόμου, υπαγορεύθηκε από την σκέψη ότι η χρήση ναρκωτικών αποτελεί πράξη αυτοπροσβολής του εννόμου αγαθού από τον φορέα του. Κρίθηκε ότι για λόγους συνέπειας θα έπρεπε η πράξη αυτή να αντιμετωπισθεί από τον νομοθέτη και στο νόμο για τα ναρκωτικά με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζει η νομοθεσία μας άλλες αυτοπροσβολές. Προς τεκμηρίωση τούτου, αρκεί να αναφέρει κάποιος εδώ ότι ο αποπειρώμενος λ.χ. τον αυτοχειρισμό του, καθώς επίσης και ο «αιχμάλωτος» άλλων όχι λιγότερο επικίνδυνων και βλαπτικών για την υγεία εξαρτησιογόνων ουσιών (αλκοόλ, τσιγάρο) παραμένουν ατιμώρητοι.

Η αποποινικοποίηση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, δεν σημαίνει βέβαια ότι η χρήση μπορεί να γίνεται δημοσίως και σε κοινή θέα. Μια τέτοια πράξη κρίθηκε ευλόγως ότι εμφανίζει ένα κάποιο εγκληματικό άδικο και πρέπει να τιμωρείται.

Άξια ιδιαίτερης μνείας είναι η καινοτομία που εισάγεται με την παράγραφο 4 στο άρθ. 29 του νόμου για τα ναρκωτικά, σύμφωνα με την οποία τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών, όποιος καταρτίζει πλαστή ιατρική συνταγή χορήγησης ναρκωτικών ουσιών, καθώς και όποιος νοθεύει ή χρησιμοποιεί μια τέτοια συνταγή με σκοπό να χρησιμοποιήσει ο ίδιος τα σχετικά ναρκωτικά.

Άρθρο 30

Οι διατάξεις των άρθρων 30 έως και 35 του σχεδίου ασχολούνται με την μεταχείριση των εξαρτημένων δραστών. Η εξάρτηση μπορεί να εμφανίζεται είτε σε σωματικό είτε και σε ψυχικό επίπεδο και αφορά σε όλες ανεξαιρέτως τις ουσίες που περιγράφονται στο άρθρο 1. Η σωματική εξάρτηση εμφανίζεται ως αποτέλεσμα μιας προσαρμοστικής κατάστασης στην λήψη μιας ουσίας και εκδηλώνεται με έντονες σωματικές διαταραχές όταν η χορήγηση αυτή διακοπεί. Οι διαταραχές αυτές εκδηλώνονται ως σύνδρομο αποστέρησης ή αποχής. Η κατάσταση αυτή, υποχωρεί όταν χορηγηθεί και πάλι η ίδια ουσία ή άλλη παρόμοιας φαρμακολογικής δράσης (διασταυρούμενη εξάρτηση). Η ψυχική εξάρτηση χαρακτηρίζεται από διάθεση για την συνέχιση λήψης της ουσίας προκειμένου έτσι να αναπαραχθεί κάποια «ευχάριστη» διέγερση του θυμικού (Λ.Κοτσαλή-Μ.Μαργαρίτη-Ι.Φαρσεδάκη, Ναρκωτικά. Κατ' άρθρο ερμηνεία του ν. 3459/2006, εκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Αθήνα 2007, σελ. 325, Ν.Παρασκευόπουλου-Κ.Κοσμάτου, Ναρκωτικά, Κατ' άρθρο ερμηνεία των ποινικών και δικονομικών διατάξεων του Κώδικα νόμων για τα Ναρκωτικά-ν. 3459/2006, εκδ. Σάκκουλα, β' έκδοση, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2006, σελ. 167 επ.).

Βασικό αποδεικτικό στοιχείο για την κατάφαση ή μη της εξάρτησης του κατηγορουμένου κατά την ισχύουσα νομοθεσία (άρθρο 30 ν. 3459/2006) αποτέλεσε η έκθεση πραγματογνωμοσύνης. Ωστόσο η αμιγώς ιατρική διά-

γνωση της εξάρτησης, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι στην πράξη δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν τα προβλεπόμενα στην κείμενη νομοθεσία (π.χ. λόγω αδυναμίας κλινικού ελέγχου επί 5νθήμερο με την εισαγωγή του κατηγορουμένου σε νοσηλευτικό ίδρυμα, η οποία αποτελεί ουσιαστική προϋπόθεση για την ορθή χρήση των εννέα κριτηρίων που προβλέπει η υπ' αριθμ. Α2 Β/3892/1987 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων και λόγω εγγενών υλικοτεχνικών ελλείψεων), έχουν δημιουργήσει μέχρι σήμερα αρκετές αποδεικτικές δυσχέρειες. Βάσιμα λοιπόν θα μπορούσε να υποστηριχθεί ότι η ανυπαρξία ουσιαστικών στοιχείων που σχετίζονται με τη νόμιμη διαδικασία διενέργειάς της προσδίδουν σήμερα στην ιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη τον χαρακτήρα ενός ατελούς και πολλές φορές άκυρου αποδεικτικού μέσου.

ΑΣ σημειωθεί επίσης ότι η πρόβλεψη για άμεση λήψη δειγμάτων σωματικών υγρών (ούρων και αίματος) και τυχόν άλλου βιολογικού υλικού του κατηγορουμένου για διενέργεια τοξικολογικής ανάλυσης και εργαστηριακού ελέγχου, είναι πρόσφορη μόνο για την διαπίστωση της πρόσφατης χρήσης και όχι για την διαπίστωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου. Η διάγνωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου, ως στοιχείο που οδηγεί σε μείωση της ευθύνης του, αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την ποινική μεταχείρισή του και ως εκ τούτου συστατικό στοιχείο της «δίκαιης δίκης» που προβλέπεται στο άρθρο 6 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου. Συνεπώς στο πλαίσιο αυτό βασική προϋπόθεση και απόλυτη συνθήκη αποτελεί η χρήση κάθε αποδεικτικού μέσου που συνηγορεί για την εξάρτησή του. Ως εκ τούτου η ισότιμη (μαζί με την έκθεση πραγματογνωμοσύνης) ύπαρξη και άλλων αποδεικτικών μέσων για την διάγνωση της εξάρτησης του κατηγορουμένου είναι επιβεβλημένη.

Με την προτεινόμενη στο παρόν σχέδιο τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 30 δίνεται η δυνατότητα στο δικαστήριο της ουσίας να απεγκλωβιστεί από την χρήση ενός και μοναδικού (και πολλές φορές ατελούς) αποδεικτικού μέσου και να συνεκτιμήσει ισότιμα και άλλα αποδεικτικά μέσα, όπως είναι τα έγγραφα που αναφέρονται είτε σε συμμετοχή και παρακολούθηση από τον κατηγορούμενο συμβουλευτικών και θεραπευτικών προγραμμάτων αναγνωρισμένων υπηρεσιών απεξάρτησης (ΚΕΘΕΑ, ΨΝΑ, ΨΝΘ) ή χορήγησης υποκαταστάτων ή ανταγωνιστικών στα οπιοειδή ουσιών (ΟΚΑΝΑ), είτε σε περιθαλψη για παθήσεις συνδεδεμένες με την χρήση ναρκωτικών ουσιών (όπως λ.χ. ηπατίτιδα, AIDS, πνευμονικό οίδημα ή πιστοποιήσεις υγειονομικών επιτροπών), είτε σε ψυχολογικά και κοινωνικά δεδομένα που αφορούν τον κατηγορούμενο (όπως λ.χ. πιστοποιήσεις από κοινωνικές υπηρεσίες και οργανισμούς), είτε σε ευρήματα εργαστηριακών εξετάσεων που αποκαλύπτουν χρήση ναρκωτικών για μακρόχρονες περιόδους. Επίσης ως αποδεικτικό μέσο για την κατάφαση της εξάρτησης του κατηγορουμένου μπορεί να χρησιμοποιηθεί έγγραφη πιστοποίηση αναφορικά με την εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων σωματική αποτοξίνωση και παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης που προβλέπεται στα άρθρα 31 και 34 του Σχεδίου.

Παράλληλα σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας παρέχεται η δυνατότητα να διαταχθεί ιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη, είτε αυτεπάγγελα είτε μετά από αίτημα του κατηγορουμένου, προκειμένου να καθοριστεί

αν πράγματι υπάρχει εξάρτηση, όπως επίσης και το είδος (σωματική ή ψυχική) και η βαρύτητα αυτής (χρόνος, εξαρτησιογόνα ουσία, απαιτούμενη ημερήσια δόση).

Τέλος θα πρέπει να σημειωθεί ότι τεκμήριο για την εξάρτηση του κατηγορουμένου έχει εισαχθεί στην διάταξη του άρθρου 33 παρ. 2 του σχεδίου, σύμφωνα με την οποία η βεβαίωση ολοκλήρωσης εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, οδηγεί υποχρεωτικά στην κρίση ότι κατά την εισαγωγή του κατηγορουμένου για θεραπεία, αυτός είχε αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Με βάση τον ισχύοντα Κώδικα, όπως τροποποιήθηκε με το ν. 3811/2009, προκύπτει πλέον σαφώς ότι το στοιχείο της εξάρτησης του κατηγορουμένου αποτελεί κατ' ουσίαν λόγο άρσης ή μείωσης του καταλογισμού του δράστη, που πρέπει να οδηγεί είτε σε απαλλαγή είτε σε μείωση ποινής (Ν.Παρασκευόπουλου, Η καταστολή της διάδοσης των ναρκωτικών στην Ελλάδα, 3η έκδοση, εκδ. Σάκουλα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 2010, σελ. 202 επ., Σ.Παύλου, Ναρκωτικά. Δογματικά και ερμηνευτικά προβλήματα των ποινικών διατάξεων του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά, 3η έκδοση, εκδ. Π.Ν.Σάκουλα, Αθήνα 2008, σελ. 262 επ.). Ως εκ τούτου και το παρόν σχέδιο ακολουθεί σε γενικές γραμμές τις ισχύουσες προβλέψεις του ν. 3459/2006, ως εξής (άρθρο 30 παρ. 4):

α. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε πράξη του άρθρου 29 παρ. 1 και 2, αυτός παραμένει ατιμώρητος.

β. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις βασικές πράξεις διακίνησης του άρθρου 20, αυτός τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

γ. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις προνομιούχες μορφές διακίνησης του άρθρου 21, αυτός τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ένα (1) έτος.

δ. Αν πρόκειται για εξαρτημένο που τέλεσε τις διακεκριμένες μορφές διακίνησης του άρθρου 22, αυτός τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) έτη.

Δεδομένων των κριτηρίων που αναπτύχθηκαν παραπάνω για την διάγνωση της εξάρτησης, καθώς και των αυξημένων προϋποθέσεων για τη συνδρομή των επιβαρυντικών περιστάσεων διακίνησης, προκρίθηκε να μην υπάρξει ειδική πρόβλεψη για μειωμένο πλαίσιο ποινής στους εξαρτημένους που τέλεσαν τις πράξεις του άρθρου 23, ως προς τους οποίους θα ισχύει συνεπώς το πλήρες πλαίσιο ποινής.

Για την αποφυγή παρερμηνειών επαναλαμβάνεται με σαφήνεια ότι ο κατά νόμο ποινικός χαρακτήρας των πράξεων που τελέστηκαν από εξαρτημένο δράστη κρίνεται με βάση την απειλούμενη στο νόμο ποινή, συνεπώς η νομοθετική πρόβλεψη για πλημμεληματική ποινή του εξαρτημένου διακινητή συνεπάγεται και τον αντίστοιχο χαρακτήρα της πράξης του (άρθρο 30 παρ. 5).

Άρθρο 31

Με τα προτεινόμενα άρθρα 31-35 εισάγονται δύο καινοτομίες: α) καθιερώνεται ένα δικαίωμα στην θεραπεία, δηλαδή στην απεξάρτηση, του εξαρτημένου κρατούμενου, και β) προβλέπεται η δυνατότητα επιβολής εναλλακτικών μέτρων απεξάρτησης από το δικαστήριο.

Όπως προαναφέρθηκε, η ουσιαστική μεταχείριση του εξαρτημένου δράστη θα πρέπει να έχει ως βασική αφετηρία την θεραπευτική του προσέγγιση (με την αυτονόητη συναίνεσή του), ενώ η συνεπής παρακολούθηση και ολοκλήρωση θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτη-

σης, ως ουσιαστικό στοιχείο αντεγκληματικής πολιτικής για τα ναρκωτικά, θα πρέπει να μειώνει τις δυσμενείς συνέπειες μιας ποινικής καταδίκης. Ήδη οι διατάξεις των άρθρων 31 και 32 του ν. 3459/2006 προέβλεπαν ευεργετικά μέτρα για όσους εξαρτημένους δράστες παρακολουθούσαν ή ολοκλήρωναν θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης. Ωστόσο η πολυπλοκότητα των ρυθμίσεων αυτών (οι οποίες άλλωστε προέκυψαν σταδιακά με διάφορες νομοθετικές μεταβολές και ενσωματώθηκαν στη νομοθεσία περί ναρκωτικών, όπως με τους ν. 2161/1993, ν. 2331/1995, ν. 2408/1996, ν. 2479/1997, ν. 2721/1999, του ν. 3189/2003) καθιστούσαν σπάνια την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων.

Ως εκ τούτου το παρόν σχέδιο υιοθέτησε τις περισσότερες από τις ρυθμίσεις αυτές, τις οποίες και κατατάσσει σε όλο το φάσμα της ποινικής διαδικασίας αλλά και στο πεδίο της έκτισης της ποινής. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι στα προβλεπόμενα ευεργετικά μέτρα συνεχίζουν να υπάγονται όχι μόνο οι εξαρτημένοι δράστες πράξεων του νόμου περί ναρκωτικών, αλλά και οι εξαρτημένοι δράστες εγκλήματος που φέρεται ότι τελέσθηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, καθώς είναι γνωστό ότι η ανάγκη του εξαρτημένου για εύρεση πόρων για την εξασφάλιση της αναγκαίας ποσότητας για καθημερινή χρήση τον ωθεί στην τέλεση άλλων εγκλημάτων (κυρίως κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας). Με βάση τα παραπάνω αποφασίστηκε να μειωθεί ο αριθμός των ήδη προβλεπόμενων εξαιρέσεων αποκλεισμένης της δυνατότητας εφαρμογής των μέτρων σε εγκλήματα μεγάλης απαξίας, όπως είναι οι επιβαρυντικές περιστάσεις διακίνησης ναρκωτικών κατά το άρθρο 23 του σχεδίου καθώς και των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Π.Κ..

Στα άρθρα 31-35 του σχεδίου έχουν ενσωματωθεί οι περισσότερες από τις διατάξεις των άρθρων 31 και 32 ν. 3459/2006, με την εξής ταξινόμηση: α) προβλέψεις κατά το στάδιο της προδικασίας, β) συνέπειες της συμμετοχής σε θεραπευτικά προγράμματα εκτός καταστημάτων κράτησης, γ) συνέπειες της ολοκλήρωσης θεραπευτικού προγράμματος εκτός σωφρονιστικών καταστημάτων, δ) εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης ή σε κατάστημα κράτησης όπου λειτουργεί πρόγραμμα και μεταγωγές και ε) υπ' όρον απόλυση.

Ειδικότερα για την προδικασία προβλέπονται τα εξής: Αρχικά προβλέπεται ως περιοριστικός όρος η εισαγωγή του κατηγορουμένου σε εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης. Στόχος της νέας αυτής πρόβλεψης είναι να δοθεί η δυνατότητα θεραπευτικής προσέγγισης του δράστη που δηλώνει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, λαμβανομένων υπόψη ότι: α) οι προβλεπόμενοι περιοριστικοί όροι κατά τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας δεν συνδέονται με ζητήματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά, β) η εισαγωγή του συγκεκριμένου περιοριστικού όρου είναι δυνατόν να συμβάλει στην ορθολογική επιβολή της προσωρινής κράτησης στις περιπτώσεις των εξαρτημένων και γ) ο κίνδυνος της στέρησης της ελευθερίας του εξαρτημένου δράστη λειτουργεί πολλές φορές ως μοχλός κινητοποίησης προς την απεξάρτησή του.

Περαιτέρω, σε περίπτωση επιβολής προσωρινής κράτησης, εάν ο κατηγορούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα για απεξάρτηση εντός των καταστημάτων κράτησης, υπο-

βάλλεται σε πρόγραμμα σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω φάσης, ειδική επιτροπή στην σύνθεση της οποίας συμμετέχουν ο υπεύθυνος του Προγράμματος σωματικής αποτοξίνωσης και ο υπεύθυνος του Προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης του Καταστήματος Κράτησης, μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, στις περιπτώσεις αυτές που ο προσωρινά κρατούμενος παρακολουθεί ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα για απεξάρτηση εντός των καταστημάτων κράτησης, η σχετική πιστοποίηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κρίση του δικαστηρίου αναφορικά με την εξάρτησή του (κατά το άρθρο 30 παρ. 3).

Είναι χρήσιμο να επισημανθεί ότι τόσο η επιβολή του προβλεπόμενου περιοριστικού όρου, όσο και η παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος του προσωρινά κρατούμενου, μπορούν να τύχουν εφαρμογής για κάθε έγκλημα, καθώς αποσκοπούν στην θεραπευτική προσέγγιση κάθε εξαρτημένου κατηγορουμένου από τις ναρκωτικές ουσίες με γνώμονα το δικαίωμά του στην υγεία και στην περίθαλψη.

Εξάλλου, την ίδια εξουσία επιβολής της παρακολούθησης θεραπευτικού προγράμματος ως περιοριστικού όρου έχει και το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους.

Άρθρο 32

i. Αναβολή και αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης

Η αναβολή από την άσκηση ποινικής δίωξης προβλεπόταν στο άρθρο 32 παρ. 1 περ. α' ν. 3459/2006. Η πρόταση του παρόντος σχεδίου ακολουθεί την υπάρχουσα ρύθμιση. Η αναβολή από την άσκηση ποινικής δίωξης είναι δυνατή για τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, μετά από έγκριση του εισαγγελέα εφετών. Προϋπόθεση για την εφαρμογή της αποτελεί η οικειοθελής υποβολή σε θεραπεία σε εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, η οποία διαπιστώνεται από συνεχείς εκθέσεις του διευθυντή του προγράμματος. Περαιτέρω προβλέπεται και πάλι η αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης στις περιπτώσεις όπου ο δράστης ολοκληρώσει με επιτυχία το θεραπευτικό πρόγραμμα σύμφωνα με έγγραφη βεβαίωση και έκθεση του διευθυντή του προγράμματος. Ωστόσο η δικαιοδοσία για την αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης ανήκει στο συμβούλιο πλημμελειοδικών και όχι στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών. Βασικό στοιχείο για την αποχή από την άσκηση ποινικής δίωξης αποτελεί η κρίση ότι η συνέχιση της ποινικής δίωξης θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επανένταξη του συγκεκριμένου δράστη στην κοινωνική ζωή.

ii. Αναστολή εντάλματος σύλληψης

Κατά την παρ. 7 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν η (δυννητική) αναστολή από τον αρμόδιο εισαγγελέα της ισχύος εντάλματος σύλληψης προσώπου, που παρακολουθεί εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης, εφόσον το ένταλμα αυτό αφορά πράξη που φέρεται ότι τελέστηκε πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 32 παρ. 1 στ. β' του σχεδίου με τη διαφορά ότι η αναστολή καθίσταται πλέον υποχρεωτική. Η αρμοδιότητα για την αναστολή ανήκει στο συμβούλιο ενώπιον του

οποίου εκκρεμεί η κατηγορία, στην περίπτωση που έχει διατηρηθεί η ισχύς του εντάλματος με σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών ή με βούλευμα.

iii. Αναστολή εκτέλεσης ποινής

Κατά την παρ. 5 του άρθρου 31 του ν. 3459/2006 προβλεπόταν η αναστολή εκτέλεσης ποινής προσώπου που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που φέρεται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκομένου. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 32 παρ. 1 στ. γ' του σχεδίου, ωστόσο η αρμοδιότητα για την χορήγηση της αναστολής ανήκει στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση (αντί του εισαγγελέα πλημμελειοδικών μετά την έγκριση του εισαγγελέα εφετών). Επειδή, ωστόσο, δεν είναι πολλές φορές εφικτό να συνεδριάσει αμέσως το Δικαστήριο, παρέχεται στον εισαγγελέα η δυνατότητα να αναστείλει την εκτέλεση της ποινής προσωρινά, έως ότου εκδοθεί απόφαση του Δικαστηρίου επί της αίτησης αναστολής εκτέλεσης. Η αναστολή αυτή αφορά τόσο τον οριστική, όσο και την τελεσίδικη ή αμετάκλητη απόφαση.

Μία ακόμη καινοτομία είναι ότι προβλέπεται για πρώτη φορά η δυνατότητα αναστολής της εκτέλεσης της επιβληθείσας χρηματικής ποινής ή, εφόσον αυτή έχει ήδη βεβαιωθεί στο δημόσιο ταμείο, της αναστολής των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης του σχετικού ποσού ή της επιβάρυνσής του με τόκους ή με προσαυξήσεις. Η προσθήκη αυτή κρίθηκε αναγκαία επειδή έχει παρατηρηθεί ότι η εκτέλεση της χρηματικής ποινής με τη βεβαίωσή της και η συνακόλουθη επιβάρυνση του εξαρτημένου που παρακολουθεί πρόγραμμα απεξάρτησης με χρέη προς το Δημόσιο τα οποία είναι πολλές φορές δυσβάστακτα, αποτελεί τροχοπέδη στην ομαλή εξέλιξη της θεραπευτικής διαδικασίας, καθώς δυσχεραίνει ιδίως την κοινωνική επανένταξη του αποθεραπευόμενου.

Επίσης και για τον ίδιο λόγο προβλέπεται για πρώτη φορά ότι ακόμη και εάν έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τυχόν τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού.

iv. Αναβολή στράτευσης/στρατιωτικά εγκλήματα

Η ειδική αναφορά που υπήρχε στο ν. 3459/2006 για τους εξαρτημένους δράστες που έχουν ενταχθεί σε εγκεκριμένο από το νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης και έχει σχέση με την αναβολή στράτευσης ή με τα εγκλήματα της λιποταξίας και των άρθρων 32-45 του ν. 2287/1995 περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα επαναλαμβάνονται στην παρ. 2 στ. α' και β' του άρθρου 32 του σχεδίου.

v. Αναβολή δίκης

Το αίτημα του κατηγορουμένου για αναβολή της δίκης λόγω συμμετοχής του σε θεραπευτικό πρόγραμμα εκτός καταστημάτων κράτησης έχει την συχνότερη εφαρμογή στην πράξη. Με την πρόβλεψη του άρθρου 31 παρ. 2 ν. 3459/2006 επιδιώχθηκε η απρόσκοπτη συνέχιση της θε-

ραπείας, στο μέτρο όπου ο κατηγορούμενος υποβάλλεται σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης.

Η διάταξη αυτή διατηρείται σε γενικές γραμμές στο άρθρο 32 παρ. 2 στ. γ' του σχεδίου, με τις εξής διαφοροποιήσεις: α) Το εν λόγω αίτημα αναβολής αποσυνδέεται από την διάταξη του άρθρου 349 ΚΠΔ και τα οριζόμενα σε αυτήν, ως εκ τούτου οι χορηγούμενες αναβολές μπορεί να υπερβαίνουν τον αριθμό που ορίζονται στην διάταξη του άρθρου 349 ΚΠΔ. β) Η παραδοχή του αιτήματος αναβολής ορίζεται ως υποχρεωτική (βλ. και ΑΠ 198/1998, Ποινικά Χρονικά 1998, σελ. 793 - Ποινική Δικαιοσύνη 1998, σελ. 318) από το δικαστήριο, στο μέτρο όπου αποδεικνύεται ότι ο κατηγορούμενος υποβάλλεται σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης. γ) Η αναστολή της παραγραφής κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αγωγής συνδυάζεται πλέον με την επιμείκνυση των χρονικών περιορισμών της αναστολής που προβλέπονται στο άρθρο 113 παρ. 3 εδ. α ΠΚ, κατά 4 έτη, χρόνο επαρκή για την ολοκλήρωση ενός προγράμματος απεξάρτησης. Κατά τον τρόπο αυτό, αποτρέπεται το ενδεχόμενο απόρριψης του αιτήματος αναβολής του θεραπευόμενου, λόγω προσέγγισης των χρονικών ορίων της αναστολής της παραγραφής κατ' αρ. 113 παρ. 3 εδ α ΠΚ, και εκδίκασης της υπόθεσης πριν την ολοκλήρωση του προγράμματος απεξάρτησης,

Άρθρο 33

i. Αναστολή εκτέλεσης ποινής

Κατά την παρ. 6 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν η κατά παρέκκλιση των όρων του Ποινικού Κώδικα, υποχρεωτική αναστολή εκτέλεσης της ποινής αν κάποιος ολοκλήρωσε με επιτυχία το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης (η οποία προκύπτει μόνο από βεβαίωση που εκδίδεται από το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης) και καταδικαστεί για εγκλήματα που σχετίζονται με την εξάρτησή του και τα οποία τελέστηκαν πριν την εισαγωγή του στο θεραπευτικό πρόγραμμα. Η αναστολή ανακαλείται μόνο αν δεν τηρηθούν οι όροι που ορίζει η απόφαση. Η εκτέλεση της ποινής αναστέλλεται υποχρεωτικά για ορισμένο χρονικό διάστημα που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία (3) και ανώτερο από έξι (6) χρόνια υπό τους οριζόμενους από το δικαστήριο όρους που πρέπει να σχετίζονται με τη διαπίστωση της διατήρησης της απεξάρτησης. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. α' του σχεδίου. Δικαιολογητική βάση της ρύθμισης αυτής αποτελεί η αναγνώριση της προσπάθειας για απεξάρτηση και το γεγονός ότι δεν συνάδει προς αυτήν ο εγκλεισμός σε σωφρονιστικό κατάστημα. Και στην περίπτωση αυτή, όπως και στο άρθρο 32, η αναστολή χορηγείται αδιακρίτως επί οριστικών, τελεσίδικων ή αμετάκλητων αποφάσεων.

Για πρώτη φορά, προβλέπεται επίσης ότι αναστέλλεται η εκτέλεση χρηματικών ποινών εκείνων που ολοκληρώνουν επιτυχώς πρόγραμμα απεξάρτησης. Η προσθήκη αυτή κρίθηκε αναγκαία, επειδή πολλές φορές έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο να δυσκολεύεται εξαιρετικά η επαγγελματική αποκατάσταση και η προσωπική, κοινωνική και οικογενειακή ζωή των ανθρώπων αυτών εξαιτίας των συχνά δυσβάστακτων οφειλών τους, λόγω χρηματικών ποινών και δικαστικών εξόδων, προς το Δημόσιο, γε-

γονός που ακυρώνει στην πράξη τα αποτελέσματα της επιτυχούς θεραπευτικής διαδικασίας.

Επίσης και για τον ίδιο λόγο προβλέπεται για πρώτη φορά ότι ακόμη και εάν έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊστάμενου της αρμόδιας ΔΟΥ, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τυχόν τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού.

Η αναστολή των μέτρων αυτών συνδέεται με την τήρηση των όρων της αναστολής εκτέλεσης της ποινής. Μάλιστα, στην περίπτωση που ο χρόνος δοκιμασίας παρέλθει επιτυχώς, η οφειλή διαγράφεται οριστικά

ii. Ποινικό μητρώο

Με βασικό στόχο την ειδική πρόληψη και τον μη στιγματισμό του απεξαρτημένου ατόμου, στην παρ. 4 του άρθρου 31 ν. 3459/2006 προβλεπόταν ότι μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος που πιστοποιείται εγγράφως από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος, μπορεί ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος εισαγγελέας να ζητήσει από το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών να μην εγγράφονται σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου Ποινικού Μητρώου αποφάσεις ή βουλεύματα για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Ποινικού Κώδικα. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. β' του σχεδίου.

iii. Αναγνώριση ελαφρυντικής περίπτωσης

Σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 31 του ν. 3459/2006, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 18 παρ. 2 του ν. 3727/2008, προβλεπόταν ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης αναγνωρίζεται υποχρεωτικά ως ελαφρυντική περίπτωση κατά την επιμέτρηση της ποινής, ως αντιστάθμισμα της σοβαρής και επιτυχούς προσπάθειας που οδήγησε στην απεξάρτηση. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 33 παρ. 1 στ. γ' του σχεδίου. Περαιτέρω προβλέπεται ότι η επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης μπορεί (δυννητικά) να αναγνωρίζεται ως ελαφρυντική περίπτωση για κάθε έγκλημα, δηλαδή για όσα εξαιρούνται από τα ευεργετικά μέτρα που προβλέπει η διάταξη του άρθρου 32 του σχεδίου.

Άρθρο 34

Η διάταξη του άρθρου 34 του σχεδίου νόμου προβλέπει για πρώτη φορά τις περιπτώσεις θεραπευτικής προσέγγισης σε πρόσωπα που κρατούνται σε σωφρονιστικά καταστήματα και επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εγκεκριμένο από το νόμο πρόγραμμα απεξάρτησης. Ειδικότερα:

Εάν ο κρατούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε εγκεκριμένο από το νόμο πρόγραμμα απεξάρτησης, διατάσσεται η εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή σε ειδικό κατάστημα κράτησης ή σε κατάστημα κράτησης στο οποίο λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα για απεξάρτηση και υποβάλλεται σε πρόγραμμα παρακολούθησης και σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Οι μέθοδοι σωματικής αποτοξίνωσης, η ενδεχόμενη προς τούτο χρήση υποκαταστάτων ή άλλων

σκευασμάτων και άλλα συναφή ζητήματα θα καθορίζονται με βάση τα προβλεπόμενα στο άρθρο 60 του σχεδίου. Στη συνέχεια η ειδική επιτροπή που ορίζεται στο άρθρο 31 παρ. 1 β' του σχεδίου μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Τα παραπάνω έχουν εφαρμογή σε καταδικασθέντες για πράξεις του νόμου περί ναρκωτικών, αλλά και σε εξαρτημένους δράστες εγκλήματος που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών (με εξαίρεση δηλαδή μόνον εγκλημάτων που προβλέπονται στην διάταξη του άρθρου 23 του σχεδίου καθώς και των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Π.Κ.). Για την εφαρμογή της ίδιας διαδικασίας στις λοιπές περιπτώσεις (για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη) προϋπόθεση αποτελεί να δηλώσει ο κρατούμενος ότι είναι εξαρτημένος από ναρκωτικά και παράλληλα ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε πρόγραμμα απεξάρτησης. Στην ουσία έτσι αναγνωρίζεται ένα δικαίωμα του εξαρτημένου στην θεραπεία-απεξάρτηση. Η ομοιόμορφη αυτή θέση για την αντιμετώπιση των καταδικασθέντων οι οποίοι κρίθηκαν ή όχι εξαρτημένοι από το δικαστήριο πηγάζει από το γεγονός ότι η ίδια η φύση της κράτησης εντός των σωφρονιστικών καταστημάτων ενισχύει τους ψυχολογικούς όρους της έξης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών. Άλλωστε το όργανο που θα επιληφθεί για την αναγνώριση της εξάρτησης του κρατουμένου έχει τα εχέγγυα τόσο της γνώσης όσο και της αμεροληψίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η αναφερόμενη στο σχέδιο διάταξη έχει κοινά χαρακτηριστικά με τις προϋποθέσεις εισαγωγής κρατουμένων σε Κέντρα Απεξάρτησης κρατουμένων (βλ. σχετικά την Υπουργική Απόφαση 137061/2002, Β' 1154/4.9.2002, «Πilotική λειτουργία του Κέντρου Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατουμένων Ελαιώνα Θηβών για τη σωματική και ψυχική απεξάρτηση και την κοινωνική επανένταξη των κρατουμένων τοξικομανών και χρηστών ψυχοτρόπων ουσιών»), με τις οποίες για την συμμετοχή κρατουμένου στο θεραπευτικό πρόγραμμα η προϋπόθεση της χρήσης αποδεικνύεται «...με δικαστική απόφαση ή με προγενέστερη πραγματογνωμοσύνη ή με δήλωσή του».

Κατά την παρ. 9 του άρθρου 31 ν. 3459/2006, προβλεπόταν η μη μεταγωγή κρατουμένου που παρακολουθεί εντός του σωφρονιστικού καταστήματος εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα (όπως λ.χ. τα Προγράμματα Συμβουλευτικής Κρατουμένων του ΚΕΘΕΑ). Ο κανόνας αυτός κάμπτεται σε περίπτωση όπου παραγγελθεί η μεταγωγή του κρατουμένου για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης (άρθρα 72 περ. δ' και 76 του Σωφρονιστικού Κώδικα - ν. 2776/1999), ωστόσο προτιμάται κατάσταση όπου αναπτύσσεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, εκτός αν επιβάλλεται η μεταγωγή για σοβαρούς λόγους σε άλλο. Η διάταξη αυτή διατηρείται στο άρθρο 34 παρ. 3 του σχεδίου.

Άρθρο 35

Στο άρθρο 35 έχουν ενταχθεί συγκεντρωμένες οι προβλέψεις της υφ' όρον απόλυσης των κρατουμένων για συναφή εγκλήματα. Προηγούμενος στο άρθρο 31 παρ. 10 ν. 3459/2006 προβλεπόταν ο θεσμός της υπό όρο απόλυσης για όσους έχουν παρατηρήσει επιτυχώς συμβουλευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης και υπάρχει βεβαί-

ωση ότι γίνονται αποδεκτοί σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης (ΣυμβΕφΠειρ 157/2001, Αρμενόπουλος 2001, σελ. 1256), κατά παρέκκλιση των όρων που προβλέπονται στο άρθρο 105 Π.Κ.. Ο χρόνος παραμονής του κρατουμένου στο εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης θεωρείται ως χρόνος έκτισης της ποινής. Τυπικός χρονικός όρος της απόλυσης είναι να έχει εκτιθεί το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής, χωρίς να απαιτείται η συμπλήρωση των γενικών χρονικών ορίων που προβλέπονται στο άρθρο 105 Π.Κ.. Στο βαθμό που το μέτρο της ειδικής απόλυσης αφορά σε αμιγώς θεραπευτικό σκοπό, και προκειμένου να αρθούν ερμηνευτικές δυσχέρειες που είχαν δημιουργηθεί στο παρελθόν, προκρίθηκε να γίνει ρητή αναφορά ότι η τυπική προϋπόθεση του 1/5 της ποινής αφορά σε πλάσματικό υπολογισμό πραγματικής έκτισης, συμπεριλαμβανομένων δηλαδή και των ευεργετικά υπολογιζόμενων ημερών (άρθρο 35 παρ. 1 του σχεδίου). Περαιτέρω (άρθρο 35 παρ. 2 του σχεδίου) για όσους έχουν καταδικαστεί σε ποινή φυλάκισης για οποιοδήποτε έγκλημα και υποβάλλονται σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης προβλέπεται η υφ' όρον απόλυση και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, σύμφωνα με τα άρθρα 105 επ. Π.Κ., εφόσον έχουν παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης.

Περαιτέρω, κρίθηκε αναγκαίο να διατηρηθεί η ρύθμιση που είχε εισαχθεί με τον ν. 3811/2009, σύμφωνα με την οποία όποιος καταδικάστηκε για έγκλημα του άρθρου 23 (ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις) σε ποινή ισόβιας κάθειρξης, μπορεί να απολυθεί υφ' όρον εφόσον έχει εκτίσει είκοσι πέντε έτη. Στον κατάδικο δε αυτόν δεν μπορεί να χορηγηθεί υφ' όρον απόλυση αν δεν έχει παραμείνει στο κατάστημα κράτησης για χρονικό διάστημα είκοσι ετών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 επ. Π.Κ..

Άρθρο 36

Ο παρών Κώδικας διατηρεί τα υφιστάμενα μέτρα ασφαλείας της προηγούμενης νομοθεσίας. Ειδικότερα, την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος (άρθρο 36 – προηγούμενο άρ. 33 ν. 3459/2006), τους περιορισμούς διαμονής (άρθρο 37 – προηγούμενο άρ. 35 ν. 3459/2006), τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων (άρθρο 40 – προηγούμενο άρ. 37 ν. 3459/2006), και την κατάσχεση και δήμευση ναρκωτικών ουσιών – προηγούμενο άρ. 38 ν. 3459/2006). Εξαίρεση αποτελεί το άρθρο 34 του ν. 3459/2006 για τη δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης του καταδικασθέντα σε ποινή κάθειρξης, το οποίο διαγράφηκε. Η επιβολή της συγκεκριμένης διάταξης βρισκόταν στη διακριτική ευχέρεια του δικαστηρίου να την επιβάλει, και όπως αποδείχτηκε τελικά είχε χρησιμοποιηθεί ελάχιστα όλα αυτά τα χρόνια.

Το άρθρο για την απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος (άρθρο 36) παραμένει ως είχε στον προηγούμενο Κώδικα (άρ. 33), όμως προστίθεται το ευνοϊκό μέτρο πρόωρης λήξης της απαγόρευσης, εφόσον ο δράστης –όντας χρήστης– ολοκληρώσει πρόγραμμα απεξάρτησης.

Άρθρο 37

Στο άρθρο 37 (περιορισμοί διαμονής) απαλείφεται η διάταξη περί απέλασης των αλλοδαπών καταδικασθέντων της ισχύουσας παραγράφου 2 του αντίστοιχου άρθρου 35 του ν. 3459/2006. Η διατήρηση της διάταξης αυ-

τής κρίνεται περιττή, ενόψει του ότι η δικαστική απέλαση των προσώπων αυτών μπορεί να διαταχθεί ούτως ή άλλως ως μέτρο ασφαλείας κατά τις διατάξεις του άρθρου 74 ΠΚ..

Άρθρα 38 - 39

Τα επόμενα άρθρα 38 (εκτέλεση του μέτρου του περιορισμού διαμονής- άρ. 39 ν. 3459/2006), και 39 (ευμενέστερη μεταχείριση των ανήλικων [και νεαρών ενήλικων δραστών], άρ. 36 ν. 3459/2006), δεν έχουν αλλαγές. Από την πρώτη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 37 διαγράφεται η αναφορά στην τιμωρία τρίτων οι οποίοι δεν συμμετείχαν μεν, αλλά γνώριζαν και διέθεσαν αντικείμενα και μεταφορικά μέσα που κατείχαν για την τέλεση του εγκλήματος, διότι θεωρήθηκε περιττή εφόσον οι τρίτοι τιμωρούνται κατά τα άρθρα 46[1β], 47[1] ΠΚ περί «συμμετοχής». Διαγράφεται επίσης, η δεύτερη παράγραφος του άρθρου 37 του ν. 3459/2006 που αφορούσε την τιμωρία όσων αποδέχονται και διαθέτουν τα προϊόντα του εγκλήματος της διακίνησης ναρκωτικών και ενσωματώνεται στην πρώτη παράγραφο για οικονομία λόγου. Διαγράφεται τέλος, η τρίτη παράγραφος του άρθρου 37 η σχετική με τη δήμευση μεταφορικού μέσου που οδηγούσε ο δράστης, διότι αποτελούσε επανάληψη ρύθμισης της πρώτης παραγράφου του ισχύοντος άρθρου 37.

Άρθρο 40

Με το άρθρο 40 (πρώην άρθρο 37 Κ.Ν.Ν.) εισάγεται η προβλεπόμενη κατά τις γενικές διατάξεις του άρθρου 76 παρ. 1 ΠΚ παρεπόμενη ποινή της δήμευσης όλων των πραγμάτων, τα οποία προήλθαν (κατά παράβαση των άρθρων 20, 22 και 23.) από την πράξη, του τιμήματος τους, των κινητών και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό ή από την αποδοχή και διάθεσή τους, καθώς και των μεταφορικών μέσων και όλων των αντικειμένων, τα οποία χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά ανήκουν στον αυτουργό είτε σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους.

Η προβλεπόμενη δήμευση έχει υποχρεωτικό χαρακτήρα και εισάγεται ως παρεπόμενη ποινή με την οποία ο δράστης του εγκλήματος και καταδικασθείς στερείται οριστικά των προϊόντων ή παραγώγων του εγκλήματος (*producta sceleris*), καθώς και των μέσων ή εργαλείων τέλεσης ή διευκόλυνσης του εγκλήματος (*instrumenta sceleris*).

1. Στην προϊσχύσασα διάταξη του άρθρου 37 παρ. 1 Κ.Ν.Ν. προβλεπόταν η επέκταση της επιβολής της δήμευσης «ακόμη και σε τρίτους που δεν συμμετείχαν στο έγκλημα, εφόσον γνώριζαν ότι τα αντικείμενα αυτά προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος», η οποία πλέον καταργείται.

Με την καταργούμενη διάταξη είχε εισαχθεί η δυνατότητα επιβολής δήμευσης σε βάρος τρίτων προσώπων – μη κατηγορουμένων και καταδικασθέντων, κατά παράβαση του διφυσούς νομικού χαρακτήρα της δήμευσης (παρεπόμενη ποινή – μέτρο ασφαλείας), κατά παράβαση γενικών αρχών του ποινικού δικαίου και της δικονομίας και κατά παράβαση των συνταγματικών κανόνων τόσο των άρθρων 2 παρ. 1, 7 παρ. 1 και 96 παρ. 1 Σ., όσο και των άρθρων 7 παρ. 3 και 17 Σ. (βλ. Παύλου, Η δήμευση στον Π.Κ. και τους ειδικούς ποινικούς νόμους, 1994, 95 επ., Δ. Συμεωνίδη, Κατασχέσεις στην ποινική διαδικασία και

προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, 2010 και Γ. Τσόλια, Η κατάσχεση και η δήμευση αντικειμένων σε βάρος τρίτων προσώπων και η αντισυνταγματικότητά αυτών, ΠοινΔικ 2004/1012 επ.).

Ετσι, η στέρηση της ιδιοκτησίας του τρίτου προσώπου ως παρεπόμενη ποινή εγκλήματος που δεν τέλεσε, παραβιάζει τις αρχές *nullum crimen, nulla poena sine lege certa* και *sine culpa* καθώς επιβάλλεται η ποινή της στέρησης της περιουσίας και της ιδιοκτησίας για κολάσιμη συμπεριφορά που δεν περιγράφεται στο νόμο (απαγορευτικός κανόνας) με την πρόβλεψη επιβολής κύριας ποινής (κυρωτικός κανόνας). Περαιτέρω, το τρίτο πρόσωπο στερείται του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος του στην ιδιοκτησία χωρίς την ύπαρξη ενοχής και χωρίς να συντρέχουν οι προϋποθέσεις περιορισμού του δικαιώματος του στην ιδιοκτησία όπως προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 17 Σ., αφού η δεύτερη παράγραφος του ίδιου άρθρου αφορά την περίπτωση ολοκληρωτικής στέρησης αυτής και μόνο υπό τις προϋποθέσεις που εκεί αναφέρονται.

Περαιτέρω, εάν το τρίτο πρόσωπο γνώριζε εκ προοιμίου ότι τα αντικείμενα που παραχώρησε στο δράστη προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος και με τον τρόπο αυτό εκδήλωσε την πρόθεση του να τον συνδράμει, τότε η περιγραφόμενη στη καταργούμενη διάταξη συμπεριφορά, θα έπρεπε να αντιμετωπισθεί στο πλαίσιο της συμμετοχικής δράσης του κατηγορουμένου (απλού συνεργού) με την επιβολή πρωτίστως κύριας ποινής.

Στον αντίποδα για την επιβολή δήμευσης ως μέτρου ασφαλείας λόγω της επικινδυνότητας των συναφών αντικειμένων είναι αυτονόητο ότι εφαρμόζεται η διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 76 Π.Κ..

Με βάση τα ανωτέρω, καταργείται επίσης η προϊσχύσασα διάταξη του ίδιου άρθρου σύμφωνα με την οποία «Δήμευση μπορεί να διαταχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 76 Π.Κ. ακόμη και όταν για την πράξη που έχει τελεσθεί δεν καταδικάσθηκε ορισμένο πρόσωπο.»

2. Καταργείται η προϊσχύσασα διάταξη της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 37 Κ.Ν.Ν. που είχε ως εξής : «Η πράξη της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (άρθρο 394 ΠΚ) αν συνδέεται με παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24, τιμωρείται με την ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης και τα προϊόντα δημεύονται». Η αναφορά σε ενδεχόμενο «σύνδεσης» μεταξύ του προϊόντος της διακίνησης ναρκωτικών ουσιών και της τέλεσης των συναφών εγκλημάτων ελέγχεται ως αόριστη αναφορικά με τη περιγραφή των στοιχείων της αντικειμενικής υπόστασης του εγκλήματος που συγκροτείται και επομένως έρχεται σε αντίθεση με την συνταγματική επιταγή του άρθρου 7 παρ. 1 Σ..

Εξάλλου και η νομοτεχνική επιλογή τοποθέτησης της διάταξης στο τμήμα του νόμου που αφορά τη δήμευση των προϊόντων του εγκλήματος και εκτός των άρθρων όπου προβλέπονται τα βασικά εγκλήματα του παρόντος. (άρθρο 20) οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο νομοθέτης αποσκοπούσε στην κύρωση συμπεριφορών που συνδέονταν μεν με τη διακίνηση ναρκωτικών, αφορούσαν δε το χρόνο μετά την τέλεση των βασικών αδικημάτων, υιοθετώντας μια ειδική μορφή αποδοχής προϊόντων εγκλήματος. Η περιγραφόμενη συμπεριφορά δύναται να υπαχθεί στις διατάξεις του ν. 3691/2008 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησής εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητές και της χρηματοδότησής της τρομοκρατίας

και άλλες διατάξεις» (αρ. 2 παρ. 2 περ. γ', αρ. 3 περ. θ', αρ. 45 και αρ. 46) προς αποφυγή μάλιστα του ενδεχομένου διπλής αξιολόγησης της ίδιας συμπεριφοράς στο πλαίσιο συρροής νόμων.

3. Με βάση την προαναφερόμενη συλλογιστική για την επιβολή ποινής σε μη κατηγορούμενο – τρίτο πρόσωπο καταργείται και η τρίτη παράγραφος του προϊσχύσαντος άρθρου 27, σύμφωνα με την οποία «Στην περίπτωση του άρθρου 25 το δικαστήριο, εκτιμώντας τη βαρύτητα της πράξης και ιδίως τη βλάβη ή τον κίνδυνο που προκλήθηκε από αυτήν, μπορεί να επιβάλει τη δήμευση του μεταφορικού μέσου που οδηγούσε ο δράστης, εκτός αν ο κύριος του μέσου δεν γνώριζε ότι ο δράστης τελούσε υπό τις συνθήκες του άρθρου 25».

Άρθρο 41

Τα περί κατάσχεσης και δήμευσης ναρκωτικών ορίζονται στο νέο άρθρο 41. Από την πρώτη παράγραφο του ισχύοντος άρθρου 38 του ν. 3459/2006 διαγράφεται το δεύτερο εδάφιο της πρώτης πρότασης, η γνωστοποίηση της κατάσχεσης στον κύριο κάτοχο μεταφορικού μέσου ή άλλου αντικείμενου στο οποίο βρέθηκαν τα ναρκωτικά, επειδή θεωρήθηκε περιττή και χωρίς πρακτική χρησιμότητα. Στη δεύτερη παράγραφο του καταργούμενου άρθρου προστίθεται η δυνατότητα αμφισβήτησης από τον κατηγορούμενο όχι μόνον της ιδιότητας των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών, αλλά και του παράνομου χαρακτήρα της κατοχής τους. Διευκρινίζεται τέλος, ότι αποστέλλεται δείγμα των κατασχεθέντων ουσιών προς εξέταση τόσο της φύσης τους όσο και της περιεκτικότητάς τους σε ναρκωτική ουσία.

Στην τρίτη παράγραφο, αυξάνονται από δύο σε τρία τα δείγματα προς διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης για την εξασφάλιση πιθανού επανελέγχου από τεχνικό σύμβουλο του κατηγορούμενου.

Στην παράγραφο πέντε του ίδιου άρθρου προστίθενται κάποιες λεπτομέρειες ρυθμιζόμενες από κ.υ.α. (Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων – Προστασίας του Πολίτη – Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας) σχετικά με τη χρήση και φύλαξη ποσοτήτων ναρκωτικών για θεραπευτικούς σκοπούς. Προστίθεται τέλος έκτη παράγραφος, η οποία αφορά ειδικότερα τις κατασχεθείσες ποσότητες για θεραπευτικούς σκοπούς.

Άρθρο 42

Στο άρθρο 42 καθορίζεται η αρμοδιότητά των υπηρεσιών προς διενέργεια αστυνομικών και εν γένει προανακριτικών πράξεων, όπως προβλεπόταν και στην προϊσχύσασα διάταξη. Οι διαφοροποιήσεις που επήλθαν με τη νέα διάταξη, αφορούν πρώτον, την υποχρέωσή των προανακριτικών υπαλλήλων να ενημερώνουν πλέον αμελλητί και εγγράφως τον Εισαγγελέα Εφετών του τόπου στον οποίον μεταβαίνουν (εκτός της έδρας τους) προκειμένου να διενεργήσουν προανακριτικές πράξεις και δεύτερον, τον ορισμό πλέον του Εισαγγελέα Εφετών ως αρμόδιου για την εποπτεία της προανάκρισης και της προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 44.

Η προσθήκη της φράσης «αμελλητί και εγγράφως» κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο δυσλειτουργίας της έκτακτης προανάκρισης από την έλλειψη συνεννόησης και συντονισμού μεταξύ πε-

ρισσοτέρων υπηρεσιών που ενεργούν παράλληλα, η δε επιταγή περί έγγραφης ειδοποίησής πηγάζει από την βασική δικονομική αρχή της έγγραφης προδικασίας (άρθρο 241 ΚΠΔ) και μπορεί να γίνει με οποιοδήποτε μέσο (π.χ. τηλεομοιοτυπία για λόγους επείγοντος).

Άρθρο 43

Στο άρθρο 43 καθορίζεται το αρμόδιο προς εκδίκαση των υποθέσεων δικαστήριο και μάλιστα σε ιδιαίτερες δικασίμους, η πρόβλεψη διενέργειας ανακρίσεως από ειδικούς ανακριτές στην Αθήνα, τον Πειραιά και τη Θεσσαλονίκη, η συναξιολόγηση της ιδιότητάς του κατηγορούμενου ως τοξικομανούς για την επιβολή ή συνέχιση της προσωρινής κράτησης, η διαδικασία παραπομπής της υπόθεσης στο ακροατήριο με απευθείας κλήση με ειδικότερες δικονομικές προβλέψεις, όπως προβλέπονταν και στην προϊσχύσασα διάταξη.

Οι διαφοροποιήσεις που επήλθαν με τη νέα διάταξη, αφορούν πρώτον, την υποχρέωσή του ανακριτή να ενημερώνει εγγράφως τον Εισαγγελέα Εφετών του τόπου στον οποίον μεταβαίνει (εκτός της έδρας ή της δικαστικής περιφέρειας του) προκειμένου να διενεργήσει ανακριτικές, δεύτερον, τον ορισμό πλέον του Εισαγγελέα Εφετών ως αρμόδιου για την εποπτεία της προανάκρισης και της προκαταρκτικής εξέτασης κατά το άρθρο 44 και τρίτον την απαλοιφή της έκτης παραγράφου περί της δικαιοδοσίας των ελληνικών δικαστικών αρχών να επιλαμβάνονται των αξιόποινων πράξεων όταν αυτές έχουν τελεσθεί στην αλλοδαπή από Έλληνες υπηκόους.

Η προσθήκη της φράσης «εγγράφως» πηγάζει από την βασική δικονομική αρχή της έγγραφης προδικασίας (άρθρο 241 ΚΠΔ) ενώ η διατήρηση της έκτης παραγράφου δεν κρίθηκε αναγκαία εν όψει της διάταξης του άρθρου 8 περ'. θ' ΠΚ περί παγκόσμιας δικαιοσύνης στη δίωξη των εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών ουσιών.

Άρθρο 44

Εποπτεία προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης

1. Στο άρθρο 44 προβλέπεται πλέον η ανάθεση της εποπτείας και καθοδήγησής της προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης, αντί του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, στον αρμόδιο Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος λόγω της σοβαρότητάς των πράξεων αλλά και της αρμοδιότητάς εισαγωγής και εκδίκασης των υποθέσεων στο Εφετείο Κακουρηγμάτων, κρίνεται ως εμπειρότερος προς εποπτεία και καθοδήγηση των προανακριτικών υπαλλήλων.

Περαιτέρω, ο κατά τόπους αρμόδιος Εισαγγελέας Εφετών εποπτεύει και καθοδηγεί πλέον κάθε προανακριτικό υπάλληλο των αρμόδιων υπηρεσιών, ενώ υπό την προϊσχύσασα διάταξη, ο Εισαγγελέας Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης επόπτευαν μόνο όσους ανήκαν στις Υπηρεσίες Δίωξης Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης.

Η διάδοση των ναρκωτικών ουσιών και σε άλλες πόλεις της Ελλάδας καθιστά αναγκαία την εποπτεία της προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης σε όλες ανεξαιρέτως τις περιπτώσεις από Εισαγγελέα Εφετών, ο οποίος μπορεί περαιτέρω να παραγγέλλει ή να ενεργεί ο ίδιος κατά την κρίση του, προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση.

2. Στη δεύτερη παράγραφο του άρθρου 44 προβλέπεται η υποχρεωτική και έγγραφη πλέον ενημέρωση του Εισαγγελέα Εφετών για όλες τις αξιοποιήσιμες καταγγελίες που περιέχονται στις αρμόδιες υπηρεσίες. Η προσθήκη της φράσης «υποχρεωτικά και εγγράφως» κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου κατ' αρχήν ο Εισαγγελέας Εφετών να έχει την πλήρη και αποκλειστική εποπτεία κάθε υπόθεσης που αφορά τη διακίνηση ναρκωτικών ουσιών εν τη γενέσει της, ώστε να καθοδηγήσει τους προανακριτικούς υπαλλήλους και να μην υπάρξουν άστοχες ανακριτικές ενέργειες που μπορεί να βάλουν σε κίνδυνο την βεβαίωση του εγκλήματος και την σύλληψη του δράστη.

Περαιτέρω, η βασιμότητά της καταγγελίας πρέπει να αποδεικνύεται τηρουμένης της βασικής δικονομικής αρχής περί έγγραφης διαδικασίας (άρ. 241 ΚΠΔ) και να περιλαμβάνεται στο αποδεικτικό υλικό της δικογραφίας, προκειμένου ο κατηγορούμενος να μπορεί να ασκήσει τα εκ του ΚΠΔ προβλεπόμενα υπερασπιστικά του δικαιώματα. Στην αναφερόμενη διάταξη γίνεται λόγος για «αναγκαία στοιχεία» του εγγράφου προκειμένου να μην αποκαλυφθεί το όνομα του πληροφοριοδότη – εφόσον υφίσταται ονομαστική καταγγελία.

Άρθρο 45

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 45, προβλέπεται η εισαγωγή των προερχομένων εσόδων από επιβαλλόμενες χρηματικές ποινές ή την μετατροπή ποινών, για παραβάσεις του Κεφαλαίου Δ' του παρόντος Κώδικα, καθώς και από δημεύσεις, στον προϋπολογισμό του Κράτους, τα οποία μπορούν να διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών, ύστερα από πρόταση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, και όχι πλέον του Ο.Κ.Α.Ν.Α., με την εγγραφή τους στους αντίστοιχους προϋπολογισμούς συναρμοδίων Υπουργείων. Οι λεπτομέρειες για την εφαρμογή του, καθορίζονται με κ.υ.α. των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 46

Στην παράγραφο 1 προβλέπεται ότι τα ποσά που αναλογούν στο Υπουργείο Δικαιοσύνης από τα έσοδα του άρθρου 45 διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων που λειτουργούν στα καταστήματα κράτησης.

Στην παράγραφο 2, προβλέπεται, ότι τα αναλογούντα στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη έσοδα του άρθρου 45 διατίθενται αποκλειστικά στις αρμόδιες για την δίωξη των εγκλημάτων της περί ναρκωτικών νομοθεσίας Υπηρεσίες, για την προμήθεια τεχνικών μέσων, την εκπαίδευση του προσωπικού τους και την χρηματοδότηση της επιχειρησιακής τους δράσης.

Στην παράγραφο 3 προβλέπεται ότι τα ποσά που αποδίδονται στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατ' εφαρμογή του άρθρου 45, διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων πρόληψης κατά των ναρκωτικών που λειτουργούν υπό την εποπτεία του.

Άρθρο 47

Στο άρθρο 47 προβλέπεται η διάθεση ναρκωτικών ουσιών, για εκπαιδευτικούς σκοπούς, στις αστυνομικές σχολές και σε υπηρεσίες της Αστυνομίας και του Λιμενικού για την εκπαίδευση του προσωπικού των αρμόδιων για τη δίωξη των ναρκωτικών Υπηρεσιών, αλλά και των χρησιμοποιούμενων στο αντικείμενο αυτό αστυνομικών σκύλων και των συνοδών τους. Για την διάθεση των ποσοτήτων ναρκωτικών, απαιτείται προηγούμενο αίτημα των οικείων Διοικητών ή των Γενικών Αστυνομικών Διευθυντών, Αττικής, Θεσσαλονίκης ή των Περιφερειών, ή του Διευθυντού της Υπηρεσίας και υλοποιείται με έγκριση του αρμοδίου Εισαγγελέα. Οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διαδικασίας διαθέσεως, των όρων φύλαξης και ορθής χρησιμοποίησής τους, της αντικατάστασής τους και κάθε σχετική λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 48

Με το άρθρο 48 τυποποιείται ένα κορυφαίο συλλογικό όργανο που μέχρι σήμερα, είχε λειτουργήσει χωρίς ειδική και συστηματική ένταξη του ρόλου του στην ισχύουσα νομοθεσία. Πρόκειται για τη Διύπουργική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, στην οποία προεδρεύει ο Πρωθυπουργός και μετέχουν ως μέλη οι καθ' ύλην αρμόδιοι Υπουργοί και ο Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής. Στην Επιτροπή αυτή παρίσταται και ο Εθνικός Συντονιστής για τα Ναρκωτικά καθώς και άλλοι κατά περίπτωση αρμόδιοι παράγοντες, καταθέτοντας τις απόψεις τους χωρίς ψήφο.

Έργο της Διύπουργικής Επιτροπής αποτελεί η έγκριση και στη συνέχεια ο συντονισμός των υπηρεσιών εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, καθώς επίσης και η ανάθεση της αξιολόγησής του σε ειδικό φορέα. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του δημόσιου τομέα οφείλουν να παρέχουν στη Διύπουργική Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή, ενώ η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη, που ενόψει του αντικείμενου δεν προβλέπονται να είναι διαρκείς, εξασφαλίζονται από τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 49

Με το άρθρο 49 επίσης τυποποιείται νομοθετικά ένα μονοπρόσωπο όργανο ήδη γνωστό: Ο Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών ορίζεται από τον Πρωθυπουργό με θητεία πέντε ετών. Κύρια καθήκοντα του Εθνικού Συντονιστή για τα Ναρκωτικά αποτελούν η προεδρία της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και η εκπροσώπηση της χώρας σε διεθνή όργανα με σχετικές αρμοδιότητες.

Άρθρο 50

Στην Επιτροπή αυτή, που προεδρεύεται από τον Εθνικό Συντονιστή για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, μετέχουν ειδικοί οριζόμενοι από τα αντίστοιχα Υπουργεία, καθώς και εκπρόσωποι των φορέων ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, ΨΝΑ, ΨΝΘ, ΕΚΤΕΠΝ και των Κέντρων Πρόληψης. Για την αποφυγή σύγχυσης με το κορυφαίο όργανο, την

Επιτροπή του άρθρου 48 στην οποία μετέχουν Υπουργοί, αποφεύχθηκε η χρήση του όρου «Διϋπουργική» στην ονομασία, παρά την προβλεπόμενη συνεργασία αρμοδίων από περισσότερα Υπουργεία.

Αντικείμενο της συγκεκριμένης Επιτροπής είναι η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα ναρκωτικά, η ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών και ο συντονισμός δράσεων και προγραμμάτων των αρμόδιων Υπουργείων κατά την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Άρθρο 51

Τα προηγούμενα άρθρα 48 – 50 αφορούσαν τα κεντρικά όργανα της Πολιτείας που έχουν ως αντικείμενο την εκπόνηση και την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Ναρκωτικά. Το παρόν άρθρο 51 μνημονεύει ειδικότερα τους εγκεκριμένους οργανισμούς ή φορείς για την υλοποίηση των μέτρων και προγραμμάτων που μνημονεύονται στα άρθρα 30 έως και 35 του παρόντος Κώδικα. Η ρητή μνεία των συγκεκριμένων Οργανισμών (ΟΚΑΝΑ, ΚΕΘΕΑ, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών και Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης) αποσκοπεί να άρει σχετικές αμφισβητήσεις που εγείρονται κατά την εφαρμογή της ποινικής δικαιοσύνης και την επιβολή σχετικών μέτρων.

Άρθρο 52

Προβλέπεται ότι η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού και όλα τα συναφή ζητήματα λειτουργίας των προγραμμάτων απεξάρτησης των δύο Ψυχιατρικών Νοσοκομείων ορίζονται με προεδρικό διάταγμα.

Άρθρο 53

Προβλέπονται οι φάσεις των δράσεων για την αντιμετώπιση των ναρκωτικών και οι αρμοδιότητες για τη σύσταση, εποπτεία και ανάκληση άδειας λειτουργίας σχετικών μονάδων. Η αρμοδιότητα για την αδειοδότηση ανήκει, κατά τα ήδη ισχύοντα, στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο αποφασίζει μετά από εισήγηση της προβλεπόμενης στο άρθρο 50 του παρόντος Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των Ναρκωτικών.

Άρθρο 54

Ο Κώδικας προβλέπει στα άρθρα 30 έως 35 μια σειρά από μέτρα θεραπείας (σωματικής και ψυχολογικής απεξάρτησης) των εξαρτημένων που κρατούνται στις φυλακές. Η εφαρμογή αυτών των μέτρων προϋποθέτει την ανάπτυξη αντίστοιχων δομών και προγραμμάτων στα σωφρονιστικά καταστήματα.

Για τις μεθόδους και τα μοντέλα αυτών των προγραμμάτων είναι γνωστοί διεθνώς περισσότεροι τύποι (προγράμματα συμβουλευτικά, ψυχολογικής απεξάρτησης με «στεγνές» προσεγγίσεις, μείωσης των βλαβών της υγείας ή συντήρησής της με υποκατάστατα κ.λπ.). Ο νομοθέτης απέχει από επιλογές και τομές σε ανοικτά επιστημονικά ζητήματα. Για το λόγο αυτό το άρθρο 54 προβλέπει ότι τα αντίστοιχα ειδικά θεραπευτικά καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων κράτησης ιδρύονται με προεδρικό διάταγμα, με το οποίο θα συνιστώνται θέσεις προσωπικού για τη στελέχωσή τους.

Άρθρο 55

Το άρθρο προβλέπει τους οργανισμούς και φορείς που μπορούν να καταρτίσουν προγράμματα πρόληψης της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης. Η άδεια, οι γενικές κατευθύνσεις, ο τρόπος λειτουργίας, οι διαδικασίες εποπτείας και αξιολόγησης καθώς και η ανάκληση της άδειας διαξαγωγής προγραμμάτων πρόληψης ανατίθενται σε κεντρικά όργανα αρμόδια για την εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Δράσης: στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και, εφόσον προβλέπονται δράσεις που εμπίπτουν στη δικαιοδοσία άλλων Υπουργείων, στα συναρμόδια Υπουργεία που αποφασίζουν από κοινού. Ακριβώς επειδή η πρόληψη για τη διάδοση των ναρκωτικών προϋποθέτει κατά τις σύγχρονες αντιλήψεις συντονισμένη πολιτική μείωση της ζήτησης αλλά και της προσφοράς ναρκωτικών, τα όργανα που γνωμοδοτούν ή εισηγούνται για τις σχετικές αποφάσεις είναι επίσης κεντρικό: η Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών.

Άρθρο 56

Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού τροποποιείται το άρ. 44 του ν. 3386/2005, ώστε να διευκολύνεται η παρακολούθηση και ολοκλήρωση θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης από αλλοδαπούς, Προβλέπεται πλέον ρητά ότι η παρακολούθηση τέτοιων προγραμμάτων συνιστά ανθρωπιστικό λόγο που δικαιολογεί την έκδοσης άδειας παραμονής.

Άρθρο 57

1. Η παράταση των χρονικών ορίων της παραγράφου με το άρθρο 32 παρ. 2 στοιχείο γ' ενδέχεται να θεωρηθεί δυσμενέστερη διάταξη και επομένως μη καταλαμβάνουσα πράξεις τελεσθείσες έως την έναρξη ισχύος του παρόντος για τις οποίες δεν έχει εκδοθεί αμετάκλητη απόφαση. Έτσι όμως υφίσταται ο κίνδυνος να απορριφθεί το αίτημα αναβολής όσων κατηγορουμένων παρακολουθούν πρόγραμμα, εφόσον επίκειται η συμπλήρωση της παραγραφής κατά τις θεωρούμενες ως ευμενέστερες διατάξεις του άρ. 113 παρ. 3 ΠΚ. Με την διάταξη λοιπόν της πρώτης παραγράφου, ορίζεται ότι η κατ' αποτέλεσμα μακρύτερη παραγραφή των εγκλημάτων όσων παρακολουθούν προγράμματα απεξάρτησης καταλαμβάνει και τις έως τη θέση σε ισχύ του παρόντος τελεσθείσες πράξεις (κατ' απόκλιση από το άρθρ. 2 παρ. 1 ΠΚ). Επιδιώκεται έτσι να διευκολυνθεί η απρόσκοπτη ολοκλήρωση των προγραμμάτων απεξάρτησης από εκείνους τους κατηγορουμένους που ήδη τα παρακολουθούν, και να αποτραπεί ο κίνδυνος απόρριψης των αιτημάτων αναβολής της δίκης τους.

2. Με τη διάταξη της δεύτερης παραγράφου επιδιώκεται να διασφαλιστεί η ομαλή λειτουργία των συμβουλευτικών ή θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτησης που λειτουργούν ήδη στα σωφρονιστικά καταστήματα.

3. Επειδή δεν διερευνάτο πάντοτε από τα δικαστήρια εάν το έγκλημα περί του οποίου επρόκειτο είχε τελεσθεί για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών με τη διάταξη της τρίτης παραγράφου επιδιώκεται να επεκταθεί η αναστολή εκτέλεσης των καταδικαστικών αποφάσεων σε όφελος όσων έχουν ολοκληρώσει θεραπευτικά

προγράμματα σε όλους τους αμετακλήτως καταδικασθέντες για αδικήματα της παρ. 1 του άρ. 32. 1. Η διάταξη αυτή καταλαμβάνει επίσης και αδικήματα για τα οποία, υπό το κράτος του ν. 3459/2006 ή των προγενέστερων νόμων, δεν χωρούσε ευεργετική ρύθμιση (όπως η ληστεία χωρίς ιδιαίτερη σκληρότητα ή η έκθεση ή οι διακεκριμένες κλοπές των εδ. α' και β' του άρ. 374 ΠΚ).

4. Με την διάταξη της παρ. 4 επιδιώκεται να μετριαστεί η σωφρονιστική μεταχείριση όσων υπό το κράτος του ν. 3459/2006 ή των προγενέστερων αυτού νόμων καταδικάστηκαν αμετακλήτως σε ποινές που πιθανότατα υπό την ισχύ του παρόντος θα ήταν ελαφρύτερες. Η παρούσα διάταξη δεν αποκλίνει πολύ από τις ισχύουσες περί απόλυσης υπό όρους διατάξεις, καθώς απαιτεί την πραγματική έκτιση του 1/3 της ποινής, όπως και το άρθρο 105 ΠΚ..

Άρθρα 58 και 59

Τα άρθρα αυτά ορίζουν ποιες διατάξεις καταργούνται και ποιες διατηρούνται. Η διατήρηση της ισχύος της παρ. 2 του άρ. 1 του ν. 3459/2006 και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρ. 1 του ν. 3459/2006 κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να μην προκύψουν προβλήματα ως προς το χαρακτηρισμό ως ναρκωτικών των ουσιών που περιλαμβάνονται στους οικείους πίνακες Α, Β, Γ και Δ, όπως αυτοί έχουν τροποποιηθεί.

Επίσης, διατηρούνται σε ισχύ οι διατάξεις του ν. 3459/2006 που ρυθμίζουν τα ζητήματα του ΟΚΑΝΑ (άρθρα 47-52), του ΚΕΘΕΑ (άρθρο 55), την ίδρυση και λειτουργία των Κέντρων Απεξάρτησης Τοξικομανών Κρατούμενων Ελαιώνα Θηβών και Κασσάνδρας Χαλκιδικής (άρθρο 58) και τα Κέντρα Πρόληψης της Χρήσης Εξαρτησιογόνων Ουσιών (άρθρο 61 του ν. 3459/2006, όπως προστέθηκε με την παρ. 4 του άρθρου 58 του ν. 3966/2011)

Άρθρο 60

Καθορίζεται το χρονικό σημείο έναρξης της ισχύος του νόμου.

Αθήνα, 5 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Ευάγ. Βενιζέλος

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. Λοβέρδος

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Δ. Ρέππας

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Μ. Παπαϊωάννου

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χ. Παπουτσής

Τροποποιούμενες ή καταργούμενες διατάξεις
με το Σχέδιο Νόμου «Κώδικας Ναρκωτικών»

1. Με το άρθρο 56 παρ. 2 αντικαθίσταται το εδάφιο στ' της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

στ. Πάσχοντες από σοβαρά προβλήματα υγείας. Η συνδρομή σοβαρών προβλημάτων υγείας, καθώς και η διάρκεια της θεραπείας, διαπιστώνονται με πρόσφατο ιατρικό πιστοποιητικό. Σε περίπτωση, κατά την οποία το πρόβλημα υγείας αναφέρεται σε λοιμώδες νόσημα, για την έκδοση της ανωτέρω απόφασης απαιτείται σύμφωνη γνώμη του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ότι δεν συντρέχει κίνδυνος για τη δημόσια υγεία. Προϋπόθεση για τη χορήγηση της άδειας διαμονής για πρόσωπα που πάσχουν από σοβαρά προβλήματα υγείας είναι η κατοχή από τον αιτούντα ισχυρής άδειας διαμονής.

2. Με το άρθρο 56 παρ. 3 αντικαθίσταται το τελευταίο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

Οι κάτοχοι άδειας διαμονής των περιπτώσεων α', β', η', καθώς και όσοι αποκτούν άδεια διαμονής ως σύζυγοι Ελλήνων πολιτών με βάση την περίπτωση του στοιχείου θ' έχουν δικαίωμα να εργαστούν με σχέση εξαρτημένης εργασίας ή να παρέχουν υπηρεσίες ή έργο.

3. Με το άρθρο 56 παρ. 4 αντικαθίσταται η παράγραφος 5 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005 (Α' 212), όπως ισχύει, που ορίζει τα εξής:

5. Η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς λόγους του νόμου αυτού, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι για τους οποίους εκδόθηκε.

4. Με το άρθρο 59 στοιχείο α), με εξαίρεση τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και των άρθρων 47-52, 55, 58 και 61 του ν. 3459/2006 (Α' 103), καταργείται ο ν. 3459/2006 (Α' 103), όπως ισχύει που ορίζει τα εξής:

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται σύμφωνα με το άρθρο 76 παρ. 7 του Συντάγματος ο παρών Κώδικας νόμων για τα ναρκωτικά, με τον οποίο κωδικοποιούνται οι ισχύουσες διατάξεις:

"ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
 ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Άρθρο 1
 Ορισμός ναρκωτικών

1. Ναρκωτικά, κατά την έννοια του νόμου αυτού, είναι ουσίες τεχνητές ή φυσικές που δρουν στο κεντρικό νευρικό σύστημα και προκαλούν εξάρτηση του ατόμου από αυτές.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να προστίθενται ή να αφαιρούνται ουσίες στις κατηγορίες του άρθρου αυτού ή να μεταφέρονται από τη μια κατηγορία στην άλλη ή να μεταβάλλονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διάθεσής τους, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις.

Άρθρο 2
 Παραγωγή, κατοχή και διακίνηση ναρκωτικών

1. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια, επεξεργασία, κυκλοφορία και με οποιονδήποτε τρόπο μεσολάβηση στη διακίνηση των ουσιών του πίνακα Α' είναι αποκλειστικό δικαίωμα του Κράτους, που ασκείται από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.).

Η διάθεση αυτών των ουσιών γίνεται μόνο σε εργαστήρια ή νοσοκομεία για την εκτέλεση εγκεκριμένων προγραμμάτων, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, επεξεργασία γενικά των πρώτων υλών και των έτοιμων προϊόντων που εισάγονται από το εξωτερικό, καθώς και η διακίνηση των ουσιών των φαρμακοτεχνικών προϊόντων και των ιδιοσκευασμάτων του πίνακα Β', γίνεται μόνο από το Κρατικό

Μονοπωλίο Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών, με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια.

3. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια των ουσιών του πίνακα Γ', καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, γίνεται από νομικά και φυσικά πρόσωπα μέσω του Κρατικού Μονοπωλίου Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει τη σχετική άδεια και ελέγχει τη διαδικασία.

4. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια των ουσιών του πίνακα Δ', καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, γίνεται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια. Η διάθεσή τους στα φαρμακεία, στις φαρμακαποθήκες και στα θεραπευτήρια γίνεται με ευθύνη και υπό τον έλεγχο του Ε.Ο.Φ..

5. Η άδεια για την εισαγωγή και εξαγωγή των ουσιών, καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες που υπάγονται στους πίνακες της παραγράφου 2 του άρθρου 1 χορηγείται με απόφαση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών. Κατά τα λοιπά ισχύουν αυτά που ορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους.

Άρθρο 3

Πρόδρομες ουσίες

1. Πρόδρομες ουσίες παρασκευής ναρκωτικών αποτελούν οι ουσίες που περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, L 47 και στο παράρτημα κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 111/2005 του Συμβουλίου, L 22.

2. Η εισαγωγή, εξαγωγή, διαμετακόμιση, παραγωγή, παρασκευή, προμήθεια, αποθήκευση, κατοχή, πώληση, διάθεση και διανομή των πρόδρομων ουσιών, καθώς και τα απασχολούμενα με αυτές πρόσωπα ή επιχειρήσεις, υπόκεινται στον έλεγχο του Κράτους. Ως αρμόδια αρχή θεωρείται για το σκοπό αυτόν η τελωνειακή υπηρεσία με τη συνδρομή συναρμόδιων αρχών κατά περίπτωση. Για τις ουσίες της κατηγορίας 1 συναρμόδια αρχή είναι ο Ε.Ο.Φ. και για τις ουσίες των κατηγοριών 2 και 3 το Γενικό Χημείο του Κράτους, όπου τούτο επιβάλλει η επιστήμη και η διοικητική πρακτική. Επί παραβάσεων επιβάλλονται οι ποινές οι προβλεπόμενες από τον Τελωνειακό Κώδικα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να προστίθενται ή μεταφέρονται ουσίες από τη μία κατηγορία στην άλλη σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του κοινοτικού ή διεθνούς δικαίου, να ρυθμίζονται οι διαδικασίες διακίνησης και ελέγχου των πρόδρομων ουσιών, καθώς επίσης να καθορίζονται οι λεπτομέρειες των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Ε.Ο.Φ. για την κατηγορία 1 και του Γενικού Χημείου του Κράτους για τις κατηγορίες 2 και 3.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Άρθρο 4

Έλεγχος και εποπτεία επί των ναρκωτικών

Τον έλεγχο και την εποπτεία επί των ναρκωτικών ασκεί το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 5

Επιτροπή Ναρκωτικών

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Επιτροπή Ναρκωτικών, αποτελούμενη από:

α) τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Φαρμάκων και Φαρμακείων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, β) εκπρόσωπο του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Φ., γ) τέσσερα μέλη του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), ανά ένα με ειδίκευση στα γνωστικά αντικείμενα Φαρμακευτικής Χημείας, Φαρμακολογίας, Τοξικολογίας και Ψυχιατρικής αντίστοιχα, που ορίζονται ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης και δ) έναν ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας με εμπειρία στα θέματα ναρκωτικών. Για κάθε μέλος της Επιτροπής ορίζεται και ένας αναπληρωτής. Η θητεία της Επιτροπής είναι διετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιλέγονται και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της. Η Επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού ορίζονται και οι κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή Ναρκωτικών έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες: α) Γνωμοδοτεί: αα) για τα σχετικά με τα ναρκωτικά θέματα που προκύπτουν από τις κυρωμένες από την Ελλάδα διεθνείς συμβάσεις ή από αίτηση των αρμόδιων διεθνών οργανισμών (όπως UNFDAC, Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), Ευρωπαϊκή Ένωση), ββ) για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή κατεργασίας και εισαγωγής έτοιμων προϊόντων που περιέχουν ουσίες του άρθρου 1, γγ) για την προσθήκη ή αφαίρεση ουσιών στους πίνακες του άρθρου 1, για τη μεταφορά από τον ένα πίνακα στον άλλο ή για τη μεταβολή των όρων και των προϋποθέσεων της διάθεσής τους σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, δδ) για την τιμή των πωλούμενων από το Κρατικό Μονοπώλιο Ναρκωτικών, εε) για κάθε σχετικό θέμα που θα ζητήσει ο αρμόδιος Υπουργός ή ο Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.). β) Υπολογίζει τις ετήσιες ανάγκες της χώρας σε ναρκωτικές ουσίες και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό.

Άρθρο 6

Αμοιβή μελών και γραμματέα

Η αμοιβή των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής Ναρκωτικών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

Άρθρο 7

Καθορισμός προϋποθέσεων διάθεσης σκευασμάτων και ιδιοσκευασμάτων

Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 22, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης των ουσιών που αναφέρονται στα άρθρα 1 παρ. 2 και 3 παρ. 1 υπό μορφή σκευασμάτων ή ιδιοσκευασμάτων, οποιασδήποτε φαρμακευτικής μορφής, καθώς και οι λεπτομέρειες συνταγογράφησης αυτών, ο τύπος και το σχήμα της διπλότυπης συνταγής. Για τις ουσίες του πίνακα Δ' του άρθρου 1 παρ. 2, η συνταγή μπορεί να είναι απλή επαναλαμβανόμενη. Με όμοια απόφαση ορίζονται τα σκεύασμα ή ιδιοσκευάσματα που υπάγονται στις κατηγορίες των παραρτημάτων των Κανονισμών του άρθρου 3 παρ. 1.

Άρθρο 8

Συνταγές χορήγησης ναρκωτικών και παραβάτες αυτών

1. Ιατροί ή οδοντίατροι ή κτηνίατροι που εκδίδουν συνταγές, οι οποίες αναγράφουν ναρκωτικά κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, τιμωρούνται με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, που επιβάλλεται με απόφαση του οικείου Νομάρχη, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ.. Σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί, κατά την ίδια διαδικασία, και πρόσκαιρη παύση εξάσκησης του επαγγέλματος από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

2. Φαρμακοποιοί που εκτελούν τέτοιες συνταγές τιμωρούνται ομοίως με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, και με πρόσκαιρο κλείσιμο του φαρμακείου από τρεις (3) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες, κατά τις διατάξεις του νόμου περί επιθεωρήσεως των φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά.

Άρθρο 9

Χορήγηση ναρκωτικών από φαρμακοποιούς

1. Απαγορεύεται στους φαρμακοποιούς η χορήγηση ναρκωτικών φαρμάκων για ημερήσια χρήση σε ποσότητα ανώτερη της επιτρεπόμενης από την ελληνική φαρμακοποιία ημερήσιας δόσης, και αν ακόμη αναγράφεται τέτοια από τον ιατρό, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκε ειδική άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμάτευση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Οι φαρμακοποιοί που χορηγούν ναρκωτικά φάρμακα κατά παράβαση του άρθρου αυτού τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται από το νόμο περί επιθεωρήσεως φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά. Οι σχετικές αποφάσεις του οικείου Νομάρχη, οι οποίες επιβάλλουν ποινή προστίμου, κοινοποιούνται πάντοτε στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Υπηρεσιών του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και το Τμήμα Δημόσιας Ασφάλειας του τόπου, όπου έλαβε χώρα η παράβαση. Οσοι τιμωρήθηκαν δύο φορές διώκονται ποινικώς και τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΥ

Άρθρο 10 Προμήθεια ναρκωτικών

Επιτρέπεται στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να προβαίνει στην προμήθεια της απαιτούμενης ποσότητας των ναρκωτικών και των σκευασμάτων αυτών σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις κρατικές προμήθειες.

Άρθρο 11 Κατεργασία ναρκωτικών

Η λειτουργία εργοστασίων που κατεργάζονται προϊόντα και σκευάσματα ναρκωτικών, επιτρέπεται μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα εργοστάσια αυτά διευθύνονται από φαρμακοποιό ή χημικό και υπόκεινται στο διαρκή έλεγχο της επιθεώρησης των φαρμακείων. Εκτός από το διαρκή αυτό έλεγχο επιθεωρούνται πριν από την έναρξή τους και μετά, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, τουλάχιστον δύο φορές ΤΟ έτος, από επιτροπή απαρτιζόμενη: α) από τον επιθεωρητή των φαρμακείων και β) από ένα άλλο τεχνικό μέλος που διορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με υπόδειξη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα ναρκωτικά που παράγονται από τα εργοστάσια αυτά ή τα φαρμακευτικά σκευάσματα αυτών φυλάσσονται μέχρι την παράδοση μέσα στο εργοστάσιο για αποκλειστική χρήση του Κράτους. Η πώληση προς άλλον ή η εξαγωγή τους με οποιονδήποτε τρόπο από το εργοστάσιο απαγορεύεται.

Άρθρο 12 Φαρμακευτικά σκευάσματα οπίου

Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου, όπως τα βάμματα, μπορεί να παρασκευάζονται και εντός των φαρμακείων προς χρήση αυτών. Τα σκευάσματα αυτά παρασκευάζονται από το όπιο που χορηγείται από το μονοπώλιο του Κράτους και αναγράφονται κατά την ημέρα της παρασκευής σε ιδιαίτερο βιβλίο, το οποίο τηρείται προς τούτο στα φαρμακεία και υπόκειται στον έλεγχο της επιθεώρησης των φαρμακείων.

Άρθρο 13 Πώληση ναρκωτικών

1. Η Πώληση ναρκωτικών από το Κράτος ανατίθεται στην Ειδική Διαχείριση Ναρκωτικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται δια της αρμόδιας διεύθυνσης των Νομαρχιών, η οποία τις διαβιβάζει στο Υπουργείο, με γνώμη της. Η πώληση επιτρέπεται μόνο στα φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές και ιατρούς χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, ύστερα από άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και εμφανίζει το ποσό από κάθε είδος, το οποίο κάθε έτος θα επιτρέπεται να αγορασθεί, ανάλογα με τις ανάγκες καθενός από τους ανωτέρω.

2. Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου κατασκευάζονται στα φαρμακεία, είτε για ίδια χρήση κάθε φαρμακείου είτε και για μεταπώληση σε άλλα φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές ή ιατρούς χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία.

3. Η πώληση των ναρκωτικών από τα φαρμακεία στο κοινό επιτρέπεται μόνο με ιατρικές συνταγές, όχι δε και με αντίγραφα αυτών.

Άρθρο 14 Υποχρεώσεις φαρμακοποιών

1. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να φυλάσσουν τις συνταγές, με βάση τις οποίες χορηγήθηκαν τα ναρκωτικά φάρμακα, τουλάχιστον για μία τριετία, χωριστό από τις λοιπές συνταγές και σε δέσμες που περιλαμβάνουν τις συνταγές ενός τριμήνου. Οφείλουν επίσης να αναγράφουν σε ιδιαίτερο βιβλίο, το οποίο δίδεται δωρεάν από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ποσά τα οποία έχουν καταναλωθεί κατά το τέλος κάθε τριμήνου, με άθροιση των αναγραφόμενων στις συνταγές, καθώς και εκείνων τα οποία χωριστό καταναλώθηκαν για κάθε παρασκευή φαρμακευτικού σκευάσματος.

2. Οι φαρμακοποιοί υποχρεούνται στο τέλος κάθε έτους να στέλνουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης κατάσταση, στην οποία αναγράφονται: α) η ποσότητα των ναρκωτικών που υπάρχει στην αρχή του έτους και οι προμήθειες που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους, β) το άθροισμα των ναρκωτικών που δόθηκαν κατά το έτος αυτό με συνταγές, γ) το ποσό που καταναλώθηκε κατά το έτος για την παρασκευή φαρμακευτικών σκευασμάτων. Οι καταστάσεις που στάλθηκαν από τα φαρμακεία υποβάλλονται από τις ως άνω αρμόδιες υπηρεσίες, με αντίστοιχες συνοπτικές που συντάσσονται από αυτές, στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε έτους ανυπερθέτως.

3. Στους φαρμακοποιούς, οι οποίοι δεν υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το όρθρο αυτό τις ετήσιες καταστάσεις, επιβάλλεται ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί επιθεωρήσεως φαρμακείων που ισχύει κάθε φορά. Επίση επιβάλλεται ποινή, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, στους φαρμακοποιούς ή διευθυντές φαρμακείων, οι οποίοι δεν τηρούν ή τηρούν άτακτα το βιβλίο που ορίζεται από το όρθρο αυτό ή δεν φυλάσσουν τις συνταγές των ιατρών με τις οποίες χορηγήθηκαν τα ναρκωτικά.

Άρθρο 15

Ελεγχος διάθεσης ναρκωτικών

1. Οι διευθυντές κλινικών, νοσοκομείων, όπως και οι ιατροί των χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, αναγράφουν σε ιδιαίτερο βιβλίο, αριθμημένο κατά σελίδες και μονογραφημένο από τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατοικίας, ημερολογιακώς και ονομαστικώς, τα ναρκωτικά που καταναλώθηκαν για κάθε άρρωστο. Κατά το τέλος κάθε τριμήνου αναγράφουν το άθροισμα των ναρκωτικών που καταναλώθηκαν κατά το προηγούμενο εδάφιο και ιδιαίτερα για καθένα από αυτό, στο βιβλιάριο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο δίδεται σε αυτούς δωρεάν, με την άδεια που τους χορηγήθηκε από το Υπουργείο. Επίσης, στέλνουν τριμηνιαία κατάσταση στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, η οποία τις αποστέλλει στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με συνοπτικές καταστάσεις που συντάσσονται από αυτήν μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε τριμηνίας.

2. Στους διευθυντές κλινικών και νοσοκομείων και στους ιατρούς, που έχουν άδεια προμήθειας ναρκωτικών, οι οποίοι δεν υποβάλλουν τις τριμηνιαίες καταστάσεις μέσα στην οριζόμενη προθεσμία ή δεν αναγράφουν στο πιο πάνω βιβλίο τα ναρκωτικά που διατέθηκαν στους ασθενείς, επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ., ποινή προστίμου μέχρι τριακόσια (300) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, από τετρακόσια (400) μέχρι χίλια (1.000) ευρώ.

3. Τα ποσά που προβλέπονται στο άρθρο 8 και στην προηγούμενη παράγραφο του παρόντος όρθρου μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ..

Άρθρο 16

Καθορισμός τιμής ναρκωτικών

Η τιμή των ναρκωτικών που πωλούνται από το Κράτος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η τιμή αυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα έξοδα προμήθειας και διαχείρισης. Η τιμή των ναρκωτικών, που χορηγούνται στο κοινό με ιατρικές συνταγές, καθορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα διατίμηση.

Άρθρο 17

Τελωνειακή φύλαξη ναρκωτικών

Η τελωνειακή φύλαξη των ναρκωτικών προς διαμετακόμιση επιτρέπεται μόνο στο Τελωνείο Πειραιώς και στην Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης και μέσα σε ιδιαίτερο χώρο, με προσκόμιση πιστοποιητικού, που εκδίδεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας, από την οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, θεωρείται από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές και αναφέρει ειδικώς: α) ότι τα ναρκωτικά αυτά πρόκειται να κατατεθούν σε ελληνικό λιμάνι για διαμετακόμιση, β) το όνομα και τη διεύθυνση του αποστολέα και γ) την ποσότητα των αποστελλόμενων για διαμετακόμιση ναρκωτικών.

Άρθρο 18

Εξαγωγή ναρκωτικών

Για την εξαγωγή από το Τελωνείο Πειραιώς και την Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης των ναρκωτικών που κατατέθηκαν για διαμετακόμιση σε ξένη χώρα, απαιτείται ειδική άδεια που εκδίδεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την προσκόμιση άδειας των αρμόδιων αρχών της χώρας, στην οποία πρόκειται να αποσταλούν τα εν λόγω ναρκωτικά, θεωρημένης από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές, η οποία αναφέρει, ότι επιτρέπεται η εισαγωγή των ναρκωτικών σε αυτήν τη χώρα, ότι αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ιατρικούς σκοπούς, το όνομα και τη διεύθυνση του παραλήπτη, το ποσό του οπίου και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να γίνει η εισαγωγή. Στην άδεια εξαγωγής αναγράφονται: α) ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής της χώρας στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, β) το όνομα και η διεύθυνση του εισαγωγέα, καθώς και του εξαγωγέα, γ) το ποσό των εξαγόμενων ναρκωτικών και δ) η προθεσμία μέσα στην οποία, με βάση την άδεια της εισαγωγής, πρέπει να φθάσουν τα ναρκωτικά στη χώρα στην οποία αποστέλλονται. Αντίγραφο της άδειας αυτής συνοδεύει την αποστολή και άλλο αντίγραφο της αποστέλλεται, από το

Υπουργείο που το εξέδωσε, στην επιτόπια προξενική αρχή της χώρας, η οποία τα εισάγει.

Άρθρο 19

Αποστολή ναρκωτικών διαμέσου της Ελλάδας και εισαγωγή τους με δέματα ή επιστολές

1. Απαγορεύεται η διαμέσου της Ελλάδας αποστολή ναρκωτικών από κάποια χώρα σε άλλη, είτε αυτά μεταφορτώθηκαν από το πλοίο ή το όχημα που χρησιμοποιήθηκε είτε όχι, εφόσον δεν προσκομίζεται αντίγραφο της άδειας της εξαγωγής από την εξαγούσα χώρα. Στην άδεια αυτή πρέπει να αναγράφεται η χώρα στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής, το όνομα και η διεύθυνση του αποστολέα και του παραλήπτη, τα ποσά των αποστελλόμενων ναρκωτικών και η προθεσμία εισαγωγής. Αλλαγή κατεύθυνσης των αποστελλόμενων δια του ελληνικού εδάφους ναρκωτικών επιτρέπεται μόνο με άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με βάση την αναφερόμενη στο άρθρο 17 άδεια της χώρας εισαγωγής. Στην άδεια αυτή του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναγράφονται όσα αναφέρονται στο άρθρο 18.

2. Ναρκωτικά που εισάγονται με ταχυδρομικά δέματα ή με μορφή επιστολής ή σαν δείγμα χωρίς αξία, κατάσχονται και καταστρέφονται σύμφωνα με το άρθρο 38.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 20

Βασικά εγκλήματα

1. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) μέχρι διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ τιμωρείται όποιος:

α) Εισάγει στην επικράτεια ή εξάγει από αυτή ή διαμετακομίζει ναρκωτικά.

"β) Πωλεί, αγοράζει, προσφέρει, διανέμει ή διαθέτει σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο, αποστέλλει ή παραδίδει υπό οποιεσδήποτε συνθήκες, αποθηκεύει ή παρακαταθέτει ναρκωτικά ή μεσολαβεί σε κάποια από τις πράξεις αυτές."

γ) Εισάγει ναρκωτικά ή διευκολύνει την εισαγωγή τους σε στρατόπεδα, αστυνομικά κρατητήρια, σωφρονιστικά καταστήματα, καταστήματα ανηλίκων κάθε κατηγορίας ή τόπους ομαδικής εργασίας ή διαβίωσης ή σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή αναρρωτήρια.

δ) Αναμιγνύει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε τρόφιμα, ποτά ή άλλα είδη προορισμένα ή πρόσφορα να εισαχθούν στον ανθρώπινο Οργανισμό.

ε) Παρασκευάζει είδη του μονοπωλίου ναρκωτικών ή οποιαδήποτε ναρκωτική ουσία ή παράνομα εισάγει, προμηθεύεται, παράγει, παρασκευάζει, πωλεί, διαθέτει, μεταφέρει, κατέχει ή διανέμει Πρόδρομες ουσίες που αναφέρονται στις κατηγορίες 1, 2 και 3 των παραρτημάτων των Κανονισμών του άρθρου 3 ή όργανα ή σκεύη, γνωρίζοντας ότι χρησιμοποιούνται ή πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την παράνομη παραγωγή, καλλιέργεια ή παρασκευή ναρκωτικών ή εν γένει για σκοπούς διαφορετικούς από εκείνους για τους οποίους οι πρόδρομες αυτές ουσίες εισήχθησαν, εξήχθησαν, διακομίστηκαν ή μεταπονήθηκαν.

στ) Καλλιεργεί ή συγκομίζει οποιονδήποτε φυτό του γένους της κάνναβης, το φυτό της μήκωνος της υπνοφόρου, οποιονδήποτε είδος φυτού του γένους ερυθρόξυλο, καθώς και οποιονδήποτε άλλο φυτό από το οποίο παράγονται ναρκωτικές ουσίες.

ζ) Κατέχει ή μεταφέρει ναρκωτικά με οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο είτε στο έδαφος της επικράτειας είτε παραπλέοντας ή διασχίζοντας την αιγιαλίτιδα ζώνη είτε ιπτάμενος στον ελληνικό εναέριο χώρο.

η) Αποστέλλει ή παραλαμβάνει εν γνώσει του δέματα, δείγματα χωρίς εμπορική αξία ή επιστολές που περιέχουν οποιονδήποτε ναρκωτικό ή δίνει εντολή σε άλλον για όμοια αποστολή ή παραλαβή.

θ) Διαθέτει σε άλλους οποιονδήποτε χώρο για χρήση ναρκωτικών ή διευθύνει κατάσταση στο οποίο γίνεται κατά σύστημα χρήση ναρκωτικών ή αποτελεί μέλος του προσωπικού τέτοιου καταστήματος και γνωρίζει τη χρήση αυτή.

ι) Συντελεί με οποιονδήποτε τρόπο στη διάδοση της χρήσης των ναρκωτικών.

ια) Νοθεύει ή πωλεί νοθευμένα είδη του μονοπωλίου ναρκωτικών.

ιβ) Καταρτίζει πλαστή, νοθεύει ή χρησιμοποιεί πλαστή ή νοθευμένη ιατρική συνταγή χορήγησης ναρκωτικών ουσιών με σκοπό τη διακίνησή τους.

ιγ) Οργανώνει, χρηματοδοτεί, κατευθύνει ή εποπτεύει με οποιονδήποτε τρόπο την τέλεση κάποιας από τις ανωτέρω αναφερόμενες πράξεις ή δίνει σχετικές οδηγίες ή εντολές.

"ιδ) Προβαίνει σε παραγωγή, κατασκευή ή εκχύλιση ναρκωτικών ουσιών."

2. Αν η πράξη έχει τελεστεί με περισσότερους τρόπους από τους προβλεπόμενους στην προηγούμενη παράγραφο, αφορά όμως την ίδια ποσότητα ναρκωτικών, στον υπαίτιο επιβάλλεται μία μόνο ποινή, κατά την επιμέτρηση της οποίας λαμβάνεται υπόψη η συνολική εγκληματική δράση του.

Άρθρο 21

Διακεκριμένες περιπτώσεις

1. Με κάθειρξη τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ετών και με χρηματική ποινή δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) μέχρι τετρακοσίων σαράντα χιλιάδων (440.000) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης του άρθρου 20: α) αν με τη διάπραξη του εγκλήματος διευκόλυνε ή απέκρυψε τη διάπραξη άλλων εγκλημάτων και β) αν είναι υπάλληλος (άρθρο 13 στοιχ. α' του Π.Κ.), ο οποίος λόγω της υπηρεσίας του ασχολείται με τα ναρκωτικά και ιδίως με τη φύλαξή τους ή τη δίωξη των παραβατών του νόμου αυτού ή το έγκλημα συνδέεται με την υπηρεσία του.

2. Με τις ποινές της προηγούμενης παραγράφου τιμωρείται ο υπαίτιος της πράξης του άρθρου 20 παρ. 1 περ. γ', εφόσον ανήκει στο προσωπικό των καταστημάτων ή των ιδρυμάτων στα οποία τέλεσε την πράξη.

3. Με τις ποινές της παραγράφου 1 τιμωρείται και όποιος:

α) Εισάγει ναρκωτικά ή διευκολύνει την εισαγωγή ή διακίνησή τους σε σχολικές μονάδες οποιασδήποτε βαθμίδας και εκπαιδευτικά ιδρύματα ή άλλες μονάδες κατάρτισης, επιμόρφωσης ή μετεκπαίδευσης, εκτός αν η εισαγωγή έγινε για την εκτέλεση εγκεκριμένου εκπαιδευτικού ή ερευνητικού προγράμματος.

β) Εισάγει ναρκωτικά, διευκολύνει την εισαγωγή ή διακίνησή τους σε χώρους άθλησης, κατασκηνώσεων, ορφανοτροφείων, φροντιστηρίων ή χώρους παροχής κοινωνικών υπηρεσιών ή διαμονής των Ενόπλων Δυνάμεων ή σε χώρους συγκέντρωσης μαθητών ή σπουδαστών για εκπαιδευτικούς ή αθλητικούς σκοπούς ή για κοινωνική δραστηριότητα.

γ) Πωλεί, προσφέρει, διαθέτει, διανέμει ναρκωτικά σε τρίτους με οποιονδήποτε τρόπο σε χώρους που βρίσκονται σε άμεση γειτνίαση με τους παραπάνω χώρους ή μεσολαβεί σε κάποια από τις πράξεις αυτές.

Άρθρο 22

Κατάχρηση ιδιότητας ιατρών και φαρμακοποιών

1. Με την ποινή του άρθρου 20 τιμωρείται:

α) Ο ιατρός που εκδίδει συνταγή για τη χορήγηση ναρκωτικών, αν και γνωρίζει ότι δεν υπάρχει πραγματική και συγκεκριμένη ιατρική ένδειξη, ή ο ιατρός που χορηγεί φάρμακα, τα οποία περιέχουν με οποιαδήποτε μορφή ναρκωτικά, γνωρίζοντας ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν για παρασκευή ναρκωτικών.

β) Ο φαρμακοποιός ή έμπορος φαρμάκων γενικά, διευθυντής ή υπάλληλος φαρμακείου ή οποιοσδήποτε άλλος στο φαρμακείο, ο οποίος εν γνώσει του χορηγεί ναρκωτικά χωρίς την προσήκουσα κατά τους όρους του νόμου ιατρική συνταγή ή με βάση μη προσήκουσα συνταγή ή πέρα από όσα αναγράφονται σε αυτή.

2. Η χορήγηση ουσιών για υποκατάσταση της εξάρτησης απαγορεύεται. Κατ' εξαίρεση η χορήγηση των ουσιών αυτών επιτρέπεται από: α) δημόσιες, ειδικές προς τούτο μονάδες, στις οποίες χορηγείται η σχετική άδεια, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ο.ΚΑ.ΝΑ., β) τον Ο.ΚΑ.ΝΑ., ύστερα από σχετική άδεια που χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Στις ανωτέρω αποφάσεις καθορίζονται ειδικώς οι ουσίες, των οποίων επιτρέπεται η χορήγηση και οι όροι κάτω από τους οποίους θα χορηγούνται "γ) Από μονάδες του ΟΚΑΝΑ σε χώρους νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας (ΕΣΥ), στρατιωτικών νοσοκομείων, σε χώρους και υποδομές των Ενόπλων Δυνάμεων με τους όρους και προϋποθέσεις που ορίζουν οι προηγούμενες υπουργικές αποφάσεις. Με άλλη απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του ΟΚΑΝΑ, καθορίζονται οι όροι, οι προϋποθέσεις και

κάθε αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά: α) με τον καθορισμό των νοσοκομείων του ΕΣΥ, των στρατιωτικών νοσοκομείων και των χώρων και υποδομών των Ενόπλων Δυνάμεων, όπου θα εγκατασταθούν και θα λειτουργήσουν μονάδες του ΟΚΑΝΑ και τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν τα νοσοκομεία έναντι του ΟΚΑΝΑ, β) με τον τρόπο παραχώρησης της χρήσης κτιρίων ή και αδόμετων χώρων των παραπάνω νοσοκομείων και των νοσοκομείων των Ενόπλων Δυνάμεων προς τον ΟΚΑΝΑ, γ) με τους όρους και τις προϋποθέσεις τοποθέτησης και εγκατάστασης προκατασκευασμένων δομών του ΟΚΑΝΑ, όπου αυτό είναι αναγκαίο, δ) με τις κάθε είδους συμβατικές υποχρεώσεις του ΟΚΑΝΑ από τη χρήση των παραπάνω ακινήτων, ε) με την τοποθέτηση στις παραπάνω μονάδες ιατρών από τον κατάλογο των επικουρικών ιατρών που τηρείται στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά από αίτημα του ΟΚΑΝΑ, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών και εφόσον δεν επαρκεί το ιατρικό προσωπικό του ΟΚΑΝΑ."

3. Η χορήγηση ανταγωνιστικών ουσιών που αδραντοποιούν τη λειτουργία των υποδοχέων των οπιούχων επιτρέπεται για τις ενδείξεις που αναφέρονται στην άδεια κυκλοφορίας τους. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Ο.ΚΑ.ΝΑ., καθορίζονται ειδικώς οι ουσίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης, συνταγογράφησης και διάθεσης των ουσιών αυτών από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και ιατρούς.

4. Οποιος χορηγεί ουσίες για υποκατάσταση της εξάρτησης, κατά παράβαση των παραγράφων 2 και 3 και των σχετικών υπουργικών αποφάσεων, τιμωρείται σύμφωνα με το άρθρο 20.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να καθορίζονται οι γενικοί όροι, οι προϋποθέσεις και άλλες λεπτομέρειες για την εκτέλεση και εφαρμογή προγραμμάτων υποκατάστασης από δημόσιους φορείς.

6. Ιατρός, που χορηγεί ναρκωτικές ουσίες του άρθρου 1 για θεραπευτικούς σκοπούς, οφείλει: α) να χρησιμοποιεί διπλότυπες συνταγές, απλές μεν για τις ουσίες του πίνακα Δ', θεωρημένες δε από την αρμόδια υπηρεσία για τις ουσίες των πινάκων Α έως Γ' και β) να φυλάσσει το στέλεχος επί τρία έτη. Ο παραβάτης των περιπτώσεων α' και β' τιμωρείται με φυλάκιση και με στέρηση της άδειας άσκησης του επαγγέλματος. Περίληψη της καταδικαστικής απόφασης δημοσιεύεται σε ημερήσια εφημερίδα του τόπου όπου ο καταδικασμένος ασκεί το επάγγελμά του.

7. Οι παράγραφοι 2, 3, 4 και 6 ισχύουν από την έκδοση των αποφάσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2, 3 και 5 του παρόντος άρθρου και στο άρθρο 7.

Άρθρο 23

Επιβαρυντικές περιστάσεις

Με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα χιλιάδων τετρακοσίων δώδεκα (29.412) μέχρι πεντακοσίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων διακοσίων τριάντα πέντε (588.235) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης των άρθρων 20, 21 και 22, αν είναι υπότροπος ή ενεργεί κατ' επάγγελμα ή κατά συνήθεια ή ενεργεί με σκοπό να προκαλέσει τη Χρήση ναρκωτικών ουσιών από ανηλίκους ή χρησιμοποιεί με οποιονδήποτε τρόπο ανήλικα πρόσωπα κατά την τέλεση των παραπάνω πράξεων ή μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων ή οι περιστάσεις τέλεσης μαρτυρούν ότι είναι ιδιαίτερα επικίνδυνος. Ως υπότροπος θεωρείται όποιος έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για παράβαση του νόμου περί ναρκωτικών σε βαθμό κακουργήματος εντός της προηγούμενης δεκαετίας ή σε βαθμό πλημμελήματος εντός της προηγούμενης πενταετίας.

"Άρθρο 23Α

1. Οι προβλεπόμενες για τις πράξεις του πρώτου εδαφίου του άρθρου 23 ποινές επιβάλλονται και όταν η πράξη αφορά μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών, καθώς και στην περίπτωση που αφορά ναρκωτικά τα οποία βλάπτουν τα μέγιστα την υγεία δηλαδή από εκείνα που προβλέπονται στο άρθρο 1, εάν η χρήση τους είτε προκάλεσε σημαντικές βλάβες σε τρίτο πρόσωπο και ειδικότερα τις προβλεπόμενες από το άρθρο 310 Π.Κ. σωματικές βλάβες είτε προκάλεσε τέτοιες σωματικές βλάβες στην υγεία πολλών ατόμων.

2. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή δύο χιλιάδων εννιακοσίων (2.900) μέχρι διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ, τιμωρείται ο δράστης πράξεως από εκείνες που αναφέρονται στο άρθρο 20, όταν αυτό τελέστηκε στο πλαίσιο δραστηριότητας εγκληματικής οργάνωσης, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 187 και 187Α Π.Κ..

3. Με την ίδια ποινή τιμωρείται η πράξη της προηγούμενης παραγράφου όταν αφορά Πρόδρομες ουσίες με πρόθεση να χρησιμοποιηθούν κατά ή για την παραγωγή ναρκωτικών ουσιών υπό τις προβλεπόμενες στη διάταξη της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου περιστάσεις."

Άρθρο 24

Πρόκληση και διαφήμιση

1. Οποιος παρακινεί ή προκαλεί άλλον στην παράνομη χρήση ναρκωτικών ή διαφημίζει τη χρήση τους ή παρέχει πληροφορίες για την κατασκευή ή την προμήθειά τους με σκοπό τη διάδοσή τους ή προσφέρεται στην τέλεση των πράξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 20 τιμωρείται, αν δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη, με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή διακοσίων ενενήντα (290) μέχρι πενήντα εννιά χιλιάδων (59.000) ευρώ.

2. Αν ο δράστης τελεί τις πράξεις της παραγράφου 1 κατά σύστημα και με σκοπό το κέρδος γι' αυτόν ή τρίτο τιμωρείται με ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.

3. Δεν συνιστά άδικη πράξη η διατύπωση γνώμης ή επιστημονικής κρίσης σχετικά με τα ναρκωτικά, όταν γίνεται από δικαιολογημένο κοινωνικό ενδιαφέρον κατά την άσκηση δικαιώματος ή την εκπλήρωση καθήκοντος.

Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν από τον τρόπο διατύπωσης ή τις περιστάσεις υπό τις οποίες έγινε η πράξη προκύπτει σκοπός πρόκλησης ή διαφήμισης.

Άρθρο 25

Οδήγηση μεταφορικών μέσων

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή είκοσι εννέα (29) μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ, καθώς και με στέρηση τουλάχιστον για δύο (2) έτη της άδειας οδήγησης ή του οικείου διπλώματος ή του πτυχίου τιμωρείται όποιος οδηγεί ή κυβερνά οποιοδήποτε πλωτό, χερσαίο ή εναέριο μεταφορικό μέσο υπό την επίδραση ναρκωτικών. Αν από την πράξη αυτή προέκυψε κοινός κίνδυνος ζωής ανθρώπων, επιβάλλεται ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.

2. Μετά την απόρριψη, ο καταδικασμένος μπορεί να υποβάλει αίτηση στις αρμόδιες αρχές για την επανάκτηση της άδειας, με την προϋπόθεση ότι έχει υποστεί επιτυχώς τη θεραπεία αποτοξίνωσης.

Άρθρο 26

Τέλεση από αμέλεια

Αν οι πράξεις των άρθρων 20 παρ. 1, 21 και 22 παρ. 1 και 4 τελέστηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή εκατόν πενήντα (150) μέχρι είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ.

Άρθρο 27

Μεταμέλεια

1. Το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί με βούλευμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών, να διατάσσει την αναστολή της ασκήσεως ποινικής δίωξης κατά του υπαιτίου κάποιας από τις πράξεις του άρθρου 20, εφόσον:

α) ο υπαίτιος πιθανολογείται ότι συντέλεσε με δική του πρωτοβουλία στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση συμμορίας διακίνησης ναρκωτικών ή στην ανακάλυψη και σύλληψη μεγάλεμπορου ναρκωτικών, β) δεν συντρέχει στο πρόσωπο του υπαιτίου διακεκριμένη περίπτωση ή επιβαρυντική περίπτωση κατά τα άρθρα 21, 23 και 23Α του παρόντος" και

γ) η επικινδυνότητα του υπαιτίου και η βαρύτητα της πράξης του είναι καταδήλως μικρότερες από την επικινδυνότητα των προσώπων, στην ανακάλυψη και σύλληψη των οποίων συντέλεσε και τη βαρύτητα των πράξεων που αυτά τέλεσαν.

Την παραπάνω αναστολή μπορεί να διατάξει και το δικαστήριο.

2. Η αναστολή της ποινικής δίωξης διατάσσεται για ορισμένο χρονικό διάστημα, προκειμένου να ανακαλυφθεί ή εξαρθρωθεί συμμορία ή συλληφθεί μεγάλεμπορος ναρκωτικών.

3. Αν μετά την αναστολή της ποινικής δίωξης προκύψει ότι οι δοθείσες από τον υπαίτιο πληροφορίες δεν ήταν αληθινές ή ότι δεν επρόκειτο για συμμορία διακίνησης ναρκωτικών ή για μεγάλεμπορο ναρκωτικών, το σχετικό βούλευμα ή απόφαση ανακαλείται και συνεχίζεται κατά του υπαιτίου η ανασταλείσα ποινική δίωξη.

4. Οι όροι της παραγράφου 1, αν επιβεβαιωθούν, συνιστούν ελαφρυντική περίπτωση, ενώ το δικαστήριο μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα δύο (2) έως είκοσι (20) ετών, ανεξάρτητα αν συντρέχουν οι όροι των άρθρων 99 επ. του Π.Κ. Αν οι παραπάνω όροι της παραγράφου 1 συντρέξουν μετά την αμετάκλητη καταδίκη του υπαιτίου, το δικαστικό συμβούλιο μπορεί να διατάξει την απόλυσή του από τις φυλακές υπό όρους και χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 105 του Π.Κ., εφόσον κρίνει ότι η τυχόν βραδύτητα του υπαιτίου να αποκαλύψει στις

αρμόδιες αρχές τα στοιχεία που γνώριζε ήταν δικαιολογημένη.

Άρθρο 28

Πράξεις ελεγκτικών οργάνων

1. Δεν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού, τελωνειακού υπαλλήλου, υπαλλήλου της Υπηρεσίας Ειδικών Ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) και λιμενικού υπαλλήλου, που με εντολή του αρμόδιου για τη δίωξη ναρκωτικών προϊσταμένου του και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπου που διαπράττει έγκλημα από τα αναφερόμενα στα άρθρα 20 και 23, εμφανίζεται ως υποψήφιος αγοραστής ή μεταφορέας ή εν γένει ενδιαφερόμενος για τη διακίνηση, φύλαξη ή διάθεση ναρκωτικών. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που με αυτόν το σκοπό ενεργεί ύστερα από πρόταση των αρμόδιων, για τη δίωξη ναρκωτικών, υπηρεσιών. Οφείλει όμως στην περίπτωση αυτή, ο επικεφαλής της υπηρεσίας αυτής να ειδοποιήσει προηγουμένως, έστω και τηλεφωνικά, τον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών.

2. Επίσης, δεν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού, τελωνειακού υπαλλήλου, υπαλλήλου της ΥΠ.Ε.Ε. και λιμενικού υπαλλήλου, όταν ύστερα από βάσιμη καταγγελία ή ισχυρές υπόνοιες ενεργεί έρευνα σε μεταφορικό μέσο για την ανεύρεση ναρκωτικών.

Άρθρο 29

Χρήση ναρκωτικών ουσιών

1. Οποιος για δική του αποκλειστικά χρήση προμηθεύεται ή κατέχει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε ποσότητα, που αποδεδειγμένα εξυπηρετεί αποκλειστικά τις δικές του ανάγκες ή κάνει χρήση τους ή καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για δική του αποκλειστική χρήση, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους. Η διαπίστωση της εξυπηρέτησης της δικής του αποκλειστικής ανάγκης για τη συγκεκριμένη ουσία γίνεται με συνεκτίμηση του είδους, της ποσότητας και της καθαρότητας της ουσίας, καθώς και των διαγνωστικών στοιχείων που αναφέρονται στο άρθρο 30.

"Ειδικά για τις ναρκωτικές ουσίες της ηρωίνης, κοκαΐνης και κατεργασμένης και ακατέργαστης κάνναβης, θεωρείται, εκτός αν το δικαστήριο κρίνει άλλως, ότι καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω και εξαρτημένου, όταν το όριο της κατασχεθείσας ποσότητας κάθε επί μέρους ναρκωτικής ουσίας, ανεξαρτήτως καθαρότητας, δεν υπερβαίνει το μικτό με την άμεση συσκευασία βάρος του ενός και ημίσεος (1 1/2) γραμμαρίου ηρωίνης ή κοκαΐνης, των πενήντα (50) γραμμαρίων ακατέργαστης κάνναβης και των πέντε (5) γραμμαρίων κατεργασμένης κάνναβης. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης μπορεί να καθορίζονται και για τις υπόλοιπες ναρκωτικές ουσίες, που αναφέρονται στο άρθρο 1 του παρόντος Κώδικα, το όριο της ως άνω ελάχιστης ποσότητας που καλύπτει τις ανάγκες ενός χρήστη, έστω και εξαρτημένου, για ορισμένο χρόνο."

Κατά την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός βλαπτικότητας της κάθε ναρκωτικής ουσίας και ιδιαίτερα η κατηγορία, στην οποία ανήκει

2. Καταδικαστικές αποφάσεις της προηγούμενης παραγράφου δεν καταχωρίζονται στα αντίγραφα των δελτίων ποινικού μητρώου, εκτός αν μέσα σε πέντε (5) χρόνια από τη δημοσίευση της αμετάκλητης καταδικαστικής απόφασης επακολουθήσει αμετάκλητη καταδίκη για την ίδια πράξη.

3. Βούλευμα ή απόφαση, ότι ο υπαίτιος δεν πρέπει να τιμωρηθεί, μπορεί να εκδοθεί και ο δράστης της παραγράφου 1 του παρόντος να κριθεί ατιμώρητος χωρίς να διαταχθεί προηγουμένως ή από μέρους του παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος, όταν το δικαστικό συμβούλιο ή το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες τελέστηκε η πράξη και την προσωπικότητα του δράστη, κρίνει ότι η αξιόποινη πράξη ήταν τελείως συμπτωματική και δεν είναι πιθανό να επαναληφθεί αυτή ή κάποια άλλη του Κεφαλαίου αυτού. Σε κάθε περίπτωση το συμβούλιο ή το δικαστήριο μπορεί να επιβάλλει στον κρινόμενο ατιμώρητο δράστη έναν ή περισσότερους όρους του άρθρου 100 Α παρ. 2 του Π.Κ.. Το ως άνω βούλευμα ή η απόφαση υπόκεινται σε έφεση και σε αναίρεση.

4. Ο υπαίτιος των πράξεων της παραγράφου 1 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών, αν, από τη μικροποσότητα ναρκωτικών που έχει προμηθευτεί για τις προσωπικές του ανάγκες, διαθέτει σε άλλον μικρή ποσότητα για δική του αποκλειστική χρήση. Η ποινή αυτή μπορεί να μετατρέπεται σε χρηματική και να αναστέλλεται σύμφωνα με τον Π.Κ.. Αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 21 ή επιβαρυντική περίπτωση του άρθρου 23, η διάταξη του πρώτου εδαφίου δεν εφαρμόζεται. Το μέγεθος της μικρής ποσότητας ναρκωτικής ουσίας μπορεί να προσδιορίζεται με την απόφαση της παραγράφου 1.

Άρθρο 30

Χρήστες ναρκωτικών ουσιών που υποβάλλονται σε ειδική μεταχείριση

1. Όσοι απέκτησαν την έξη της χρήσης ναρκωτικών και δεν μπορούν να την αποβάλουν με τις δικές τους δυνάμεις, υποβάλλονται σε ειδική μεταχείριση κατά τους όρους του νόμου αυτού.

«2. Η συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται κατά την άσκηση της ποινικής δίωξης και σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας σύμφωνα με το άρθρο 177 Κ.Π.Δ.»

Για το σκοπό αυτόν το δικαστήριο μπορεί να διατάξει ψυχιατροδικαστική πραγματογνωμοσύνη και εργαστηριακή εξέταση, προκειμένου να καθοριστεί αν πράγματι υπάρχει εξάρτηση, καθώς και το είδος και η έκταση αυτής κατά τα αναφερόμενα ειδικότερα στην παράγραφο 3. Η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται από τα ειδικά δημόσια κέντρα απεξάρτησης, από τις ψυχιατρικές κλινικές και τα εργαστήρια ιατροδικαστικής και τοξικολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας, τις ιατροδικαστικές υπηρεσίες, εφόσον διαθέτουν ειδικά εργαστήρια, ή από τα νομαρχιακά ή περιφερειακά νοσοκομεία που έχουν τη δυνατότητα να διεξαγάγουν τέτοια πραγματογνωμοσύνη με αντίστοιχες κλινικές και εργαστήρια. Πίνακας με τις υπηρεσίες που πληρούν τις προϋποθέσεις για την πραγματογνωμοσύνη διαβιβάζεται ανά έτος στον αρμόδιο εισαγγελέα με ευθύνη των Υπουργείων που τις εποπτεύουν. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επιτρέπεται η ανάθεση πραγματογνωμοσύνης σε τρεις πραγματογνώμονες ιατρούς, από τους οποίους ο ένας τουλάχιστον ψυχίατρος, κατά προτίμηση κρατικούς λειτουργούς ή ορισμένους πραγματογνώμονες στον πίνακα πραγματογνώμωνων κατά το άρθρο 185 του Κ.Π.Δ.. Η πραγματογνωμοσύνη διεξάγεται σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζει κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης.

"3. Ο ενεργών την Προανάκριση ή κύρια ανάκριση διατάσσει υποχρεωτικά την άμεση διενέργεια πραγματογνωμοσύνης, εάν υποβληθεί ισχυρισμός του κατηγορουμένου ότι είναι τοξικομανής (ουσιοεξαρτημένος) εντός είκοσι τεσσάρων (24) ωρών από τη σύλληψη του ή κατά την αρχική απολογία του, ο οποίος καταχωρείται στην έκθεση σύλληψης, εξέτασης ή απολογίας. Στην περίπτωση που ο επ' αυτοφώρω συλληφθείς κατηγορούμενος υποβάλλει τον κατά τα άνω ισχυρισμό στον ενεργούντα την Προανάκριση, αυτός μεριμνά για την άμεση λήψη δειγμάτων σωματικών υγρών (ούρων και αίματος) και τυχόν άλλου βιολογικού υλικού και για την αποστολή αυτών στα Εργαστήρια της Διεύθυνσης των Εγκληματολογικών Ερευνών της Ελληνικής Αστυνομίας ή της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας ή των δημόσιων νοσοκομείων ή στα Εργαστήρια των Α.Ε.Ι. της χώρας, προς εξέταση για τη διαπίστωση ύπαρξης στον οργανισμό του κατηγορουμένου τοξικών ουσιών ή φαρμάκων. Η λήψη των εν λόγω δειγμάτων σωματικών υγρών πραγματοποιείται από το αρμόδιο ιατρικό προσωπικό του εφημερεύοντος δημόσιου νοσοκομείου της περιοχής, σύμφωνα με τις διατυπώσεις που ορίζονται από την προβλεπόμενη στην προηγούμενη παράγραφο κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης. Η λήψη αίματος του κατηγορουμένου προς εξέταση δεν γίνεται μόνο στην περίπτωση, κατά την οποία σύμφωνα με ιατρική πιστοποίηση από δημόσιο νοσοκομείο υπάρχουν ειδικοί παθολογικοί λόγοι συνεπεία των οποίων θεωρείται επικίνδυνη για την υγεία και τη ζωή του. Οι πραγματογνώμονες εξετάζουν τον κατηγορούμενο αμέσως μόλις τους γνωστοποιηθεί η σχετική παραγγελία και σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός σαράντα οκτώ (48) ωρών, συντάσσουν δε και υποβάλλουν την έκθεσή τους όσο το δυνατόν ταχύτερα, λαμβάνοντας υπόψη και τα αποτελέσματα της κατά τα άνω τοξικολογικής ανάλυσης των σωματικών υγρών και τυχόν άλλου βιολογικού υλικού. Αν οι πραγματογνώμονες αποφανθούν ότι υπάρχει εξάρτηση, πρέπει να καθορίσουν και το είδος της (σωματική ή ψυχική) και αν είναι δυνατόν το βαθμό της, το συνήθως χρησιμοποιούμενο ναρκωτικό (εξαρτησιογόνο), την ημερήσια δόση, την κατάλληλη θεραπευτική αγωγή και, αν τους ζητείται ειδικώς με την παραγγελία, την επίδραση της εξάρτησης στον καταλογισμό."

4. Δράστης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, αν είναι υπαίτιος τέλεσης:

α. Της πράξης του άρθρου 29 παρ. 1 παραμένει ατιμώρητος και εφαρμόζονται σε αυτόν οι διατάξεις του άρθρου 32.

β. Των πράξεων του άρθρου 20 παρ. 1 περιπτώσεις β', στ', ζ', η', ι' και ιβ' τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή πεντακοσίων ενενήντα (590) έως δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ και αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 21 ή επιβαρυντική περίπτωση "των άρθρων 23 και 23Α" τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή οκτακοσίων ογδόντα (880) έως εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ.

γ. Των πράξεων των άρθρων 20 παρ. 1 περιπτώσεις α', γ', δ', ε', θ', ια', ιγ' ή 22 τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών και με χρηματική ποινή πεντακοσίων ενενήντα (590) έως είκοσι εννέα χιλιάδων (29.000) ευρώ και αν συντρέχει διακεκριμένη περίπτωση του άρθρου 21 ή

επιβαρυντική περίπτωση "των άρθρων 23 και 23Α" τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη και χρηματική ποινή χιλίων πεντακοσίων (1.500) έως διακοσίων ενενήντα χιλιάδων (290.000) ευρώ.

5. Των ευεργετικών διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και των παραγράφων 1, 6 και 11 του άρθρου 31 απολαμβάνουν, εκτός από εκείνους που θα ακολουθήσουν εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα της ημεδαπής, και όσοι απέκτησαν την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών με την έννοια της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, αλλά αποδεδειγμένα την απέκτησαν και την απέβαλαν υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: α) η απόκτηση της έξης της χρήσης ναρκωτικών ουσιών σε χρόνο προγενέστερο της πράξης πρέπει να αποδεικνύεται κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο από εργαστηριακές εξετάσεις, εκθέσεις ή βεβαιώσεις προερχόμενες από επιστημονικό διευθυντή δημόσιου νοσοκομείου της ημεδαπής ή χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή αναγνωρισμένων από τις αρμόδιες αρχές θεραπευτικών Προγραμμάτων της ημεδαπής ή χώρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και β) η εντελής απεξάρτηση να αποδεικνύεται με βεβαίωση αναγνωρισμένης κατά νόμο θεραπευτικής κοινότητας που λειτουργεί νομότυπα στα πλαίσια των θεραπευτικών προγραμμάτων του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η βεβαίωση δίνεται ύστερα από προηγούμενη παρακολούθηση εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης για διάστημα έξι (6) τουλάχιστον μηνών. Σε περίπτωση που δεν προσκομιστεί αυτή η βεβαίωση, αλλά αποδέχεται ο κατηγορούμενος την εισαγωγή του, διατάσσεται υποχρεωτικά από το δικαστήριο η εισαγωγή του αιτουμένου την εφαρμογή των ευεργετικών διατάξεων σε θεραπευτική κοινότητα του προηγούμενου εδαφίου. Απαιτείται επίσης να προσκομιστεί πιστοποιητικό ότι ο κατηγορούμενος δεν διώκεται για αξιόποινες πράξεις που τυχόν διέπραξε στο διάστημα της επικαλούμενης θεραπείας μέχρι την εκδίκαση του αδικήματος με αφορμή το οποίο ζητεί την εφαρμογή των ευεργετικών διατάξεων που έχουν σχέση με τα ναρκωτικά και την εξασφάλιση μέσων για την προμήθειά τους.

«6. Ο κατά νόμο ποινικός χαρακτήρας των πράξεων που τελέστηκαν από δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, κρίνεται με βάση την απειλούμενη στην παράγραφο 4 στοιχεία β' και γ' ποινή.»

Άρθρο 31

Ειδική μεταχείριση των χρηστών ναρκωτικών ουσιών που διαπράττουν εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά

1. Σε περίπτωση εγκλήματος του άρθρου 20, όπως και σε περίπτωση εγκλήματος που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η Χρήση ναρκωτικών ουσιών, εφόσον τα εγκλήματα αυτά έχουν τελεστεί από πρόσωπο που απέκτησε την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, εκτιμώντας τις ειδικές κατά περίπτωση περιστάσεις και με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, μπορεί με αιτιολογημένη διάταξή του και με έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναβάλει για ορισμένο χρόνο, που μπορεί να παρατείνεται, την άσκηση ποινικής δίωξης, αν λαμβάνει γνώση από έκθεση ή και εκθέσεις του διευθυντή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης, ότι ο δράστης έχει προσέλθει οικειοθελώς και υποβάλλεται ανελλιπώς και συστηματικά στη θεραπεία που επιβάλλεται από τις κείμενες διατάξεις. Αν ο δράστης ολοκληρώσει με επιτυχία το θεραπευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με έγγραφη βεβαίωση και έκθεση του διευθυντή του προγράμματος, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, με αιτιολογημένη διάταξή του και με έγκριση του εισαγγελέα εφετών, μπορεί να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη. Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραπάνω εκθέσεις του διευθυντή θεραπευτικού προγράμματος είναι απόρρητα και απαγορεύεται η ανακοίνωσή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από τον ίδιο το χρήστη ναρκωτικών, που υποβλήθηκε σε θεραπεία, επί ανηλίκου δε στον έχοντα την επιμέλεια. Τα παραπάνω δεν εφαρμόζονται για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 299, 306, 309, 310, 311, 312, 322, 323, 324, 336, 374 εδ. α' και β' και 380 του Π.Κ. και στο άρθρο 2 του ν. 2331/1995 (ΦΕΚ 173 Α'). Όπου στο παρόν άρθρο αναφέρονται εγκλήματα της παρούσας παραγράφου, νοείται πάντα ως ισχύουσα και η ανωτέρω εξαίρεση από την εφαρμογή της. Το ευεργέτημα της παραγράφου αυτής παρέχεται μία μόνο φορά.

2. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αγωγής χορηγείται αναβολή στράτευσης, που διακόπτεται ύστερα από γραπτή βεβαίωση του διευθυντή του θεραπευτικού προγράμματος ότι ολοκληρώθηκε ή διακόπηκε η θεραπευτική αγωγή. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και επί των ανυποτάκτων. Η υποβολή σε θεραπευτική αγωγή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού Προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης αποτελεί σημαντικό αίτιο αναβολής της δίκης, κατά την έννοια του άρθρου 349 του Κ.Π.Δ.. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αυτής αγωγής αναστέλλεται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 113 παρ. 3 του Π.Κ., η παραγραφή οποιουδήποτε εγκλήματος του θεραπευμένου. Ως χρόνος θεραπευτικού προγράμματος μπορεί να θεωρηθεί συνολικά ή κατά ένα μέρος και ο εγκεκριμένος από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος κοινωνικής επανένταξης. Κατά τη διάρκεια της θεραπευτικής αγωγής στο εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης δεν επιτρέπεται η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη για λιποταξία και τα συναφή προς αυτήν εγκλήματα, καθώς και για τα λοιπά εγκλήματα κατά της στρατιωτικής υποχρεώσεως των άρθρων 32-45 του ν. 2287/1995 περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ΦΕΚ 20 Α').

3. Η βεβαίωση σταθεροποίησης και βελτίωσης, που εκδίδεται από τα εγκεκριμένα κατά νόμο θεραπευτικά προγράμματα συντήρησης και απεξάρτησης, αποτελεί πλήρη απόδειξη για κάθε νόμιμη χρήση. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε, εκτός από εκπρόσωπο της δικαστικής αρχής, να εισέλθει στους χώρους των παραπάνω θεραπευτικών προγραμμάτων συντήρησης και απεξάρτησης, χωρίς γραπτή άδεια του διευθυντή του.

4. Ο χρόνος παραμονής στο εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης θεωρείται ως χρόνος έκτισης ποινής. Υστερα από τη συμπλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος με επιτυχία, το δικαστικό συμβούλιο του τόπου εκτέλεσης της ποινής μπορεί να διατάξει την απόλυση υπό όρους, ανεξάρτητα από το ύψος της ποινής που έχει εκτεθεί, εφόσον πρόκειται για εγκλήματα της παραγράφου 1. Με βούλευμα του συμβουλίου εφετών, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου εισαγγελέα, μπορεί να διαταχθεί η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη ατόμου που υποβάλλεται σε θεραπευτική αγωγή στα παραπάνω προγράμματα, αν υπάρχουν ενδείξεις ότι έχει διαπράξει κακούργημα του άρθρου 20, με διεθνείς διασυνδέσεις, ή κακούργημα που αφορά μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών ή οποιοδήποτε έγκλημα, μη περιλαμβανόμενο στην παράγραφο 1. Στις περιπτώσεις αυτές δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις του τρίτου εδαφίου της παραγράφου 2 και του πρώτου εδαφίου της παρούσας παραγράφου. Μετά την ολοκλήρωση του θεραπευτικού προγράμματος, που πιστοποιείται εγγράφως από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος, μπορεί ο ενδιαφερόμενος ή ο αρμόδιος εισαγγελέας να ζητήσει από το συμβούλιο πλημμελαιοδικών να μην εγγράφονται σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου ποινικού μητρώου αποφάσεις ή βουλεύματα για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Π.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού και στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 29, εκτός από εκείνα που προορίζονται αποκλειστικώς για χρήση του δικαστηρίου. Το ευεργέτημα του προηγούμενου εδαφίου επεκτείνεται και σε αυτούς που ολοκλήρωσαν το θεραπευτικό πρόγραμμα πριν από την έναρξη της ισχύος του παρόντος Κώδικα.

5. Ο εισαγγελέας πλημμελαιοδικών, με την έγκριση του εισαγγελέα εφετών, αναστέλλει την εκτέλεση ποινής προσώπου που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, εφόσον οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 1 και φέρεται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο του θεραπευτικού αυτού προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκομένου. Το ευεργέτημα της μη εγγραφής σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου ποινικού μητρώου αποφάσεων ή βουλεύματων για εγκλήματα σχετικά με τα ναρκωτικά ή κατά της ιδιοκτησίας και περιουσίας του Π.Κ., όπως αυτά καθορίζονται στην παράγραφο 1, παρέχεται κατά τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου και στα πρόσωπα τα οποία ολοκλήρωσαν με επιτυχία το πρόγραμμα υποκατάστασης (Π.Υ.) και έχουν απεξαρτηθεί σωματικά και ψυχικά.

6. Ανεξάρτητα από τους όρους που θέτουν οι διατάξεις του ΣΤ' Κεφαλαίου του Γενικού Μέρους του Π.Κ., αν κάποιος ολοκλήρωσε με επιτυχία το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης και καταδικαστεί για εγκλήματα από αυτά που προσδιορίζονται στην παράγραφο 1, που έχουν σχέση με το πάθος της τοξικομανίας και τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του στο θεραπευτικό πρόγραμμα, η εκτέλεση της ποινής αναστέλλεται υποχρεωτικά για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία (3) και ανώτερο από έξι (6) έτη, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από το δικαστήριο, οι οποίοι πρέπει να σχετίζονται με τη διαπίστωση της διατήρησης της απεξάρτησης. Μοναδική απόδειξη της σταθεροποίησης και βελτίωσης είναι η βεβαίωση που εκδίδεται από το εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης. Όσοι έχουν καταδικαστεί και εκτίουν την ποινή τους μπορούν να υποβάλουν στο δικαστήριο που εξέδωσε την απόφαση σχετική αίτηση. Η παραπάνω αναστολή ανακαλείται μόνο αν δεν τηρηθούν οι όροι που ορίζει η απόφαση.

7. Ο αρμόδιος εισαγγελέας μπορεί να αναστέλλει με διάταξή του την ισχύ εντάλματος σύλληψης προσώπου, που παρακολουθεί εγκεκριμένο πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, εφόσον το ένταλμα αυτό αφορά πράξη που περιλαμβάνεται στην παράγραφο 1 και φέρεται ότι τελέστηκε πριν από την εισαγωγή του διωκομένου στο παραπάνω πρόγραμμα. Εάν έχει διατηρηθεί η ισχύς του με σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών ή με βούλευμα, για την αναστολή απαιτείται απόφαση του συμβουλίου ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η κατηγορία.

8. Οποιος έχει βεβαίωση ολοκλήρωσης με επιτυχία εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης, θεωρείται ότι κατά την εισαγωγή του για θεραπεία είχε αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

9. Εάν σε κατάσταση φυλακών εφαρμόζεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, κρατούμενος χρήστης ναρκωτικών ουσιών, ο οποίος το παρακολουθεί πλήρως, δεν μεταγέται σε άλλο κατάσταση για όσο χρόνο διαρκεί η συστηματική παρακολούθηση, εκτός αν παραγγελθεί η μεταγωγή του για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης ή δικαστικούς, οπότε επαναμετάγεται μετά την έκλειψη αυτής της αιτίας. Σε περίπτωση μεταγωγής για λόγους σχετικούς με

την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης (άρθρα 72 περ. δ' και 76 του ν. 2776/1999, ΦΕΚ 291 Α') προτιμάται κατάσταση όπου αναπτύσσεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, εκτός αν επιβάλλεται η μεταγωγή για σοβαρούς λόγους σε άλλο. Οποιος κρατούμενος χρήστης ναρκωτικών ουσιών επιθυμεί να παρακολουθήσει εκτελούμενο πρόγραμμα, πρέπει να διευκολύνεται ή να μεταγεται σε φυλακή όπου λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα, εφόσον οι εκάστοτε διαθέσιμοι χώροι το επιτρέπουν και παραμένει αν το παρακολουθεί συστηματικά.

10. Οποιος έχει καταδικαστεί για τις πράξεις της παραγράφου 1 σε στερητική της ελευθερίας ποινή και την εκτίει στη φυλακή, αν παρακολουθήσει με επιτυχία εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα στο κατάστημα κράτησης και υπάρχει βεβαίωση από αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης, ότι συντρέχουν οι προϋποθέσεις για να γίνει αποδεκτός σε αυτό, μπορεί να απολυθεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής με τον όρο παρακολούθησης του οικείου προγράμματος και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που ορίζεται στα άρθρα 105 και επόμενα του Π.Κ., εφόσον έχει εκτίσει τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής. Οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την πρώτη ημέρα κάθε δεύτερου μήνα τη δικαστική αρχή και να συμπληρώνουν ειδικό δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ρητά η συνεχής παρακολούθηση, η συναφής πρόοδος, η σταθεροποίηση και η επιτυχής ολοκλήρωσή του, καθώς και η αδικαιολόγητη διακοπή του. Σε περίπτωση διακοπής γίνεται ανάκληση της υπ' όρον απόλυσης.

"11. Επιτυχής ολοκλήρωση του εγκεκριμένου, σύμφωνα με το νόμο, θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης αναγνωρίζεται ως ελαφρυντική περίπτωση κατά την επιμέτρηση της ποινής."

Άρθρο 32

Εισαγωγή χρηστών ναρκωτικών σε θεραπευτικό κατάστημα

1. Αν καταδικαστεί για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη δράστης, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1, το δικαστήριο μπορεί με την καταδικαστική απόφαση να διατάξει την εισαγωγή του, προς σωματική απεξάρτηση, σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης. Αν η ανάγκη για τη σωματική αυτή απεξάρτηση προκύψει κατά τη διάρκεια της ανάκρισης, η εισαγωγή διατάσσεται από τον ανακριτή, μετά σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, σε κατάλληλο θεραπευτικό ίδρυμα ή κατάστημα.

Εάν ο παραπάνω δράστης δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, μπορεί το δικαστήριο με την καταδικαστική απόφαση να διατάξει την έκτιση μέρους της ποινής σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης, στο οποίο ο δράστης εισάγεται για συντήρηση και απεξάρτηση μέχρι αποθεραπείας του. Την εισαγωγή του δράστη σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή ειδικό τμήμα καταστήματος κράτησης, που λειτουργεί υπό την ευθύνη αναγνωρισμένου κατά νόμο φορέα, μπορεί να διατάξει και ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1. Ο χρόνος παραμονής στο ειδικό θεραπευτικό κατάστημα ή στο ειδικό τμήμα του καταστήματος κράτησης υπολογίζεται ως χρόνος προσωρινής κράτησης ή σε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κατά της ελευθερίας ως χρόνος έκτισης της ποινής.

2. Όποιος καταδικάσθηκε σε ποινή φυλάκισης και υποβάλλεται σε θεραπευτικό πρόγραμμα κατά την προηγούμενη παράγραφο, μπορεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου της κράτησης, ύστερα από γνώμη του επιστημονικού συμβουλίου του ειδικού θεραπευτικού καταστήματος ή του υπευθύνου του ειδικού τμήματος του καταστήματος κράτησης, να απολυθεί υπό όρο και πριν από τη συμπλήρωση του απαιτούμενου χρόνου, σύμφωνα με τα άρθρα 105 επ. Π.Κ., εφόσον έχει παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης. Το συμβούλιο στην απόφασή του για υπ' όρον απόλυση μπορεί να επιβάλλει στον απολυόμενο την υποχρέωση να εμφανίζεται ανά τακτικά χρονικά διαστήματα σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα απεξάρτησης και να υποβάλλεται σε βιοχημικές, τοξικολογικές ή άλλες εξετάσεις. Αν από αυτές αποδειχθεί ότι ξανάρχισε τη χρήση ναρκωτικών ή αν αρνείται ή παραλείπει να εξετάζεται, το ειδικό θεραπευτικό κατάστημα υποχρεούται να ειδοποιεί τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, οπότε με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών η υπ' όρον απόλυση ανακαλείται.

3. Αν το δικαστήριο κρίνει μη τιμωρητέο, κατά το άρθρο 30 παρ. 4 περ. α', ή αθωώσει για έλλειψη καταλογισμού δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 30 παρ. 1, μπορεί, εφόσον ο δράστης το επιθυμεί, να διατάξει την εισαγωγή του σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα για σωματική απεξάρτηση. Αν μετά τη σωματική απεξάρτηση ο δράστης δηλώσει ότι επιθυμεί να συνεχίσει τη θεραπεία για συντήρηση και απεξάρτηση, μπορεί να ακολουθήσει πρόγραμμα συντήρησης και απεξάρτησης σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα.

4. Αν ο δράστης πάσχει από ψυχική νόσο, μπορεί μετά τη σωματική απεξάρτηση να μεταχθεί σε κρατικό ψυχιατρικό νοσοκομείο, εφαρμόζονται δε αναλόγως τα άρθρα 69 και 70 του Π.Κ..

5. Εφόσον εκείνος που καταδικάστηκε έχει απολυθεί υπό όρους, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού και του άρθρου 31, η καταδικαστική απόφαση αναγράφεται μόνο στα αντίγραφα ποινικού μητρώου που προορίζονται για δικαστική χρήση.

Άρθρο 33

Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος

1. Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει την απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του δράστη για ένα (1) μέχρι πέντε (5) έτη, εφόσον κρίνει ότι η παράβαση έχει σχέση με το επάγγελμά του. Οι διατάξεις που προβλέπουν πειθαρχικές ή διοικητικές κυρώσεις δεν θίγονται.

2. Η απαγόρευση της άσκησης του επαγγέλματος αρχίζει από τη λήξη της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Αν εκτός από την ποινή έχει επιβληθεί και μέτρο ασφαλείας, η απαγόρευση αρχίζει από τη λήξη του μέτρου.

3. Η απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος συνεπάγεται και την παύση της λειτουργίας του καταστήματος ή γραφείου, για ίσο χρονικό διάστημα, αν η άσκηση του επαγγέλματος αυτού προϋποθέτει την ύπαρξη και λειτουργία τους.

4. Για όσο χρόνο διαρκεί η απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος, εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα αυτό ούτε προσωπικώς, ούτε μέσω άλλου ή για λογαριασμό τρίτου. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 33Α

Ευθύνη και κυρώσεις νομικών προσώπων

1. Εφόσον οι πράξεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 23 και 23Α, καθώς και οι πράξεις της απόπειρας και συμμετοχής σε αυτές τελέστηκαν από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί προς όφελος νομικού προσώπου, ατομικά ή ως μέλος οργάνου αυτού που κατά το νόμο ή σύμφωνα με το καταστατικό του ασκεί διευθυντική εξουσία εντός αυτού και έγκειται, είτε στην εκπροσώπησή του είτε στην άσκηση ελέγχου είτε στη λήψη αποφάσεων στο όνομα του νομικού προσώπου, ανεξάρτητα από τις ποινικές ευθύνες των φυσικών προσώπων που είναι φυσικοί ή ηθικοί αυτουργοί των ανωτέρω εγκλημάτων, ή και συνεργοί σε αυτά, στα ως άνω νομικά πρόσωπα επιβάλλονται με απόφαση του προϊσταμένου της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης της υπηρεσίας ειδικών ελέγχων (ΥΠ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών:

α) Διοικητικό πρόστιμο τουλάχιστον εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Προσωρινή ή σε περίπτωση υποτροπής οριστική απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας και πρόσκαιρος ή σε περίπτωση υποτροπής οριστικός αποκλεισμός από φορολογικά και άλλα ευεργετήματα, καθώς και από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις.

γ) Προσωρινή ή οριστική παύση της λειτουργίας του καταστήματος, του γραφείου ή των εν γένει εγκαταστάσεων που χρησίμευσαν για την τέλεση του εγκλήματος.

2. Επίσης επιβάλλεται διάλυση του νομικού προσώπου με δικαστική απόφαση - όπου αυτό προβλέπεται - κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 37 και 38 του παρόντος Κώδικα.

4. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο και όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου από φυσικό πρόσωπο που αναφέρεται στην παράγραφο 1 κατέστησε δυνατή την τέλεση ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 23 και 23Α του παρόντος Κώδικα από οποιονδήποτε τρίτο που υπόκειται στην εξουσία του."

Άρθρο 34

Δημοσίευση καταδικαστικής απόφασης

Σε περίπτωση καταδίκης για παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο μπορεί να διατάξει τη δημοσίευση ολόκληρης ή περίληψης της καταδικαστικής απόφασης, με δαπάνες του καταδικασμένου, σε μία ή περισσότερες εφημερίδες της πρωτεύουσας ή του τόπου τέλεσης της πράξης ή της κατοικίας του, μέσα σε δέκα (10) το πολύ ημέρες αφότου η απόφαση καταστεί αμετάκλητη.

Άρθρο 35

Περιορισμοί διαμονής

1. Σε κάθε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για παράβαση των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου το δικαστήριο, αν κρίνει ότι η διαμονή του καταδικασμένου σε ορισμένους τόπους δημιουργεί κινδύνους για τον ίδιο ή για τρίτους, μπορεί να διατάξει την απαγόρευση της διαμονής του στους τόπους αυτούς για χρονικό διάστημα ενός (1) μέχρι πέντε (5) ετών.

2. Για αλλοδαπούς που καταδικάζονται για παράβαση των άρθρων του παρόντος Κεφαλαίου σε ποινή κάθειρξης, το δικαστήριο διατάσσει την ισόβια απέλασή τους από τη χώρα, εκτός αν συντρέχουν σπουδαίοι λόγοι, ιδίως οικογενειακοί, που δικαιολογούν την παραμονή τους, οπότε ισχύουν και γι' αυτούς οι ρυθμίσεις της παραγράφου 1. Για την εκτέλεση της απέλασης εφαρμόζεται το άρθρο 74 του Π.Κ. με επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων που περιλαμβάνονται σε διεθνείς συμβάσεις, οι οποίες έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα.

Άρθρο 36

Ανήλικοι δράστες

Σε ανήλικους που τέλεσαν πράξεις προβλεπόμενες στο νόμο αυτόν εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 121 έως 132 του Π.Κ., εφόσον είναι ευμενέστερες για αυτούς.

Άρθρο 37

Δήμευση

1. Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 20 έως και 24 το δικαστήριο, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου, διατάσσει τη Δήμευση όλων των πραγμάτων, τα οποία προήλθαν από την πράξη, του τιμήματός τους, των κινητών και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό, καθώς και των μεταφορικών μέσων και όλων των αντικειμένων, τα οποία χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, είτε αυτά ανήκουν στον αυτοουργό είτε σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους ή ακόμα και σε τρίτους που δεν συμμετείχαν στο έγκλημα, εφόσον γνώριζαν ότι τα αντικείμενα αυτά προορίζονταν για την τέλεση του εγκλήματος. Δήμευση μπορεί να διαταχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 76 Π.Κ. ακόμη και όταν για την πράξη που έχει τελεστεί δεν καταδικάστηκε ορισμένο πρόσωπο. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ρυθμίσεις της Σύμβασης Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών που κυρώθηκε με το ν. 1990/1991 (ΦΕΚ 193 Α) και ιδίως εκείνες του άρθρου 5 αυτής αναφορικά με τη Δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Όσα από τα τεχνικά μέσα που δημεύονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση κρίνονται από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ. ως άκρως απαραίτητα για την κάλυψη αναγκών των υπηρεσιών δίωξης ναρκωτικών αποδίδονται, κατά προτίμηση, στις υπηρεσίες που ενήργησαν την Κατάσχεση, ύστερα από αίτημά τους.

2. Η πράξη της αποδοχής και διάθεσης προϊόντων εγκλήματος (άρθρο 394 Π.Κ.), αν συνδέεται με παραβάσεις των άρθρων 20 έως και 24, τιμωρείται με την ποινή της πρόσκαιρης κάθειρξης και τα προϊόντα δημεύονται. 3. Στην περίπτωση του άρθρου 25 το δικαστήριο, εκτιμώντας τη βαρύτητα της πράξης και ιδίως τη βλάβη ή τον κίνδυνο που προκλήθηκε από αυτήν, μπορεί να επιβάλει τη Δήμευση του μεταφορικού μέσου που οδηγούσε ο δράστης, εκτός αν ο κύριος του μέσου δεν γνώριζε ότι ο δράστης τελούσε υπό τις συνθήκες του άρθρου 25.

Άρθρο 38

Κατάσχεση

1. Τα ναρκωτικά κατάσχονται και δημεύονται σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της προδικασίας, καθώς και στην περίπτωση μη άσκησης ποινικής δίωξης ή σε περίπτωση αποχής για οποιονδήποτε λόγο από αυτήν, τη Δήμευση διατάσσει το συμβούλιο πλημμελειοδικών.

2. Η επιβληθείσα Κατάσχεση, καθώς και η ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών γνωστοποιείται αμέσως από τον αρμόδιο ανακριτή ή τους κατά το άρθρο τούτο ανακριτικούς υπαλλήλους στον κατηγορούμενο, στον κύριο και στον κάτοχο των κατασχεθέντων ναρκωτικών, στον κύριο και στον κάτοχο του μεταφορικού μέσου ή άλλου αντικειμένου στο οποίο βρέθηκαν, εκτός αν κάποιος από αυτούς είναι άγνωστος ή απουσιάζει ή δεν είναι για κάποιο άλλο λόγο εφικτή η γνωστοποίηση. Συγχρόνως καλούνται οι ανωτέρω να δηλώσουν στον γνωστοποιούντα, αν αμφισβητούν την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών. Για όλα αυτά γίνεται ρητή αναφορά στην έκθεση κατασχέσεως ή σε χωριστή έκθεση, την οποία υπογράφουν και εκείνοι στους οποίους γίνεται η γνωστοποίηση. Στην ίδια έκθεση γίνεται μνεία και της τυχόν αμφισβήτησης της ιδιότητας των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών. Η αμφισβήτηση όμως αυτή μπορεί να γίνει και με έγγραφη δήλωση, που επιδίδεται στον γνωστοποιούντα το αργότερο τη μεθεπόμενη εργάσιμη ημέρα της γνωστοποίησης. Δείγμα των κατασχεθέντων ναρκωτικών αποστέλλεται στα εργαστήρια της ιατροδικαστικής και τοξικολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας ή στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή σε κάποιο από τα παραρτήματά του για εξέταση και έρευνα.

3. Αν δεν υπάρξει αμφισβήτηση ως προς την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών, αυτά καταστρέφονται, αφού κρατηθεί ποσότητα επαρκής για δύο δείγματα προς διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, καθώς και ο αριθμός συσκευασιών των ναρκωτικών που καταστρέφονται, απαραίτητων για τη διεξαγωγή ερευνών. Η καταστροφή πρέπει να γίνεται αμέσως μετά την πάροδο της προθεσμίας για επίδοση της δήλωσης αμφισβήτησης και πάντως το αργότερο εντός δέκα (10) ημερών από την πάροδο της προθεσμίας αυτής.

4. Αν υπάρξει αμφισβήτηση, οι κατασχεθείσες ουσίες φυλάσσονται μέχρι της καταστροφής τους ή της απόδοσής τους στον κύριο ή τον κάτοχό τους από την Αρχή που ενήργησε την Κατάσχεση. Αμέσως μόλις περιέλθει στον εισαγγελέα ή τον ανακριτή η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, για το αν τα κατασχεθέντα είναι ναρκωτικά, ο εισαγγελέας εισάγει, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του ανακριτή, την υπόθεση στο συμβούλιο πλημμελειοδικών, στο οποίο καλούνται πριν από τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες να παραστούν ο κατηγορούμενος και κάθε άλλος ενδιαφερόμενος, εκτός αν είναι άγνωστος ή απουσιάζει ή δεν είναι για κάποιον άλλο λόγο εφικτή η κλήτευσή του. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα για την καταστροφή ή απόδοση των ουσιών που κατασχέθηκαν, μπορεί δε να διατάξει και νέα πραγματογνωμοσύνη. Αν διατάχθηκε καταστροφή, αυτή γίνεται αμέσως μετά την κοινοποίηση του βουλεύματος στον εισαγγελέα και πάντως το αργότερο εντός των επόμενων δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και ιδίως εάν πρόκειται για Κατάσχεση αυτοφυών φυτών ινδικής κάνναβης και υπνοφόρου μήκωνος, η καταστροφή τους μπορεί να διαταχθεί με κοινή διάταξη των αρμόδιων εισαγγελέα και ανακριτή και να πραγματοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό.

5. Το δικαστήριο διατάσσει σε κάθε περίπτωση την καταστροφή των ναρκωτικών, αν για οποιονδήποτε λόγο δεν έγινε ή δεν διατάχθηκε σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους. Η καταστροφή γίνεται ενώπιον επιτροπής, στην οποία προεδρεύει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών και μετέχουν οι προϊστάμενοι της διωκτικής αρχής που ενήργησε την Προανάκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή αναπληρωτές τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Δημόσιας Τάξης και Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζονται τα μέσα και ο τόπος όπου θα γίνεται η καταστροφή, καθώς και κάθε λεπτομέρεια για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού. Οι δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό των αρμόδιων Υπουργείων.

6. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις του Κ.Π.Δ..

Άρθρο 39

Εκτέλεση μέτρου περιορισμού διαμονής

1. Ο περιορισμός διαμονής εκτελείται με την επιμέλεια του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής του καταδικασμένου, μέσω των αστυνομικών αρχών. Ο εισαγγελέας μπορεί να επιτρέψει την άρση του περιορισμού διαμονής για σύντομα χρονικά διαστήματα και για την εκπλήρωση προσωπικών ή οικογενειακών αναγκών του καταδικασμένου.

2. Το δικαστήριο μετά τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών, ύστερα από αίτηση του καταδικασμένου ή αιτιολογημένη έκθεση του εισαγγελέα του τόπου διαμονής του, μπορεί να άρει τους περιορισμούς διαμονής ή να μειώσει τη διάρκειά τους.

«Άρθρο 40

Απόλυση υπό όρο

Όσοι καταδικάστηκαν, υπό τις Επιβαρυντικές περιστάσεις των άρθρων 23 και 23 Α του παρόντος, σε ποινή ισόβιας κάθειρξης, μπορούν να απολυθούν υπό τον όρο της ανάκλησης εφόσον έχουν εκτίσει τουλάχιστον είκοσι πέντε έτη. Στον κατά το προηγούμενο εδάφιο κατάδικο δεν μπορεί να χορηγηθεί η υπό όρο απόλυση, αν δεν έχει παραμείνει στο σωφρονιστικό κατάστημα για χρονικό διάστημα είκοσι ετών.

Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 επ. Π.Κ.. Η κατά το άρθρο 106 παρ. 2 Π.Κ. επιβολή ορισμένων υποχρεώσεων στον απολυόμενο, όπως η παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος μετά από αίτηση του, η εμφάνιση του κατά διαστήματα σε αστυνομικό τμήμα ή σε άλλη δημόσια αρχή, η τήρηση της απαγόρευσης να μεταβαίνει ή διαμένει σε ορισμένο τόπο, η τήρηση της απαγόρευσης να συναναστρέφεται ή να συναντάται με ορισμένα πρόσωπα, είναι υποχρεωτική.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 41 Προανάκριση

1. Η αστυνόμευση για τη διαπίστωση των παραβάσεων του Κεφαλαίου Δ΄, ο σχετικός έλεγχος και η Προανάκριση κατά τις διατάξεις των άρθρων 34 και 243 του Κ.Π.Δ. ενεργούνται από υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος, κατά το λόγο αρμοδιότητας.

2. Συνιστάται μικτό όργανο αποτελούμενο από υπαλλήλους των υπηρεσιών της παραγράφου 1 για την αξιοποίηση πληροφοριών και το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Δημόσιας Τάξης, Οικονομίας και Οικονομικών και Εμπορικής Ναυτιλίας, ρυθμίζονται οι αρμοδιότητες και κάθε άλλη λεπτομέρεια σχετικά με τη λειτουργία του οργάνου της παραγράφου 2.

4. Οι προανακριτικοί υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, της ΥΠ.Ε.Ε. και του Λιμενικού Σώματος μπορούν να καλούν για εξέταση μάρτυρες και να παίρνουν απολογίες κατηγορουμένων για πράξεις του νόμου αυτού, ανεξάρτητα αν οι μάρτυρες ή οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι της περιφέρειάς τους. Επίσης μπορούν να μεταβαίνουν για τη διεξαγωγή των παραπάνω προανακριτικών πράξεων και έξω από την περιφέρειά τους, εφόσον πρόκειται για χώρο εδαφικής αρμοδιότητας του Σώματος στο οποίο ανήκουν, ειδοποιώντας ταυτόχρονα τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου, στον οποίο διεξάγεται η προανακριτική πράξη.

5. Για τον έλεγχο προς διαπίστωση της απόκρυψης, κατοχής ή μεταφοράς ναρκωτικών ουσιών, σε περίπτωση που υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, μπορεί να χρησιμοποιείται κάθε κατάλληλο επιστημονικό μέσο.

Άρθρο 42 Προδικασία - Αρμοδιότητες

1. Για την εκδίκαση των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 20, 21, 22 παρ. 1 και 4, 23, 24 παρ. 2, 25 παρ. 1 εδάφιο δεύτερο και 37 παρ. 2 αρμόδιο είναι το τριμελές εφετείο. Η εκδίκαση των υποθέσεων γίνεται σε ιδιαίτερες δικασίμους κατά τις οποίες προσδιορίζονται μόνο υποθέσεις που αφορούν εγκλήματα, τα οποία προβλέπονται στο Κεφάλαιο Δ΄. Για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών τα ποινικά εφετεία μπορεί να συνεδριάζουν και κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών.

2. Για τα εγκλήματα που προβλέπονται στο Κεφάλαιο Δ΄:

α) Η ανάκριση στις πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης διεξάγεται από ανακριτές στους οποίους ανατίθεται αποκλειστικά η ανάκριση μόνο αυτών των εγκλημάτων.

«β) Η κρίση για την επιβολή ή συνέχιση προσωρινής κράτησης πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπόψη τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει αν ο κατηγορούμενος είναι εξαρτημένος.»

γ) Μόλις περατωθεί η ανάκριση, η δικογραφία υποβάλλεται από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος αν κρίνει ότι προκύπτουν ενδείξεις και ότι δεν πρέπει να την επιστρέψει για να συμπληρωθεί, εισάγει, εφόσον συμφωνεί και ο πρόεδρος εφετών, την υπόθεση στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή. Αν ο εισαγγελέας εφετών κρίνει ότι δεν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, εισάγει την υπόθεση με πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, που αποφασίζει σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 309-315 του Κ.Π.Δ.. Αν κρίνει ότι οι πράξεις έχουν χαρακτηρη πλημμελήματος, αποφαινεται σχετικώς με αιτιολογημένη διάταξη και με παραγγελία του προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών εισάγεται η υπόθεση από τον τελευταίο στο συμβούλιο πλημμελειοδικών.

δ) Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους, το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μπορεί, μεταξύ των όρων, να συμπεριλάβει και την παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος συντήρησης και απεξάρτησης του αιτούντος, εφόσον έχει γίνει δεκτός από εγκεκριμένο προς τούτο φορέα.

3. Σε περίπτωση εισαγωγής με απευθείας κλήση, για τη διάρκεια της ισχύος του εντάλματος σύλληψης και για τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης του κατηγορουμένου αποφαινεται με διάταξή του, κατά της οποίας δε χωρεί προσφυγή, ο πρόεδρος εφετών. Για την άρση ή την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης με άλλο όρο, αποφαινεται το συμβούλιο εφετών. Αν διατάχθηκε η διατήρηση

της ισχύος εντάλματος σύλληψης, ο εισαγγελέας εφετών με διάταξή του, της οποίας δεν απαιτείται τοιχοκόλληση, διατάσσει την αναστολή της διαδικασίας που διεξάγεται στο ακροατήριο ως προς τον κατηγορούμενο που φυγοδικεί, μέχρι να προσέλθει ή να συλληφθεί

4. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγορουμένων, το συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφανθεί για ποιους δεν προκύπτουν ενδείξεις και για ποιους πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει η ποινική δίωξη ή να χωριστεί ως προς αυτούς η υπόθεση. Αν για μερικούς από τους κατηγορούμενους δεν περατώθηκε η ανάκριση και προβλέπεται ότι η περάτωσή της θα καθυστερήσει, ο ανακριτής, με διάταξή του που δεν υπόκειται σε προσφυγή, μπορεί να διατάσσει το χωρισμό ως προς αυτούς και συνεχίζει την ανάκριση για τους λοιπούς κατηγορουμένους.

5. Για τις παραβάσεις του νόμου αυτού ο ανακριτής μπορεί να μεταβαίνει και να ενεργεί ανακριτικές πράξεις και έξω από την έδρα του ή και σε άλλη δικαστική περιφέρεια μετά προηγούμενη ενημέρωση του εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών αντίστοιχα.

"6. Οι ελληνικές δικαστικές αρχές έχουν δικαιοδοσία να επιλαμβάνονται των αξιόποινων πράξεων του παρόντος Κώδικα ακόμη και όταν αυτές έχουν τελεσθεί στην αλλοδαπή, από Έλληνες υπηκόους, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά των διατάξεων του άρθρου 123 Κ.Π.Δ..

7. Οι ελληνικές δικαστικές αρχές του τόπου της έδρας ή της πραγματικής εγκαταστάσεως του νομικού προσώπου προς όφελος του οποίου διαπράχθηκαν αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα, έχουν δικαιοδοσία και αρμοδιότητα διώξεως και εκδικάσεως των πράξεων αυτών."

Άρθρο 43

Εποπτεία Προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης στις Διευθύνσεις Ασφαλείας Αττικής και Θεσσαλονίκης

1. Η Προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται από τις Υπηρεσίες Δίωξης Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας των Γενικών Αστυνομικών Διευθύνσεων Αττικής και Θεσσαλονίκης τελεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 33, 34 και 35 του Κ.Π.Δ., υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του Εισαγγελέα Εφετών Αθηνών και Θεσσαλονίκης αντίστοιχα, η οποία ασκείται από έναν εκ των υφισταμένων του εισαγγελέων ή αντεισαγγελέων εφετών που ορίζεται από αυτόν.

2. Ο ανωτέρω εισαγγελικός λειτουργός ενημερώνεται για όλες τις πληροφορίες και καταγγελίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου και αφορούν τη διάπραξη εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών. Μπορεί δε, πέρα από τα προαναφερόμενα καθήκοντά του, να παραγγέλλει ή να ενεργεί ο ίδιος, κατά την κρίση του, Προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για τα παραπάνω εγκλήματα. Στις περιπτώσεις αυτές η σχηματιζόμενη δικογραφία διαβιβάζεται μετά την περάτωσή της στον αρμόδιο για την ποινική δίωξη εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΟΙΝΕΣ - ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 44

Διάθεση εσόδων

Τα έσοδα από χρηματικές ποινές ή μετατροπές ποινών, που επιβάλλονται για παραβάσεις του Κεφαλαίου Δ', καθώς και από δημεύσεις, εισάγονται στον προϋπολογισμό του Κράτους, σε ιδιαίτερο κωδικό αριθμό εσόδου. Με βάση το έσοδο αυτό και ύστερα από πρόταση του Ο.ΚΑ.ΝΑ. εγγράφονται στους προϋπολογισμούς εξόδων των συναρμόδιων υπηρεσιών σχετικές πιστώσεις που διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου αυτού.

Άρθρο 45

Μεταφορά πιστώσεων

Οι πιστώσεις του Υπουργείου Δικαιοσύνης, που ορίζονται στο προηγούμενο άρθρο, μεταφέρονται σε έντοκο υπολογαριασμό του ειδικού λογαριασμού "Κεφάλαια Εργασίας Κρατουμένων" με τίτλο "Δαπάνες προγραμμάτων θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης των εξαρτημένων από ναρκωτικές ουσίες ατόμων" και διατίθενται, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις διαχείρισης του λογαριασμού, για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων.

Άρθρο 46

Διάθεση ναρκωτικών ουσιών για εκπαιδευτικούς σκοπούς

1. Από τις κατασχεμένες ναρκωτικές ουσίες που δημεύονται ή προορίζονται για καταστροφή, σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 38, μπορεί να διατίθενται στις αστυνομικές σχολές ή τα παραρτήματά τους, καθώς και στις Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις Αθηνών και Θεσσαλονίκης και στις αστυνομικές διευθύνσεις νομών οι απολύτως αναγκαίες ποσότητες, αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η διάθεση γίνεται από την κατά τόπο αρμόδια εισαγγελική αρχή, ύστερα από αίτημα του οικείου διοικητή, γενικού αστυνομικού διευθυντή ή αστυνομικού διευθυντή κατά περίπτωση. Οι όροι φύλαξης και ορθής χρησιμοποίησης αυτών, η κατά περιόδους υποχρεωτική επιστροφή ή αντικατάστασή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Δημόσιας Τάξης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τη διάθεση των προαναφερόμενων ναρκωτικών ουσιών προς εκπαίδευση των αστυνομικών σκύλων και των εκπαιδευτών και συνοδών αυτών.

2. Από τις κατασχεμένες ναρκωτικές ουσίες που δημεύονται ή προορίζονται για καταστροφή, σύμφωνα με τα άρθρα 37 και 38, μπορεί να διατίθενται στο Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών της Διεύθυνσης Ασφαλείας του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας οι απολύτως αναγκαίες ποσότητες αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η διάθεση γίνεται από την κατά τόπο αρμόδια εισαγγελική αρχή, ύστερα από αίτημα της ανωτέρω διεύθυνσης. Οι όροι φύλαξης και ορθής χρήσης των ουσιών αυτών, η κατά περιόδους υποχρεωτική επιστροφή, η αντικατάστασή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 53

Ειδικές υπηρεσιακές μονάδες και επιστημονικές επιτροπές

1. Είναι δυνατόν να συνιστώνται, στα Υπουργεία Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Δημόσιας Τάξης, Οικονομίας και Οικονομικών, Εμπορικής Ναυτιλίας και Πολιτισμού, ειδικές υπηρεσιακές μονάδες σε επίπεδο διεύθυνσης ή τμήματος, οι οποίες έχουν αντικείμενο την ανελλιπή ενημέρωση του Ο.ΚΑ.ΝΑ. για τις δραστηριότητές τους, την πρόταση των αναγκαίων μέτρων και την υλοποίησή τους, τη συγκέντρωση και τήρηση στοιχείων και την επεξεργασία πληροφοριών που παρέχονται σε αυτές από περιφερειακές υπηρεσίες αρμοδιότητάς τους, με την επιφύλαξη της τήρησης του υπηρεσιακού και ιατρικού απορρήτου και της προστασίας των ατομικών πληροφοριών. Το επίπεδο των ειδικών αυτών υπηρεσιακών μονάδων, οι αρμοδιότητες, ο τρόπος στελέχωσής τους και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με προεδρικά διατάγματα, που εκδίδονται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού.

2. Ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να συνεργάζεται και να υποβοηθείται συμβουλευτικά στο έργο του από συναφείς, ως προς το αντικείμενό του, επιστημονικές επιτροπές ή επιστημονικούς φορείς και να καταρτίζει επιστημονικές επιτροπές με γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Μπορεί ιδίως να αναθέτει στους ειδικούς κατά περίπτωση επιστημονικούς φορείς την εκτέλεση σχετικών ερευνών ή την επίλυση επιστημονικών θεμάτων, αναλαμβάνοντας εν όλω ή εν μέρει τη χρηματοδότηση της εν λόγω επιστημονικής έρευνας.

Επίσης αξιολογεί και συντονίζει τις υπό εξέλιξη έρευνες βάσει προγραμματισμένων στόχων.

Άρθρο 54

Επιτροπή Διυπουργικού Συντονισμού

Συνιστάται Επιτροπή Διυπουργικού Συντονισμού, όπου μετέχουν οι προϊστάμενοι των Διευθύνσεων, Τμημάτων ή Γραφείων που είναι αρμόδια για την εφαρμογή και παρακολούθηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Άμυνας, Οικονομίας και Οικονομικών, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Πολιτισμού, Εμπορικής Ναυτιλίας, Δημόσιας Τάξης. Πρόεδρος της Επιτροπής είναι διευθυντικό στέλεχος του Ο.ΚΑ.ΝΑ.. Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το μήνα. Αντικείμενό της είναι ο συντονισμός και η προώθηση των αναγκαίων μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων, εκ μέρους των συναρμόδιων Υπουργείων, στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, καθώς και η παρακολούθηση εφαρμογής τους.

Άρθρο 56

Γνωμοδοτικό Συμβούλιο

1. Για την ενεργό συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου στην καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών και την προστασία των νέων, καθώς και την υποβοήθηση του έργου του Ο.ΚΑ.ΝΑ., συνιστάται Γνωμοδοτικό Συμβούλιο που αποτελείται από εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης (Α.Σ.Γ.Μ.Ε.), των συλλόγων γονέων τοξικομανών, των αποθεραπευμένων τοξικομανών, εκπροσώπους του διδακτικού προσωπικού πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (Δ.Ο.Ε., Ο.Λ.Μ.Ε. - Ο.Τ.Ε.Ε.), των Τ.Ε.Ι. και Α.Ε.Ι.,

της Εθνικής Σπουδαστικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Σ.Ε.Ε.), της Εθνικής Φοιτητικής Ένωσης Ελλάδας (Ε.Φ.Ε.Ε.), του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.), του Πανελλήνιου Φαρμακευτικού Συλλόγου (Π.Φ.Σ.), του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών (Δ.Σ.Α.) και της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών (Ε.Σ.Η.Ε.Α.). Η θητεία του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου είναι τριετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την εφαρμογή της διάταξης αυτής, η συγκρότηση, η λειτουργία, οι αρμοδιότητες, καθώς και κάθε συναφές θέμα για την εκπλήρωση της αποστολής του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 57

Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων

1. Ο προγραμματισμός για την αντιμετώπιση της φαρμακευτικής εξάρτησης από ναρκωτικές ουσίες κατά την έννοια των άρθρων 1 και 3 διακρίνεται σε τρεις βαθμίδες:

α) πρόληψη - ενημέρωση

β) θεραπευτική αποκατάσταση

γ) κοινωνική επανένταξη.

2. Από την έναρξη ισχύος του ν. 2161/1993 (ΦΕΚ 119 Α'), με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990 (ΦΕΚ 110 Α'), αρμόδιο για την ίδρυση και λειτουργία Συμβουλευτικών Σταθμών, Κέντρων και Θεραπευτηρίων σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης και κοινωνικής επανένταξης ή άλλων σχετικών μονάδων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είναι το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Τα Ειδικά Θεραπευτικά Καταστήματα του άρθρου 32 υπάγονται στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την επιφύλαξη των διατάξεων του ν. 1851/1989 (ΦΕΚ 122 Α'). Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, μετά γνώμη του Δ.Σ. του Ο.ΚΑ.ΝΑ. εγκρίνονται τα θεραπευτικά προγράμματα, που εφαρμόζονται στα ως άνω καταστήματα. Με την ίδια κοινή απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιλογής των ατόμων που εισάγονται στα ως άνω καταστήματα.

3. Ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. μπορεί να ιδρύει και να λειτουργεί μονάδες που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου. Επίσης με δαπάνες τους ή και με συγχρηματοδότηση ή δανειοδότηση από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ. έχουν την ίδια δυνατότητα:

α) δήμοι και κοινότητες,

β) φιλανθρωπικά σωματεία και κοινωφελή ιδρύματα, εφόσον τούτο προβλέπεται από τις καταστατικές τους διατάξεις,

γ) εκκλησιαστικοί φορείς,

δ) Ανώτατα Εκπαιδευτικά ή Τεχνολογικά Ιδρύματα,

ε) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν συναφείς σκοπούς.

4. Για την ίδρυση και λειτουργία από τους ανωτέρω φορείς μονάδων, εξαιρουμένων εκείνων που λειτουργούν βάσει του άρθρου 55, απαιτείται άδεια, που χορηγείται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνώμη του Δ.Σ. του Ο.ΚΑ.ΝΑ.. Με την ίδια διαδικασία είναι δυνατή και η ανάκληση της άδειας λειτουργίας, εφόσον διαπιστωθεί αναποτελεσματικότητα του επιτελούμενου σε αυτές έργου.

5. Με την επιφύλαξη του άρθρου 2 του ν. 1894/1990, όσες μονάδες ιδρύονται εφεξής, με εξαίρεση εκείνες που λειτουργούν με βάση το άρθρο 55, ανεξάρτητα από τον φορέα τους υπάγονται στην εποπτεία και τον έλεγχο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που ασκείται από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ.

6. Φορείς που επιχορηγούνται από το Κράτος υπόκεινται και στον έλεγχο της οικονομικής τους διαχείρισης.

7. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ορίζονται οι όροι και προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας ίδρυσης και λειτουργίας των ως άνω μονάδων, ο τρόπος άσκησης της εποπτείας και του ελέγχου από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ., καθώς και τα κριτήρια αξιολόγησης του επιτελούμενου σε αυτές έργου.

Άρθρο 59

Σύσταση θέσεων προσωπικού για τα ειδικά προγράμματα απεξάρτησης στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία Αττικής και Θεσσαλονίκης

Στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης συνιστώνται αντιστοίχως 395 και 226 οργανικές θέσεις προσωπικού με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, στις οποίες τοποθετούνται όσοι προσλαμβάνονται στα νοσοκομεία αυτά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ν. 2880/2001 (ΦΕΚ 9 Α') για τα προγράμματα απεξάρτησης από τα ναρκωτικά και τον αλκοολισμό. Η κατανομή των παραπάνω θέσεων κατά κατηγορία, κλάδο και ειδικότητα γίνεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από εισήγηση του Δ.Σ. της οικείας Δ.Υ.ΠΕ..

Άρθρο 60

Προγράμματα πρόληψης

1. Ο Ο.ΚΑ.ΝΑ. καταρτίζει προγράμματα για την πρόληψη της διάδοσης και της χρήσης των ναρκωτικών και τα υποβάλλει για έγκριση στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ομοια προγράμματα μπορεί να καταρτίζουν και η Εκκλησία της Ελλάδος, οι Ο.Τ.Α., οι συνδικαλιστικοί φορείς, καθώς και οποιοσδήποτε κρατικός ή ιδιωτικός φορέας. Τα προγράμματα αυτά υποβάλλονται για επεξεργασία στον Ο.ΚΑ.ΝΑ. και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Προγράμματα πρόληψης, που αφορούν μονάδες αρμοδιότητας και άλλων Υπουργείων, εφαρμόζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση αρμόδιου υπουργού, με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990.

2. Τα προγράμματα της παραγράφου 1 μπορεί να αναφέρονται σε επίπεδο ομάδας, γειτονιάς ή κοινότητας και να απευθύνονται σε:

- α) Γονείς
- β) Εκπαιδευτικούς
- γ) Δικαστικούς
- δ) Αστυνομικούς
- ε) Προσωπικό Κέντρων Υγείας και κοινωνικής πολιτικής
- στ) Προσωπικό Σωφρονιστικών Καταστημάτων Θεραπευτικού ή μη χαρακτήρα
- ζ) Νεοσύλλεκτους και εκπαιδευτές νεοσύλλεκτων
- η) Προσωπικό των Γενικών Γραμματειών Νέας Γενιάς και Εκπαίδευσης Ενηλίκων
- θ) Μαθητές, σπουδαστές
- ι) Αθλητικά κέντρα ή άλλες κοινωνικές ομάδες.

3. Με τα προγράμματα αυτά, εκτός των άλλων είναι δυνατόν:

α) Να καθιερώνεται η αγωγή υγείας και πρόληψης σε θέματα ναρκωτικών σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων.

β) Να καθιερώνονται βραβεία μεταξύ μαθητών, σπουδαστών και εργαζόμενων νέων για την υποβολή προτάσεων σε θέματα που έχουν σχέση με τον αγώνα κατά των ναρκωτικών.

γ) Να παρέχονται υποτροφίες σε επιστήμονες για μετεκπαίδευση στο εξωτερικό ή εσωτερικό για θέματα σχετικά με το αντικείμενο του Ο.ΚΑ.ΝΑ..

δ) Να ενισχύεται η συνεργασία με την Εκκλησία, τους δήμους και τις κοινότητες για την εξεύρεση του προσφορότερου τρόπου προσέγγισης του προβλήματος των ναρκωτικών.

ε) Να ιδρυθεί Σχολή επιμόρφωσης ειδικευμένων στελεχών, όπου θα μετεκπαιδεύονται οι επιμορφωτές.

στ) Να προβλέπεται η δημιουργία σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθώς και η κυκλοφορία εντύπων για όλους όσοι ασχολούνται ή επιθυμούν να ασχοληθούν στον αντιναρκωτικό αγώνα.

4. Τα προγράμματα των προηγούμενων παραγράφων πρέπει να έχουν ως στόχο:

α) Την αγωγή υγείας και τη σωστή πληροφόρηση ως προς τη φύση και την έκταση του προβλήματος και την επισήμανση των κινδύνων που περικλείει για τα άτομα, την οικογένεια και την κοινωνία το πρόβλημα των ναρκωτικών κάθε μορφής.

β) Την προβολή θετικών προτύπων για τους νέους και την ενθάρρυνσή τους για ενεργό συμμετοχή σε δημιουργικές δραστηριότητες.

5. Απαγορεύεται η εφαρμογή προγραμμάτων για την πρόληψη της διάδοσης και χρήσης ναρκωτικών από οποιονδήποτε φορέα χωρίς προηγούμενη υποβολή του προγράμματος και έγκριση από τον Ο.ΚΑ.ΝΑ., με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 1894/1990.

Παράβαση της διάταξης αυτής αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας λειτουργίας του φορέα ή διάλυσης του σωματείου κατ' άρθρο 105 του Α.Κ.. Η διαδικασία κινείται με πρωτοβουλία του Ο.ΚΑ.ΝΑ.. Εξαιρούνται τα προγράμματα των Κοινοτήτων του ΚΕ.Θ.Ε.Α. τα οποία απλώς γνωστοποιούνται στον Ο.ΚΑ.ΝΑ., χωρίς να χρειάζονται την έγκριση του τελευταίου.

6. Με απόφαση του Ο.ΚΑ.ΝΑ. παρέχονται οι γενικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη των προγραμμάτων και προσδιορίζονται οι στόχοι, η λειτουργία και οι διαδικασίες εποπτείας και αξιολόγησής τους."

Άρθρο δεύτερο

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται κάθε διάταξη γενική ή ειδική που αφορά θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα Κώδικα.

2. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει έναν μήνα μετά τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

5. Με το στοιχείο β) του άρθρου 59 καταργείται το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1999), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3727/2008 (Α'257), που ορίζει τα εξής:

"Κατ' εξαίρεση, σε αυτόν που καταδικάσθηκε σε ποινή κάθειρξης με τις επιβαρυντικές περιστάσεις των άρθρων 23 και 23Α του Κώδικα Νόμων για τα Ναρκωτικά (ν. 3459/2006), τακτικές άδειες χορηγούνται εφόσον έχει εκτίσει τα δύο πέμπτα (2/5) της ποινής του χωρίς ευεργετικό υπολογισμό ημερών ποινής λόγω εργασίας και η κράτηση έχει διαρκέσει τουλάχιστον ένα έτος."

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ**Κώδικας Ναρκωτικών****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΑΙ ΠΡΟΔΡΟΜΕΣ ΟΥΣΙΕΣ****Άρθρο 1
Ορισμός ναρκωτικών**

1. Με τον όρο «ναρκωτικά» νοούνται ουσίες με διαφορετική χημική δομή και διαφορετική δράση στο κεντρικό νευρικό σύστημα και με κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τη μεταβολή της θυμικής κατάστασης του χρήστη και την πρόκληση εξάρτησης διαφορετικής φύσης, ψυχικής ή και σωματικής, και ποικίλου βαθμού.

2. Οι ουσίες που υπάγονται στα ναρκωτικά περιλαμβάνονται ιδίως στους πίνακες Α΄, Β΄, Γ΄ και Δ΄ οι οποίοι αναφέρονται στην παράγραφο 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α΄ 103), όπως έχουν τροποποιηθεί με αποφάσεις που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών μπορεί να προστίθενται ή να αφαιρούνται ουσίες στις κατηγορίες του άρθρου αυτού ή να μεταφέρονται από τη μία κατηγορία στην άλλη ή να μεταβάλλονται οι όροι και οι προϋποθέσεις της διάθεσής τους, ιδίως σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις.

**Άρθρο 2
Παραγωγή, κατοχή και διακίνηση ναρκωτικών**

1. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια, επεξεργασία, κυκλοφορία και με οποιονδήποτε τρόπο μεσολάβηση στη διακίνηση των ουσιών του πίνακα Α΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α΄ 103), είναι αποκλειστικό δικαίωμα του Κράτους, που ασκείται από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.). Η διάθεση αυτών των ουσιών γίνεται μόνο σε εργαστήρια ή νοσοκομεία για την εκτέλεση εγκεκριμένων προγραμμάτων, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Η παραγωγή, κατοχή, μεταφορά, αποθήκευση, επεξεργασία γενικά των πρώτων υλών και των έτοιμων προϊόντων που εισάγονται από το εξωτερικό, καθώς και η διακίνηση των ουσιών των φαρμακοτεχνικών προϊόντων και των ιδιοσκευασμάτων του πίνακα Β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α΄ 103), γίνεται μόνο από το Κρατικό Μονοπώλιο Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών, με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια.

3. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια των ουσιών του πίνακα Γ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α΄ 103), καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, γίνεται από νομικά και φυσικά πρόσωπα μέσω του Κρατικού Μονοπωλίου Ναρκωτικών, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει τη σχετική άδεια και ελέγχει τη διαδικασία.

4. Η παραγωγή, μεταφορά, αποθήκευση, προμήθεια

των ουσιών του πίνακα Δ΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α΄ 103), καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες αυτές, γίνεται από νομικά ή φυσικά πρόσωπα, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών με ευθύνη του Ε.Ο.Φ., ο οποίος εκδίδει και τη σχετική άδεια. Η διάθεσή τους στα φαρμακεία, στις φαρμακαποθήκες και στα θεραπευτήρια γίνεται με ευθύνη και υπό τον έλεγχο του Ε.Ο.Φ..

5. Η άδεια για την εισαγωγή και εξαγωγή των ουσιών, καθώς και των έτοιμων φαρμακοτεχνικών προϊόντων και ιδιοσκευασμάτων που περιέχουν τις ουσίες που υπάγονται στους πίνακες της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 χορηγείται με απόφαση του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

**Άρθρο 3
Πρόδρομες ουσίες**

1. Πρόδρομες ουσίες παρασκευής ναρκωτικών αποτελούν οι ουσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα Ι κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 273/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 47) και στο Παράρτημα κατηγορίες 1, 2, 3 του Κανονισμού (ΕΚ) 111/2005 του Συμβουλίου (L 22).

2. Η εισαγωγή, εξαγωγή, διαμετακόμιση, παραγωγή, παρασκευή, προμήθεια, αποθήκευση, κατοχή, πώληση, διάθεση και διανομή των πρόδρομων ουσιών, καθώς και τα απασχολούμενα με αυτές πρόσωπα ή επιχειρήσεις, υπόκεινται στον έλεγχο του Κράτους. Ως αρμόδια αρχή θεωρείται για το σκοπό αυτόν η τελωνειακή υπηρεσία με τη συνδρομή συναρμόδιων αρχών κατά περίπτωση. Για τις ουσίες της κατηγορίας 1 συναρμόδια αρχή είναι ο Ε.Ο.Φ. και για τις ουσίες των κατηγοριών 2 και 3 το Γενικό Χημείο του Κράτους. Επί παραβάσεων επιβάλλονται οι ποινές που προβλέπονται από τον Τελωνειακό Κώδικα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης μπορεί να προστίθενται, αφαιρούνται ή μεταφέρονται ουσίες από τη μία κατηγορία στην άλλη σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να ρυθμίζονται οι διαδικασίες διακίνησης και ελέγχου των πρόδρομων ουσιών, καθώς επίσης να καθορίζονται ειδικότερα θέματα των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών του Ε.Ο.Φ. για την κατηγορία 1 και του Γενικού Χημείου του Κράτους για τις κατηγορίες 2 και 3.

**ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄
ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΟΙ ΔΙΑΘΕΣΗΣ
ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΦΑΡΜΑΚΩΝ****Άρθρο 4
Έλεγχος και εποπτεία επί των ναρκωτικών**

Τον έλεγχο και την εποπτεία επί των ναρκωτικών ασκεί το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης.

**Άρθρο 5
Επιτροπή Ναρκωτικών**

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Επιτροπή Ναρκωτικών, αποτελούμενη από:
α) τον διευθυντή της Διεύθυνσης Φαρμάκων και Φαρ-

μακειών του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, β) έναν εκπρόσωπο του Επιστημονικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Φ., γ) έναν εκπρόσωπο του Γενικού Χημείου του Κράτους (Γ.Χ.Κ.), δ) τέσσερις καθηγητές των Ανωτάτων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι.), ανά έναν με ειδίκευση στα γνωστικά αντικείμενα Φαρμακευτικής Χημείας, Φαρμακολογίας, Τοξικολογίας και Ψυχιατρικής αντίστοιχα, που ορίζονται ύστερα από πρόταση των αρμόδιων οργάνων διοίκησης και ε) έναν ανώτερο αξιωματικό της Ελληνικής Αστυνομίας με εμπειρία στα θέματα ναρκωτικών. Για κάθε μέλος της Επιτροπής ορίζεται και ένας αναπληρωτής. Η θητεία της Επιτροπής είναι διετής.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, επιλέγονται και ορίζονται τα τακτικά και αναπληρωματικά μέλη της Επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της. Η Επιτροπή εκλέγει τον πρόεδρό της. Με απόφαση του ίδιου Υπουργού ορίζονται και οι κανόνες λειτουργίας της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή Ναρκωτικών έχει τις παρακάτω αρμοδιότητες:

α) Γνωμοδοτεί: αα) για τα σχετικά με τα ναρκωτικά θέματα που προκύπτουν από τις κυρωμένες από την Ελλάδα διεθνείς συμβάσεις ή από αίτηση των αρμόδιων διεθνών οργανισμών [όπως United Nations Fund for Drug Abuse Control (UNFDAC), Παγκόσμια Οργάνωση Υγείας (Π.Ο.Υ.), Ευρωπαϊκή Ένωση], ββ) για τη χορήγηση άδειας παραγωγής ή κατεργασίας και εισαγωγής έτοιμων προϊόντων που περιέχουν ουσίες του άρθρου 1, γγ) για την προσθήκη ή αφαίρεση ουσιών στους πίνακες της παραγράφου 2 του άρθρου 1, για τη μεταφορά από τον ένα πίνακα στον άλλο ή για τη μεταβολή των όρων και των προϋποθέσεων της διάθεσής τους σύμφωνα με τις διεθνείς συμβάσεις, δδ) για την τιμή των πωλούμενων από το Κρατικό Μονοπώλιο Ναρκωτικών, εε) για κάθε σχετικό θέμα που θα ζητήσει ο αρμόδιος Υπουργός ή η Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών.

β) Υπολογίζει τις ετήσιες ανάγκες της χώρας σε ναρκωτικές ουσίες και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό.

Άρθρο 6

Αμοιβή μελών και γραμματέα

Η αμοιβή των μελών και του γραμματέα της Επιτροπής Ναρκωτικών καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

Άρθρο 7

Καθορισμός προϋποθέσεων διάθεσης σκευασμάτων και ιδιοσκευασμάτων

Με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 20 και 22, με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών και δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, μπορεί να καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις διάθεσης των ουσιών που αναφέρονται στα άρθρα 1 παράγραφος 2 και 3 παράγραφος 1 υπό μορφή σκευασμάτων ή ιδιοσκευασμάτων, οποιασδήποτε φαρμακευτικής μορφής, καθώς και οι λεπτομέρειες συνταγογράφησης αυτών, ο τύπος και το σχήμα

της διπλότυπης συνταγής. Για τις ουσίες του πίνακα Δ' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α' 103), η συνταγή μπορεί να είναι απλή επαναλαμβανόμενη. Με όμοια απόφαση ορίζονται τα σκευάσματα ή ιδιοσκευάσματα που υπάγονται στις κατηγορίες των παραρτημάτων των Κανονισμών του άρθρου 3 παράγραφος 1.

Άρθρο 8

Συνταγές χορήγησης ναρκωτικών και παραβάτες αυτών

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 20 και 22, ιατροί ή οδοντίατροι ή κτηνίατροι που εκδίδουν συνταγές, οι οποίες αναγράφουν ναρκωτικά κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, τιμωρούνται με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, που επιβάλλεται με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ.. Σε περίπτωση υποτροπής μπορεί να επιβληθεί, κατά την ίδια διαδικασία, και πρόσκαιρη παύση εξάσκησης του επαγγέλματος από δεκαπέντε (15) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 20 και 22, φαρμακοποιοί που εκτελούν τέτοιες συνταγές τιμωρούνται ομοίως με πρόστιμο από τριακόσια (300) μέχρι τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, και με πρόσκαιρο κλείσιμο του φαρμακείου από τρεις (3) ημέρες μέχρι έξι (6) μήνες, κατά τις διατάξεις του νόμου περί επιθεωρήσεως των φαρμακείων.

Άρθρο 9

Χορήγηση ναρκωτικών από φαρμακοποιούς

1. Απαγορεύεται στους φαρμακοποιούς η χορήγηση ναρκωτικών φαρμάκων για ημερήσια χρήση σε ποσότητα ανώτερη της επιτρεπόμενης από την ελληνική φαρμακοποιία ημερήσιας δόσης, και αν ακόμη αναγράφεται τέτοια από τον ιατρό, εκτός από τις περιπτώσεις κατά τις οποίες εκδόθηκε ειδική άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση της Επιτροπής Ναρκωτικών.

2. Με την επιφύλαξη των άρθρων 20 και 22, οι φαρμακοποιοί που χορηγούν ναρκωτικά φάρμακα κατά παράβαση του άρθρου αυτού τιμωρούνται με τις ποινές που προβλέπονται από το νόμο περί επιθεωρήσεως φαρμακείων. Οι σχετικές αποφάσεις του οικείου Περιφερειάρχη, οι οποίες επιβάλλουν ποινή προστίμου, κοινοποιούνται στη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και στο Τμήμα Δημόσιας Ασφάλειας του τόπου όπου έλαβε χώρα η παράβαση. Όσοι τιμωρήθηκαν δύο φορές διώκονται και ποινικώς και τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι δύο (2) ετών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΝΑΡΚΩΤΙΚΑ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟΥ

Άρθρο 10

Προμήθεια ναρκωτικών

Επιτρέπεται στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης να προβαίνει στην προμήθεια της απαιτούμενης ποσότητας των ναρκωτικών και των σκευασμάτων αυτών, σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για τις κρατικές προμήθειες.

Άρθρο 11 **Κατεργασία ναρκωτικών**

Η λειτουργία εργοστασίων που κατεργάζονται προϊόντα και σκευάσματα ναρκωτικών, επιτρέπεται μόνο ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα εργοστάσια αυτά διευθύνονται από φαρμακοποιό ή χημικό και υπόκεινται στο διαρκή έλεγχο της επιθεώρησης των φαρμακείων. Εκτός από την έναρξή τους και μετά, κατά τη διάρκεια της λειτουργίας τους, τουλάχιστον δύο φορές το έτος, από επιτροπή απαρτιζόμενη: α) από τον επιθεωρητή των φαρμακείων και β) από έναν τεχνικό που ορίζεται από τον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με υπόδειξη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Τα ναρκωτικά που παράγονται από τα εργοστάσια αυτά ή τα φαρμακευτικά σκευάσματα αυτών φυλάσσονται μέχρι την παράδοση μέσα στο εργοστάσιο για αποκλειστική χρήση του Κράτους. Η πώληση προς άλλον ή η εξαγωγή τους με οποιονδήποτε τρόπο από το εργοστάσιο απαγορεύεται απολύτως.

Άρθρο 12 **Φαρμακευτικά σκευάσματα οπίου**

Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου, όπως τα βάμματα, μπορεί να παρασκευάζονται και εντός των φαρμακείων προς χρήση αυτών. Τα σκευάσματα αυτά παρασκευάζονται από το όπιο που χορηγείται από το μονοπώλιο του Κράτους και αναγράφονται κατά την ημέρα της παρασκευής σε ιδιαίτερο βιβλίο, το οποίο τηρείται προς τούτο στα φαρμακεία και υπόκειται στον έλεγχο της επιθεώρησης των φαρμακείων.

Άρθρο 13 **Πώληση ναρκωτικών**

1. Η πώληση ναρκωτικών από το Κράτος ανατίθεται στην Ειδική Διαχείριση Ναρκωτικών. Οι αιτήσεις υποβάλλονται δια της αρμόδιας διεύθυνσης των Περιφερειών, η οποία τις διαβιβάζει στο Υπουργείο συνοδευόμενες με γνώμη της. Η πώληση επιτρέπεται μόνο στα φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές και ιατρούς χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, ύστερα από άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών και εμφανίζει την ποσότητα από κάθε είδος, η οποία κάθε έτος θα επιτρέπεται να αγορασθεί, ανάλογα με τις ανάγκες καθενός από τους ανωτέρω.

2. Τα φαρμακευτικά σκευάσματα του οπίου κατασκευάζονται στα φαρμακεία, είτε για ίδια χρήση κάθε φαρμακείου είτε και για μεταπώληση σε άλλα φαρμακεία, νοσοκομεία, κλινικές ή ιατρούς χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία.

3. Η πώληση των ναρκωτικών από τα φαρμακεία στο κοινό επιτρέπεται μόνο με ιατρικές συνταγές, όχι δε και με αντίγραφα αυτών.

Άρθρο 14 **Υποχρεώσεις φαρμακοποιών**

1. Οι φαρμακοποιοί οφείλουν να φυλάσσουν τις συνταγές, με βάση τις οποίες χορηγήθηκαν τα ναρκωτικά φάρμακα, τουλάχιστον για μία τριετία, χωριστά από τις

λοιπές συνταγές και σε δέσμες που περιλαμβάνουν τις συνταγές ενός τριμήνου. Οφείλουν επίσης να αναγράφουν σε ιδιαίτερο βιβλίο, το οποίο δίδεται δωρεάν από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, τα ποσά τα οποία έχουν καταναλωθεί κατά το τέλος κάθε τριμήνου, με άθροιση των αναγραφόμενων στις συνταγές, καθώς και εκείνων τα οποία χωριστά καταναλώθηκαν για κάθε παρασκευή φαρμακευτικού σκευάσματος.

2. Οι φαρμακοποιοί υποχρεούνται στο τέλος κάθε έτους να στέλνουν στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας κατάσταση, στην οποία αναγράφονται: α) η ποσότητα των ναρκωτικών που υπάρχει στην αρχή του έτους και οι προμήθειες που γίνονται κατά τη διάρκεια του έτους, β) το άθροισμα των ναρκωτικών που δόθηκαν κατά το έτος αυτό με συνταγές, γ) το ποσό που καταναλώθηκε κατά το έτος για την παρασκευή φαρμακευτικών σκευασμάτων. Οι καταστάσεις που στάλθηκαν από τα φαρμακεία υποβάλλονται από τις ως άνω αρμόδιες υπηρεσίες, με αντίστοιχες συνοπτικές που συντάσσονται από αυτές, στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης εντός του πρώτου δεκαπενθημέρου κάθε έτους ανυπερθέτως.

3. Στους φαρμακοποιούς, οι οποίοι δεν υποβάλλουν μέσα στην προθεσμία που ορίζεται από το άρθρο αυτό τις ετήσιες καταστάσεις, επιβάλλεται ποινή σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου περί επιθεώρησης φαρμακείων. Επίσης επιβάλλεται ποινή, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, στους φαρμακοποιούς ή διευθυντές φαρμακείων, οι οποίοι δεν τηρούν ή τηρούν άτακτα το βιβλίο που ορίζεται από το άρθρο αυτό ή δεν φυλάσσουν τις συνταγές των ιατρών με τις οποίες χορηγήθηκαν τα ναρκωτικά.

Άρθρο 15 **Έλεγχος διάθεσης ναρκωτικών**

1. Οι διευθυντές κλινικών, νοσοκομείων, όπως και οι ιατροί των χωριών, όπου δεν υπάρχουν φαρμακεία, αναγράφουν σε ιδιαίτερο βιβλίο, αριθμημένο κατά σελίδες και μονογραφημένο από τον ειρηνοδίκη του τόπου της κατοικίας, ημερολογιακώς και ονομαστικώς, τα ναρκωτικά που καταναλώθηκαν για κάθε άρρωστο. Κατά το τέλος κάθε τριμήνου αναγράφουν το άθροισμα των ναρκωτικών που καταναλώθηκαν κατά το προηγούμενο εδάφιο και ιδιαίτερα για καθένα από αυτά, στο βιβλιάριο του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, το οποίο δίδεται σε αυτούς δωρεάν, με την άδεια που τους χορηγήθηκε από το Υπουργείο. Επίσης, στέλνουν τριμηνιαία κατάσταση στην αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, η οποία τις αποστέλλει στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης με συνοπτικές καταστάσεις που συντάσσονται από αυτήν μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο κάθε τριμηνίας.

2. Στους διευθυντές κλινικών και νοσοκομείων και στους ιατρούς, που έχουν άδεια προμήθειας ναρκωτικών, οι οποίοι δεν υποβάλλουν τις τριμηνιαίες καταστάσεις μέσα στην οριζόμενη προθεσμία ή δεν αναγράφουν στο πιο πάνω βιβλίο τα ναρκωτικά που διατέθηκαν στους ασθενείς, επιβάλλεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ., ποινή προστίμου μέχρι τριακόσια (300) ευρώ και, σε περίπτωση υποτροπής, από τετρακόσια (400) μέχρι χίλια (1.000) ευρώ.

3. Τα ποσά που προβλέπονται στο άρθρο 8 και στην προηγούμενη παράγραφο μπορεί να αναπροσαρμοζο-

νται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ύστερα από γνωμοδότηση του Ε.Ο.Φ..

Άρθρο 16

Καθορισμός τιμής ναρκωτικών

Η τιμή των ναρκωτικών που πωλούνται από το Κράτος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη της Επιτροπής Ναρκωτικών. Η τιμή αυτή δεν μπορεί να είναι κατώτερη από τα έξοδα προμήθειας και διαχείρισης. Η τιμή των ναρκωτικών που χορηγούνται στο κοινό με ιατρικές συνταγές, καθορίζεται σύμφωνα με την ισχύουσα διατίμηση.

Άρθρο 17

Τελωνειακή φύλαξη ναρκωτικών

Η τελωνειακή φύλαξη των ναρκωτικών προς διαμετακόμιση επιτρέπεται μόνο στο Τελωνείο Πειραιώς και στην Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης και μέσα σε ιδιαίτερο χώρο, με προσκόμιση πιστοποιητικού, που εκδίδεται από τις αρμόδιες αρχές της χώρας, από την οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, θεωρείται από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές και αναφέρει ειδικώς: α) ότι τα ναρκωτικά αυτά πρόκειται να κατατεθούν σε ελληνικό λιμάνι για διαμετακόμιση, β) το όνομα και τη διεύθυνση του αποστολέα και γ) την ποσότητα των αποστελλόμενων για διαμετακόμιση ναρκωτικών.

Άρθρο 18

Εξαγωγή ναρκωτικών

Για την εξαγωγή από το Τελωνείο Πειραιώς και την Ελεύθερη Ζώνη Θεσσαλονίκης των ναρκωτικών που κατατέθηκαν για διαμετακόμιση σε ξένη χώρα, απαιτείται ειδική άδεια που εκδίδεται από το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, με την προσκόμιση άδειας των αρμόδιων αρχών της χώρας, στην οποία πρόκειται να αποσταλούν τα εν λόγω ναρκωτικά, θεωρημένης από τις εκεί ελληνικές προξενικές αρχές, η οποία αναφέρει, ότι επιτρέπεται η εισαγωγή των ναρκωτικών σε αυτήν τη χώρα, ότι αυτά πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για ιατρικούς σκοπούς, το όνομα και τη διεύθυνση του παραλήπτη, την ποσότητα αυτών και την προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να γίνει η εισαγωγή. Στην άδεια εξαγωγής αναγράφονται: α) ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής της χώρας στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, β) το όνομα και η διεύθυνση του εισαγωγέα, καθώς και του εξαγωγέα, γ) η ποσότητα των εξαγόμενων ναρκωτικών και δ) η προθεσμία μέσα στην οποία, με βάση την άδεια της εισαγωγής, πρέπει να φθάσουν τα ναρκωτικά στη χώρα στην οποία αποστέλλονται. Αντίγραφο της άδειας αυτής συνοδεύει την αποστολή και άλλο αντίγραφο της αποστέλλεται, από το Υπουργείο που το εξέδωσε, στην επιτόπια προξενική αρχή της χώρας, η οποία τα εισάγει.

Άρθρο 19

Αποστολή ναρκωτικών διαμέσου της Ελλάδας και εισαγωγή τους με δέματα ή επιστολές

1. Απαγορεύεται η διαμέσου της Ελλάδας αποστολή ναρκωτικών από κάποια χώρα σε άλλη, είτε αυτά μεταφορτώθηκαν από το πλοίο ή το όχημα που χρησιμοποιή-

θηκε είτε όχι, εφόσον δεν προσκομίζεται αντίγραφο της άδειας της εξαγωγής από την εξαγούσα χώρα. Στην άδεια αυτή πρέπει να αναγράφεται η χώρα στην οποία αποστέλλονται τα ναρκωτικά, ο αριθμός και η ημερομηνία της άδειας εισαγωγής, το όνομα και η διεύθυνση του αποστολέα και του παραλήπτη, τα ποσά των αποστελλόμενων ναρκωτικών και η προθεσμία εισαγωγής. Αλλαγή κατεύθυνσης των αποστελλόμενων δια του ελληνικού εδάφους ναρκωτικών επιτρέπεται μόνο με άδεια του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η οποία εκδίδεται με βάση την αναφερόμενη στο άρθρο 17 άδεια της χώρας εισαγωγής. Στην άδεια αυτή του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης αναγράφονται όσα αναφέρονται στο άρθρο 18.

2. Ναρκωτικά που εισάγονται με ταχυδρομικά δέματα ή με μορφή επιστολής ή ως δείγμα χωρίς αξία, κατασχονται και καταστρέφονται σύμφωνα με το άρθρο 41.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Άρθρο 20

Διακίνηση ναρκωτικών

1. Όποιος, εκτός από τις περιπτώσεις που προβλέπονται στα άρθρα 21, 22 και 23, διακινεί παράνομα ναρκωτικά, τιμωρείται με κάθειρξη και με χρηματική ποινή μέχρι τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ.

2. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 29, ως έγκλημα διακίνησης ναρκωτικών νοείται κάθε πράξη με την οποία συντελείται η κυκλοφορία ναρκωτικών ουσιών ή πρόδρομων ουσιών που αναφέρονται στους πίνακες της παραγράφου 2 του άρθρου 1 και ιδίως η εισαγωγή, η εξαγωγή, η διαμετακόμιση, η πώληση, η αγορά, η προσφορά, η διανομή, η διάθεση, η αποστολή, η παράδοση, η αποθήκευση, η παρακατάθεση, η παρασκευή, η καλλιέργεια, η συγκομιδή, η κατοχή, η μεταφορά, η νόθευση, η πώληση νοθευμένων ειδών μονοπωλίου, η παραγωγή και η εκχύλιση ναρκωτικών ουσιών, η χορήγηση ουσιών για υποκατάσταση της εξάρτησης κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων, η διεύθυνση καταστήματος στο οποίο γίνεται εν γνώσει του δράστη συστηματική διακίνηση ναρκωτικών, η χρηματοδότηση, η οργάνωση ή η διεύθυνση δραστηριοτήτων διακίνησης, η νόθευση ή η κατάρτιση ή η χρησιμοποίηση πλαστής ιατρικής συνταγής για τη χορήγηση ναρκωτικών με σκοπό τη διακίνησή τους, καθώς και η καθοριστική μεσολάβηση σε κάποια από τις πράξεις αυτές.

3. Αν περισσότερες πράξεις διακίνησης αφορούν την ίδια ποσότητα ναρκωτικών συντρέχει μόνο ένα έγκλημα διακίνησης. Κατά την επιμέτρηση της ποινής λαμβάνεται υπόψη το σύνολο των επί μέρους πράξεων διακίνησης, το είδος, η συνολική ποσότητα και η καθαρότητα του ναρκωτικού, καθώς και η βαρύτητα των σχετικών επιπτώσεων στην υγεία.

Άρθρο 21

Προνομιούχες περιπτώσεις

1. Με ποινή φυλάκισης τιμωρείται όποιος:

α) διακινεί μικροποσότητες ναρκωτικών, με σκοπό να εξασφαλίσει την κάλυψη των καθημερινών ατομικών του αναγκών χρήσης,

β) διαθέτει ναρκωτικά σε οικείου του, με σκοπό να κα-

λύψει τις άμεσες ανάγκες χρήσης τους.

2. Με την ίδια ποινή τιμωρείται όποιος, από την ποσότητα ναρκωτικών που έχει προμηθευτεί για τις προσωπικές του ανάγκες, διαθέτει χωρίς κέρδος μέρος της σε άλλον για δική του αποκλειστική χρήση. Η κρίση ότι η διάθεση γίνεται για αποκλειστική χρήση από τον τρίτο και από ποσότητα που καλύπτει προσωπικές ανάγκες του δράστη θεμελιώνεται στα στοιχεία που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφος 3 εδάφιο δεύτερο.

Άρθρο 22 **Διακεκριμένες περιπτώσεις**

1. Με κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ μέχρι πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ τιμωρείται όποιος τελεί κάποια από τις πράξεις των άρθρων 20 και 21 παράγραφος 1α:

α) αν είναι υπάλληλος [άρθρο 13 στοιχείο α' του Ποινικού Κώδικα (ΠΚ)], ο οποίος λόγω της υπηρεσίας του ασχολείται με τα ναρκωτικά και ιδίως με τη φύλαξή τους ή τη δίωξη των παραβατών του νόμου αυτού ή ανήκει στο προσωπικό των καταστημάτων ή ιδρυμάτων της παραγράφου 2 εδάφιο α',

β) για να διευκολύνει ή αποκρύψει τη διάπραξη άλλων κακουργημάτων.

2. Με την ποινή της παραγράφου 1 τιμωρείται όποιος παράνομα:

α) διακινεί ναρκωτικά σε στρατόπεδα, αστυνομικά κρατητήρια, σωφρονιστικά καταστήματα, καταστήματα ανηλίκων κάθε κατηγορίας, σχολικές μονάδες οποιασδήποτε βαθμίδας, εκπαιδευτικά ιδρύματα ή άλλες μονάδες κατάρτισης, επιμόρφωσης ή μετεκπαίδευσης, σε χώρους άθλησης, κατασκηνώσεων, φροντιστηρίων, σε χώρους παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, σε χώρους συγκέντρωσης μαθητών ή σπουδαστών για εκπαιδευτικούς ή αθλητικούς σκοπούς,

β) διακινεί ναρκωτικά με σκοπό να προκαλέσει τη χρήση ναρκωτικών από ανήλικο ή μεταχειρίζεται με οποιονδήποτε τρόπο ανήλικο πρόσωπο κατά την τέλεση των πράξεων των άρθρων 20 και 21 παράγραφος 1α,

γ) ενεργεί κάποια από τις πράξεις των άρθρων 20 και 21 παράγραφος 1α στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης, όπως αυτή ορίζεται στα άρθρα 187 και 187Α ΠΚ,

δ) είναι υπότροπος. Υπότροπος θεωρείται όποιος, χωρίς να έχει κριθεί ως εξαρτημένος, έχει ήδη καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα διακίνησης ναρκωτικών μέσα στην προηγούμενη δεκαετία,

ε) αναμειγνύει με οποιονδήποτε τρόπο ναρκωτικά σε τρόφιμα, ποτά ή άλλα είδη προορισμένα να εισαχθούν στον ανθρώπινο οργανισμό με σκοπό τη διάθεσή τους σε τρίτους,

στ) εκδίδει ως ιατρός συνταγή για τη χορήγηση ναρκωτικών εν γνώσει του ότι δεν υπάρχει πραγματική και συγκεκριμένη ιατρική ένδειξη ή χορηγεί φάρμακα, τα οποία περιέχουν με οποιαδήποτε μορφή ναρκωτικά, γνωρίζοντας ότι αυτά θα χρησιμοποιηθούν για παρασκευή ή διακίνηση ναρκωτικών,

ζ) χορηγεί ως φαρμακοποιός ή έμπορος φαρμάκων γενικά, ως διευθυντής, υπάλληλος ή άλλος εργαζόμενος σε φαρμακείο ναρκωτικά, γνωρίζοντας είτε ότι δεν υπάρχει η κατά τους όρους του νόμου ιατρική συνταγή είτε ότι η συνταγή δεν είναι προσήκουσα.

Άρθρο 23 **Ιδιαίτερα διακεκριμένες περιπτώσεις**

Με πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών ή με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ μέχρι εξακόσιες χιλιάδες (600.000) ευρώ τιμωρείται ο παραβάτης των άρθρων 20 ή 22:

α) όταν μετέρχεται κατά την τέλεση των πράξεων αυτών ή προς το σκοπό διαφυγής του τη χρήση όπλων ή όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 1 παρ. 1 του ν. 2168/1993,

β) όταν η πράξη του αφορά ναρκωτικά, τα οποία μπορούν να προκαλέσουν βαριά σωματική βλάβη (άρθρο 310 παρ. 2 ΠΚ) και είτε προκάλεσαν βαριά σωματική βλάβη ή θάνατο σε τρίτον είτε προκάλεσαν επικίνδυνη σωματική βλάβη στην υγεία πολλών ατόμων,

γ) όταν κατ' επάγγελμα χρηματοδοτεί την τέλεση κάποιας πράξης διακίνησης ή κατ' επάγγελμα διακινεί ναρκωτικές ουσίες και το προσδοκώμενο όφελος του δράστη στις ανωτέρω περιπτώσεις υπερβαίνει το ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Άρθρο 24 **Πρόκληση και διαφήμιση**

1. Όποιος παρακινεί ή προκαλεί άλλον στην παράνομη χρήση ναρκωτικών ή διαφημίζει τη χρήση τους ή παρέχει πληροφορίες για την κατασκευή ή την προμήθειά τους με σκοπό τη διάδοσή τους ή προσφέρεται στη διακίνηση ναρκωτικών, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1 του άρθρου 20, τιμωρείται, αν δεν προβλέπεται βαρύτερη ποινή από άλλη διάταξη, με φυλάκιση και χρηματική ποινή πεντακοσίων (500) ευρώ μέχρι πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

2. Αν ο δράστης τελεί τις πράξεις της παραγράφου 1 κατ' επάγγελμα και με σκοπό το κέρδος γι' αυτόν ή τρίτο τιμωρείται με ποινή κάθειρξης έως δέκα έτη.

3. Δεν συνιστά άδικη πράξη η διατύπωση γνώμης ή επιστημονικής κρίσης σχετικά με τα ναρκωτικά.

Άρθρο 25 **Οδήγηση μεταφορικών μέσων**

1. Με φυλάκιση τουλάχιστον δύο μηνών και με χρηματική ποινή διακοσίων (200) ευρώ μέχρι δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, καθώς και με στέρηση από δύο έως πέντε έτη της άδειας οδήγησης ή του οικείου διπλώματος ή του πτυχίου τιμωρείται όποιος οδηγεί ή κυβερνά οποιοδήποτε πλωτό, χερσαίο ή εναέριο μεταφορικό μέσο υπό την επίδραση ναρκωτικών.

Αν από την πράξη αυτή προκλήθηκε απλή σωματική βλάβη επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους.

Αν προκλήθηκε βαριά σωματική βλάβη επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο ετών.

Αν από την πράξη αυτή προκλήθηκε θάνατος επιβάλλεται ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης μέχρι 10 ετών.

2. Μετά την πάροδο διετίας, το συμβούλιο πλημμελειοδικών, ύστερα από αίτηση του καταδικασθέντος, μπορεί να αποφασίσει για την επανάκτηση της άδειας, με την προϋπόθεση ότι έχει υποστεί επιτυχώς τη θεραπεία απεξάρτησης.

Άρθρο 26 **Ευθύνη και κυρώσεις νομικών προσώπων**

1. Εφόσον οι πράξεις που προβλέπονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 22 και 23, καθώς και οι πράξεις της απόπειρας και συμμετοχής σε αυτές τελέσθηκαν από φυσικό πρόσωπο που ενεργεί προς όφελος νομικού προσώπου, ατομικά ή ως μέλος οργάνου αυτού που κατά το νόμο ή σύμφωνα με το καταστατικό του ασκεί διευθυντική εξουσία εντός αυτού και έγκειται, είτε στην εκπροσώπηση του είτε στην άσκηση ελέγχου είτε στη λήψη αποφάσεων στο όνομα του νομικού προσώπου, ανεξάρτητα από τις ποινικές ευθύνες των φυσικών προσώπων που είναι φυσικοί ή ηθικοί αυτουργοί των ανωτέρω εγκλημάτων, ή και συνεργοί σε αυτά, στα ως άνω νομικά πρόσωπα επιβάλλονται με απόφαση του προϊστάμενου της οικείας περιφερειακής διεύθυνσης του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών: α) Διοικητικό πρόστιμο από εκατό χιλιάδες (100.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ. β) Προσωρινή ή σε περίπτωση υποτροπής οριστική απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας και πρόσκαιρος ή σε περίπτωση υποτροπής οριστικός αποκλεισμός από φορολογικά και άλλα ευεργετήματα, καθώς και από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις. γ) Προσωρινή ή οριστική παύση της λειτουργίας του καταστήματος, του γραφείου ή των εν γένει εγκαταστάσεων που χρησίμευσαν για την τέλεση του εγκλήματος.

2. Επίσης επιβάλλεται διάλυση του νομικού προσώπου με δικαστική απόφαση - όπου αυτό προβλέπεται - κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

3. Σε κάθε περίπτωση εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις περί δήμευσης και κατάσχεσης ναρκωτικών ουσιών των άρθρων 40 και 41.

4. Οι ίδιες κυρώσεις επιβάλλονται στο νομικό πρόσωπο και όταν φυσικό πρόσωπο παραλείπει από πρόθεση εμποτεία και έλεγχο, σύμφωνα με την παρ. 1, καθιστώντας έτσι δυνατή την τέλεση ποινικών αδικημάτων που αναφέρονται στις διατάξεις των άρθρων 20, 22 και 23 από οποιονδήποτε τρίτο υποκείμενο στην εξουσία του.

5. Για την επιμέτρηση των κυρώσεων αυτών λαμβάνονται υπ' όψη τα κριτήρια του άρθρου 20 παράγραφος 3 εδάφιο δεύτερο, και το ύψος του επιδιωχθέντος ή επιτευχθέντος οφέλους του νομικού προσώπου.

Άρθρο 27 **Μέτρα επεικείας**

1. Αν ο υπαίτιος κάποιας από τις πράξεις των άρθρων 20 έως 23 πριν από την αμετάκλητη καταδίκη του, κρίνεται ότι με δική του πρωτοβουλία συντέλεσε με παροχή πληροφοριών στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης διακίνησης ναρκωτικών ή στην ανακάλυψη και σύλληψη διακινητή ναρκωτικών, η δε ευθύνη του υπαιτίου και η βαρύτητα της πράξης του είναι καταδήλως μικρότερες από την ευθύνη των προσώπων στην ανακάλυψη και σύλληψη των οποίων συντέλεσε και τη βαρύτητα των πράξεων που τέλεσαν, το δικαστήριο αναγνωρίζει στο πρόσωπό του ελαφρυντική περίπτωση. Παράλληλα μπορεί να διατάξει και την αναστολή εκτέλεσης της ποινής για διάστημα από δύο (2) έως είκοσι (20) ετών, ανεξάρτητα από τη συνδρομή των όρων των άρθρων 99 επ. του Π.Κ..

2. Σε περίπτωση, που για την ανακάλυψη ή εξάρθρωση

της εγκληματικής οργάνωσης ή τη σύλληψη του διακινητή ναρκωτικών, είναι αναγκαία η προσωρινή αποφυλάκιση του ανωτέρω υπαιτίου, το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί με βούλευμα να διατάσσει την προσωρινή αναστολή της ποινικής δίωξης του ανωτέρω και την για ορισμένο χρόνο προσωρινή του απόλυση από τη φυλακή, προκειμένου να επαληθευτούν οι ανωτέρω πληροφορίες.

3. Αν, μετά την κατά τα άνω αναστολή της ποινικής δίωξης και αποφυλάκιση του υπαιτίου, προκύψει ότι οι δοθείσες από αυτόν πληροφορίες δεν ήταν αληθινές ή ότι δεν επρόκειτο για εγκληματική οργάνωση διακίνησης ναρκωτικών ή για διακινητή ναρκωτικών, το σχετικό βούλευμα ανακαλείται, διατάσσεται και πάλι η φυλάκιση του υπαιτίου και η ανασταλείσα ποινική δίωξη κατ' αυτού συνεχίζεται.

4. Για τις χορηγηθείσες από τον υπαίτιο πληροφορίες, συντάσσεται έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα, η οποία αποστέλλεται στον εποπτεύοντα τις υποθέσεις ναρκωτικών εισαγγελέα εφετών κατ' άρθρο 44 προκειμένου να λάβει γνώση. Η έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα τηρείται σε ειδικό αρχείο της εισαγγελίας, όπου επίσης αποστέλλεται και τηρείται έκθεση της αρμόδιας αρχής η οποία προέβη με βάση τις ανωτέρω πληροφορίες στην εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης διακίνησης ναρκωτικών ή στην σύλληψη διακινητή ναρκωτικών ουσιών. Των ανωτέρω εκθέσεων λαμβάνουν γνώση μόνο τα μέλη του αρμόδιου δικαστικού συμβουλίου ή δικαστηρίου τα οποία εξετάζουν και αυτεπαγγέλτως τη χορήγηση ή μη των προβλεπόμενων στις προηγούμενες παραγράφους ευεργετημάτων.

5. Αν οι όροι της παραγράφου 1 συντρέξουν μετά την αμετάκλητη καταδίκη του υπαιτίου, το συμβούλιο πλημμελειοδικών μπορεί να διατάξει την απόλυσή του από τις φυλακές υπό όρο και χωρίς τη συνδρομή των προϋποθέσεων του άρθρου 105 του Π.Κ..

Άρθρο 28 **Πράξεις ελεγκτικών οργάνων**

1. Δεν είναι άδικη η πράξη αστυνομικού, τελωνειακού υπαλλήλου, υπαλλήλου του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Σ.Δ.Ο.Ε.) και λιμενικού υπαλλήλου, ο οποίος με εντολή του αρμόδιου για τη δίωξη ναρκωτικών προϊσταμένου του και με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπου που διαπράττει έγκλημα από τα αναφερόμενα στα άρθρα 20, 22 και 23, αφού τηρηθεί η διαδικασία του άρθρου 253 Α παρ. 3 Κ.Πολ.Δ., δρα ως αγοραστής ή μεσολαβητής ή μεταφορέας ή φύλακας ναρκωτικών ουσιών ή με άλλους τρόπους που δεν δημιουργούν ούτε επιτείνουν κινδύνους για τρίτα πρόσωπα. Το ίδιο ισχύει και για τον ιδιώτη που με αυτόν το σκοπό τελεί ανάλογες ενέργειες ύστερα από πρόταση των αρμόδιων, για τη δίωξη ναρκωτικών, υπηρεσιών.

2. Τα ανωτέρω ελεγκτικά όργανα ή ο ιδιώτης μπορούν να ενεργούν τις πράξεις της παραγράφου 1 και να συναλλάσσονται με συγκαλυμμένα στοιχεία ταυτότητας, φορολογικά ή άλλα στοιχεία, καθώς και να διεξάγουν συναλλαγές επιβαλλόμενες αποκλειστικά από τις ανάγκες της συγκαλυμμένης δράσης. Η διαδικασία για την έκδοση των στοιχείων συγκαλύψης των ελεγκτικών οργάνων ή του ιδιώτη, η διαδικασία έγκρισης για τη διενέργεια συναλλαγών εκ μέρους τους με αυτά τα στοιχεία, η διαδικασία εγκρίσεως των προς διάθεση χρηματικών πο-

σών για τις ανάγκες της συγκαλυμμένης δράσης, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα καθορίζονται με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη.

3. Εφόσον υφίστανται σοβαρές ενδείξεις σε βάρος συγκεκριμένων προσώπων για την τέλεση εγκλημάτων διακίνησης ναρκωτικών ουσιών κατά τα άρθρα 20, 22 και 23 επιτρέπεται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 253 Α Κ.Πολ.Δ., η εκτός κατοικίας καταγραφή δραστηριότητας ή άλλων γεγονότων με συσκευές ήχου ή εικόνας ή με άλλα ειδικά τεχνικά μέσα, καθώς και η χρησιμοποίηση του υλικού ως αποδεικτικού στοιχείου ενώπιον των εισαγγελικών, ανακριτικών και δικαστικών αρχών.

Άρθρο 29

Καλλιέργεια κάνναβης, δημόσια χρήση ναρκωτικών ουσιών, πλαστογραφία ιατρικής συνταγής

1. Όποιος για δική του αποκλειστική χρήση καλλιεργεί φυτά κάνναβης σε αριθμό ή έκταση που δικαιολογούνται μόνο για την ατομική του χρήση, τιμωρείται με κράτηση μέχρι τριών μηνών ή με πρόστιμο μέχρι πεντακοσίων (500) ευρώ.

2. Όποιος κάνει χρήση ναρκωτικών δημοσίως τιμωρείται με κράτηση μέχρι έξι μηνών ή με πρόστιμο μέχρι χιλίων (1.000) ευρώ. Ο δράστης της πράξης του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να κριθεί ατιμώρητος, εάν το δικαστήριο, εκτιμώντας τις περιστάσεις τέλεσης της πράξης και την προσωπικότητα του δράστη, κρίνει ότι η αξιόποινη πράξη ήταν εντελώς συμπτωματική και δεν είναι πιθανόν να επαναληφθεί.

3. Δεν τελεί άδικη πράξη όποιος, για δική του αποκλειστική χρήση, με οποιονδήποτε τρόπο προμηθεύεται ή κατέχει ναρκωτικά, σε ποσότητες που δικαιολογούνται μόνο για την ατομική του χρήση. Η διαπίστωση του σκοπού εξυπηρέτησης της δικής του αποκλειστικής χρήσης γίνεται με συνεκτίμηση του είδους, της καθαρότητας και της ποσότητας του συγκεκριμένου ναρκωτικού, σε συνδυασμό με τη συχνότητα χρήσης, τον χρόνο χρήσης, την ημερήσια δόση και τις ιδιαίτερες ανάγκες χρήσης του συγκεκριμένου χρήστη.

4. Με φυλάκιση μέχρι δύο ετών τιμωρείται όποιος καρτίζει πλαστή, νοθεύει ή χρησιμοποιεί πλαστή ιατρική συνταγή χορήγησης ναρκωτικών με σκοπό τη χρήση τους από τον ίδιο.

Άρθρο 30

Μεταχείριση εξαρτημένων χρηστών από ναρκωτικές ουσίες

1. Όσοι απέκτησαν την έξη της χρήσης ναρκωτικών και δεν μπορούν να την αποβάλουν με τις δικές τους δυνάμεις, υποβάλλονται σε ειδική μεταχείριση κατά τους όρους του άρθρου αυτού και των άρθρων 31-35.

2. Η συνδρομή ή μη των προϋποθέσεων της προηγούμενης παραγράφου διαπιστώνεται κατά την άσκηση της ποινικής δίωξης και σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας, σύμφωνα με την αρχή της ηθικής αποδείξεως όπως ορίζεται από το άρθρο 177 Κ.Πολ.Δ..

3. Για την διάγνωση της εξάρτησης ενός προσώπου από ναρκωτικά συνεκτιμώνται ιδίως πιστοποιήσεις γνωστών Υπηρεσιών απεξάρτησης, χορήγησης υπο-

καταστάτων ή ανταγωνιστικών στα οπιοειδή ουσιών, περιθάλψης για παθήσεις συνδεόμενες με την χρήση ουσιών, ψυχολογικά και κοινωνικά δεδομένα που αφορούν τον κατηγορούμενο, ευρήματα εργαστηριακών εξετάσεων που αποκαλύπτουν χρήση ναρκωτικών για μακρόχρονες περιόδους. Σε κάθε φάση της ποινικής διαδικασίας δύναται να διαταχθεί πραγματογνωμοσύνη, είτε αυτεπάγγελα είτε μετά από αίτημα του κατηγορουμένου, προκειμένου να καθοριστεί αν πράγματι υπάρχει εξάρτηση, όπως επίσης και το είδος και η βαρύτητα αυτής. Η αποδοχή ή η απόρριψη του αιτήματος για πραγματογνωμοσύνη πρέπει να αιτιολογείται ειδικά. Η πραγματογνωμοσύνη συνεκτιμάται με τα παραπάνω διαγνωστικά κριτήρια. Πίνακας με τις υπηρεσίες που πληρούν τις προϋποθέσεις για τη διενέργεια πραγματογνωμοσύνης διαβιβάζεται ανά έτος στον αρμόδιο εισαγγελέα με ευθύνη των Υπουργείων που τις εποπτεύουν. Οι εργαστηριακές εξετάσεις διενεργούνται από αρμόδια δημόσια εργαστήρια της χώρας όπως τα πανεπιστημιακά εργαστήρια και τα εργαστήρια των Ιατροδικαστικών Υπηρεσιών και τα εργαστήρια της Ελληνικής Αστυνομίας.

4. Δράστης, στο πρόσωπο του οποίου κατά τον χρόνο της πράξης συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παραγράφου 1, αν είναι υπαίτιος τέλεσης:

α. Των πράξεων του άρθρου 29 παράγραφοι 1 και 2 παραμένει ατιμώρητος.

β. Των πράξεων του άρθρου 20 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους.

γ. Των πράξεων του άρθρου 21 τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους.

δ. Των πράξεων του άρθρου 22 τιμωρείται με πρόσκαιρη κάθειρξη μέχρι δέκα (10) ετών.

5. Ο κατά νόμο ποινικός χαρακτήρας των πράξεων που τελέστηκαν από δράστη, στο πρόσωπο του οποίου συντρέχουν οι προϋποθέσεις της παρ. 1, κρίνεται με βάση την απειλούμενη στην παράγραφο 4 στοιχεία β', γ' και δ' ποινή.

Άρθρο 31

Ειδική μεταχείριση χρηστών ναρκωτικών ουσιών στην προδικασία

Σε περίπτωση εγκλημάτων των άρθρων 20 έως 25, 29 και 30 παρ. 4, όπως και σε περίπτωση εγκλήματος που φέρεται ότι τελέστηκε για να διευκολυνθεί η χρήση ναρκωτικών ουσιών, εφόσον τα εγκλήματα αυτά έχουν τελεστεί από πρόσωπο το οποίο απέκτησε την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις κατά το άρθρο 30 παρ. 1, τότε:

α) Εάν ο κατηγορούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα μπορεί αυτοτελώς ή αντί της προσωρινής κράτησης να επιβάλει ως περιοριστικό όρο την εισαγωγή του σε συγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης.

β) Σε περίπτωση επιβολής προσωρινής κράτησης εάν ο κατηγορούμενος δηλώσει ότι επιθυμεί να παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης εντός θεραπευτικών ή ειδικών καταστημάτων κράτησης ή καταστημάτων κράτησης ή τμημάτων αυτών στα οποία λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα, υποβάλλεται σε πρόγραμμα σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Μετά την ολοκλήρωση της παραπάνω φάσης, ειδική επιτροπή αποτελούμενη από το κατά το άρθρο 10 του

Σωφρονιστικού Κώδικα Συμβούλιο Φυλακής, στην σύνθεση του οποίου προστίθενται για την συγκεκριμένη περίπτωση ο υπεύθυνος του Προγράμματος σωματικής αποτοξίνωσης και ο υπεύθυνος του Προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης του Καταστήματος Κράτησης μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Ο χρόνος παραμονής στα ανωτέρω αναφερόμενα καταστήματα υπολογίζεται ως χρόνος προσωρινής κράτησης ή σε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κατά της ελευθερίας ως χρόνος έκτισης της ποινής.

γ) Σε περίπτωση αντικατάστασης της προσωρινής κράτησης με περιοριστικούς όρους, το αρμόδιο δικαστικό συμβούλιο μπορεί, μεταξύ των όρων, να συμπεριλάβει και την παρακολούθηση θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης του αιτούντος, εφόσον έχει γίνει δεκτός από εγκεκριμένο προς τούτο φορέα.

Άρθρο 32

Έννομες συνέπειες της συμμετοχής σε θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης εκτός καταστημάτων κράτησης

1. Σε περίπτωση εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 31 εκτός των εγκλημάτων του άρθρου 23 και εκτός των εγκλημάτων που προβλέπονται στα άρθρα 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Π.Κ., εφόσον αυτά έχουν τελεστεί από πρόσωπο που συμμετέχει σε εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, τότε:

α) Ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών, μπορεί με αιτιολογημένη διάταξη του και με έγκριση του εισαγγελέα εφετών να αναβάλει για ορισμένο χρόνο την άσκηση ποινικής δίωξης, η οποία μπορεί να παρατείνεται, αν λαμβάνει γνώση από έκθεση ή και εκθέσεις του διευθυντή εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, ότι ο δράστης έχει προσέλθει οικειοθελώς και καταβάλλει σοβαρές προσπάθειες για την απεξάρτησή του. Αν ο δράστης ολοκληρώσει με επιτυχία το θεραπευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με έγγραφη βεβαίωση και έκθεση του διευθυντή του προγράμματος, το συμβούλιο πλημμελειοδικών, μπορεί να απόσχει οριστικά από την ποινική δίωξη, εφόσον η τελευταία θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επανένταξή του στην κοινωνική ζωή. Τα στοιχεία που αναφέρονται στις παραπάνω εκθέσεις του διευθυντή θεραπευτικού προγράμματος είναι απόρρητα και απαγορεύεται η ανακοίνωσή τους σε οποιονδήποτε άλλον εκτός από τον ίδιο το χρήστη ναρκωτικών, που υποβλήθηκε σε θεραπεία, επί ανηλίκου δε στον έχοντα την επιμέλεια. Το ευεργέτημα των προηγούμενων εδαφίων παρέχεται μία μόνο φορά.

β) Ο αρμόδιος εισαγγελέας αναστέλλει με διάταξη του την ισχύ εντάλματος σύλληψης προσώπου, που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο πρόγραμμα απεξάρτησης, εάν το ένταλμα αυτό αφορά εγκλήματα που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και φέρονται ότι τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκόμενου στο παραπάνω πρόγραμμα. Στην περίπτωση που έχει διατηρηθεί η ισχύς του με σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών ή με βούλευμα, τότε για την αναστολή αποφασίζει το συμβούλιο ενώπιον του οποίου εκκρεμεί η κατηγορία.

γ) Το δικαστήριο που εξέδωσε την οριστική, τελεσίδικη ή αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση αναστέλλει την εκτέλεση των στερητικών της ελευθερίας και των

χρηματικών ποινών, προσώπου που παρακολουθεί εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης εκτός σωφρονιστικών καταστημάτων μέχρι την ολοκλήρωσή του, εάν οι ποινές αυτές αφορούν πράξεις που αναφέρονται στην παρούσα παράγραφο και τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του διωκόμενου στο θεραπευτικό πρόγραμμα, εφόσον βεβαιώνεται από τον υπεύθυνο αυτού του προγράμματος η συνεπής παρακολούθησή του εκ μέρους του διωκόμενου. Η αναστολή αυτή χορηγείται υπό τον όρο συνέχισης της παρακολούθησης και ολοκλήρωσης του προγράμματος απεξάρτησης και ανακαλείται σε περίπτωση παραβίασης των όρων αυτών.

Με τις ίδιες προϋποθέσεις και με διάταξη του αρμόδιου εισαγγελέα αναστέλλεται προσωρινά η εκτέλεση των ανωτέρω ποινών έως ότου εκδοθεί η απόφαση του δικαστηρίου επί της αίτησης αναστολής εκτέλεσης που υποβάλλεται κατά το προηγούμενο εδάφιο.

Εάν για οποιονδήποτε λόγο έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊστάμενου της αρμόδιας δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας (ΔΟΥ), αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου επιμελείται, κατόπιν αιτήσεως του καταδικασθέντος, ο αρμόδιος εισαγγελέας εκτέλεσης ποινών του δικαστηρίου που εξέδωσε την περί αναστολής απόφαση, ενημερώνοντας εγγράφως τον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ. Εάν η αναστολή ανακληθεί, ο εισαγγελέας εκτέλεσης ποινών ενημερώνει σχετικά τον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ. Στην περίπτωση αυτή η αναστολή των δυσμενών ατομικών μέτρων και των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ανακαλείται, και συνεχίζονται τοκογονία ή προσαυξήσεις του βεβαιωθέντος ποσού.

2. Σε δράστη που κατηγορείται για εγκλήματα της παραγράφου 1 και απέκτησε την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών, την οποία δεν μπορεί να αποβάλει με τις δικές του δυνάμεις εφόσον έχει ενταχθεί σε εγκεκριμένο από το νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης:

α) Χορηγείται αναβολή στράτευσης, η οποία διακόπτεται ύστερα από γραπτή βεβαίωση του διευθυντή του θεραπευτικού προγράμματος ότι ολοκληρώθηκε ή διακόπηκε η θεραπευτική αγωγή. Οι διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου εφαρμόζονται και επί των ανυποτάκτων.

β) Δεν επιτρέπεται η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη για λιποταξία και τα συναφή προς αυτήν εγκλήματα, καθώς και για τα λοιπά εγκλήματα κατά της στρατιωτικής υποχρέωσης των άρθρων 32-45 του ν. 2287/1995 περί Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα.

γ) Η συμμετοχή του σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης αποτελεί υποχρεωτικό λόγο αναβολής της δίκης. Κατά τη διάρκεια της παρακολούθησης του προγράμματος αναστέλλεται η παραγραφή οποιουδήποτε εγκλήματος του θεραπευομένου. Στην περίπτωση αυτή, οι προβλεπόμενοι στο άρθρο 113 παρ. 3 εδάφιο α' Π.Κ. χρονικοί περιορισμοί της αναστολής παρατείνονται κατά 3 έτη. Ως χρόνος θεραπευτικού προγράμματος θεωρείται και ο εγκεκριμένος από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος κοινωνικής επανένταξης.

3. Απαγορεύεται σε οποιονδήποτε, εκτός από εκπρόσωπο της δικαστικής αρχής, να εισέλθει στους χώρους των παραπάνω θεραπευτικών προγραμμάτων απεξάρτη-

σης, χωρίς γραπτή άδεια του διευθυντή του. Με βούλευμα του συμβουλίου εφετών, ύστερα από πρόταση του αρμόδιου εισαγγελέα, μπορεί να διαταχθεί η σύλληψη και παραπομπή σε δίκη ατόμου που παρακολουθεί θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης αν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι έχει διαπράξει είτε κακούργημα του άρθρου 23 είτε κακούργημα των άρθρων 187 Α, 299, 310 παρ. 3, 311, 322, 323, 324, 336 και 380 παρ. 2 του Π.Κ..

Άρθρο 33

Έννομες συνέπειες της ολοκλήρωσης θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης εκτός σωφρονιστικών καταστημάτων

1. Μετά την ολοκλήρωση με επιτυχία του εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, που πιστοποιείται εγγράφως από τον επιστημονικό διευθυντή του οικείου προγράμματος:

α) Ανεξάρτητα από τους όρους που θέτουν οι διατάξεις των άρθρων 99 και επόμενα του Π.Κ., αν κάποιος καταδικαστεί για εγκλήματα από τα αναφερόμενα στο άρθρο 32 παράγραφος 1 που τελέστηκαν πριν από την εισαγωγή του στο θεραπευτικό πρόγραμμα, η εκτέλεση τόσο της στερητικής της ελευθερίας όσο και της χρηματικής ποινής αναστέλλεται υποχρεωτικά για ορισμένο χρονικό διάστημα, που δεν μπορεί να είναι κατώτερο από τρία (3) και ανώτερο από έξι (6) έτη, σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από το δικαστήριο, οι οποίοι πρέπει να σχετίζονται με τη διαπίστωση της διατήρησης της απεξάρτησης. Όσοι έχουν καταδικαστεί μπορούν να υποβάλουν σχετική αίτηση αναστολής στο δικαστήριο που εξέδωσε την οριστική, τελεσίδικη ή αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση. Η παραπάνω αναστολή ανακαλείται μόνο αν δεν τηρηθούν οι όροι της απόφασης. Εάν η αναστολή δεν ανακληθεί η ποινή που είχε ανασταλεί θεωρείται σαν να μην είχε επιβληθεί.

Εάν για οποιονδήποτε λόγο έχει χωρήσει βεβαίωση της χρηματικής ποινής και των εξόδων, με απόφαση του προϊστάμενου της αρμόδιας ΔΟΥ, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ως και κάθε τοκογονία ή προσαύξηση του βεβαιωθέντος ποσού για όσο χρόνο διαρκεί η αναστολή που χορηγήθηκε κατά τα ανωτέρω εδάφια ή κατά τις διατάξεις των άρθρων 99 και επόμενα του Π.Κ.. Εφόσον ο χρόνος δοκιμασίας παρέλθει επιτυχώς, τα σχετικά χρέη διαγράφονται κατά τον ίδιο τρόπο. Για την εφαρμογή της διάταξης του προηγούμενου εδαφίου επιμελείται, κατόπιν αιτήσεως του καταδικασθέντος, ο αρμόδιος εισαγγελέας εκτέλεσης ποινών του δικαστηρίου που εξέδωσε την περί αναστολής απόφαση, ενημερώνοντας εγγράφως τον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ. Εάν η αναστολή ανακληθεί, ο εισαγγελέας εκτέλεσης ποινών ενημερώνει σχετικά τον προϊστάμενο της αρμόδιας ΔΟΥ. Στην περίπτωση αυτή η αναστολή των δυσμενών ατομικών μέτρων και των μέτρων αναγκαστικής είσπραξης της συναφούς οφειλής ανακαλείται, και συνεχίζονται τοκογονία ή προσαυξήσεις του βεβαιωθέντος ποσού.

β) Ο αρμόδιος εισαγγελέας ζητά από το συμβούλιο πλημμελειοδικών να μην εγγράφονται σε απόσπασμα ή αντίγραφο φύλλου ποινικού μητρώου αποφάσεις ή βουλεύματα για εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 32, εκτός από εκείνα που προορίζονται αποκλειστικώς για χρήση του δικαστηρίου.

γ) Το δικαστήριο αναγνωρίζει ελαφρυντική περίσταση κατά την επιμέτρηση της ποινής υποχρεωτικά στον δράστη που έχει τελέσει εγκλήματα από αυτά που αναφέρονται στο άρθρο 32 και δυνητικά στις λοιπές περιπτώσεις εγκλημάτων.

2. Όποιος έχει βεβαίωση ολοκλήρωσης εγκεκριμένου κατά νόμο θεραπευτικού προγράμματος απεξάρτησης, θεωρείται ότι κατά την εισαγωγή του για θεραπεία είχε αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

3. Η βεβαίωση σταθεροποίησης και βελτίωσης, συντήρησης ή απεξάρτησης που εκδίδεται από τα εγκεκριμένα κατά νόμο ειδικά θεραπευτικά προγράμματα, αποτελεί πλήρη απόδειξη για κάθε νόμιμη χρήση.

Άρθρο 34

Εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης

1. Αν καταδικαστεί για πράξη του άρθρου 32 παράγραφος 1 δράστης που κρίθηκε ως εξαρτημένος και δηλώνει ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης, διατάσσεται η εισαγωγή του σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης ή σε κατάστημα κράτησης ή σε τμήμα αυτού στο οποίο λειτουργεί τέτοιο πρόγραμμα, όπου υποβάλλεται σε πρόγραμμα παρακολούθησης και σωματικής αποτοξίνωσης διάρκειας τριών εβδομάδων. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της παραπάνω φάσης, ειδική επιτροπή που ορίζεται στο άρθρο 31 στοιχείο β' μπορεί να διατάξει την παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης. Ο χρόνος παραμονής στα ανωτέρω καταστήματα υπολογίζεται ως χρόνος έκτισης της ποινής.

2. Εάν κρατούμενος για οποιαδήποτε αξιόποινη πράξη, ισχυριστεί ότι είναι εξαρτημένος από ναρκωτικά, δηλώνοντας παράλληλα ότι επιθυμεί να συμμετάσχει σε πρόγραμμα απεξάρτησης, η ειδική επιτροπή του άρθρου 31 περίπτωση β' διατάσσει την εισαγωγή του σε πρόγραμμα παρακολούθησης και σωματικής αποτοξίνωσης εντός σωφρονιστικού καταστήματος. Μετά την παρέλευση τριών εβδομάδων συνέρχεται η ίδια επιτροπή και, εφόσον διαγνώσει ότι ο κρατούμενος είναι ψυχολογικά εξαρτημένος από την χρήση ναρκωτικών, διατάσσει την εισαγωγή του σε συμβουλευτικό πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης που λειτουργεί εντός του σωφρονιστικού καταστήματος.

3. Εάν σε κατάστημα κράτησης εφαρμόζεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, ο κρατούμενος που το παρακολουθεί δεν μεταγεται σε άλλο κατάστημα για όσο χρόνο διαρκεί η συστηματική παρακολούθηση εκ μέρους του, εκτός αν παραγγελθεί η μεταγωγή του για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης ή δικαστικούς, οπότε επαναμετάγεται μετά την έκλειψη αυτής της αιτίας. Σε περίπτωση μεταγωγής για λόγους σχετικούς με την ομαλή λειτουργία του καταστήματος κράτησης (άρθρα 72 περίπτωση δ' και 76 του ν. 2776/1999, Α' 291) προτιμάται κατάστημα όπου αναπτύσσεται εγκεκριμένο συμβουλευτικό πρόγραμμα, εκτός αν επιβάλλεται η μεταγωγή για σοβαρούς λόγους σε άλλο. Όποιος κρατούμενος έχει κριθεί ως εξαρτημένος κατά τα οριζόμενα παραπάνω και επιθυμεί να παρακολουθήσει συμβουλευτικό ή θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης, πρέπει να διευκολύνεται ή να μεταγεται σε φυλακή όπου λειτουργεί σχετικό πρόγραμμα και παραμένει αν το παρα-

κολουθεί συστηματικά, εφόσον οι εκάστοτε διαθέσιμοι χώροι το επιτρέπουν.

Άρθρο 35 **Απόλυση υπό όρο**

1. Όποιος έχει καταδικαστεί για εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 32 παρ. 1 σε στερητική της ελευθερίας ποινή και την εκτίει στη φυλακή, αν παρακολούθησε με επιτυχία εγκεκριμένο συμβουλευτικό ή θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης στο κατάστημα κράτησης και υπάρχει βεβαίωση από αναγνωρισμένο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης που λειτουργεί εκτός του σωφρονιστικού καταστήματος ότι γίνεται αποδεκτός σε αυτό, μπορεί να απολυθεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που ορίζεται στα άρθρα 105 και επόμενα του Π.Κ., με τον όρο παρακολούθησης του οικείου προγράμματος και εφόσον έχει εκτίσει με οποιονδήποτε τρόπο τουλάχιστον το ένα πέμπτο (1/5) της ποινής. Οι υπεύθυνοι του προγράμματος έχουν την υποχρέωση να ενημερώνουν την πρώτη ημέρα κάθε δεύτερου μήνα τη δικαστική αρχή και να συμπληρώνουν ειδικό δελτίο, στο οποίο αναφέρεται ρητά η συνεχής παρακολούθηση, η συναφής πρόοδος, η σταθεροποίηση και η επιτυχής ολοκλήρωσή του. Η αδικαιολόγητη διακοπή της παρακολούθησης του προγράμματος αναφέρεται άμεσα στον αρμόδιο εισαγγελέα πλημμελειοδικών και το συμβούλιο πλημμελειοδικών προχωρεί σε ανάκληση της απόλυσης.

2. Όποιος καταδικάστηκε σε ποινή φυλάκισης για οποιονδήποτε έγκλημα και υποβάλλεται σε συμβουλευτικό ή θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης κατά την προηγούμενη παράγραφο, μπορεί με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών του τόπου της κράτησης, ύστερα από γνώμη της οικείας ειδικής επιτροπής του άρθρου 31 στοιχείο β', να απολυθεί υπό όρο και πριν από τη συμπλήρωση του χρόνου που ορίζεται στα άρθρα 105 και επόμενα του Π.Κ., εφόσον έχει παρακολουθήσει με επιτυχία το πρόγραμμα απεξάρτησης. Το συμβούλιο μπορεί να επιβάλλει στον απολούμενο την υποχρέωση να εμφανίζεται ανά τακτικά χρονικά διαστήματα σε ειδικό θεραπευτικό κατάστημα απεξάρτησης και να υποβάλλεται σε εξετάσεις. Αν από αυτές αποδειχθεί ότι ξανάρχισε τη χρήση ναρκωτικών ή αν αρνείται ή παραλείπει να εξετάζεται, το ειδικό θεραπευτικό κατάστημα υποχρεούται να ειδοποιεί τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών, οπότε ανακαλείται η απόλυση με βούλευμα του συμβουλίου πλημμελειοδικών.

3. Ο χρόνος παραμονής στο εγκεκριμένο κατά νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης σε κάθε περίπτωση θεωρείται ως χρόνος έκτισης ποινής.

4. Εφόσον εκείνος που καταδικάστηκε έχει απολυθεί υπό όρο, ύστερα από επιτυχή παρακολούθηση εγκεκριμένου θεραπευτικού προγράμματος, η καταδικαστική απόφαση για εγκλήματα που αναφέρονται στο άρθρο 32, καθώς και το βούλευμα που διατάσσει την απόλυση κατά τις προηγούμενες παραγράφους αναγράφεται μόνο στα αντίγραφα ποινικού μητρώου που προορίζονται για δικαστική χρήση.

5. Όποιος καταδικάστηκε για έγκλημα του άρθρου 23 σε ποινή ισόβιας κάθειρξης, μπορεί να απολυθεί υπό τον όρο της ανάκλησης εφόσον έχει εκτίσει τουλάχιστον είκοσι πέντε έτη. Στον κατάδικο αυτόν δεν μπορεί να χο-

ρηγηθεί η απόλυση υπό όρο αν δεν έχει παραμείνει στο κατάστημα κράτησης για χρονικό διάστημα είκοσι ετών. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 105 και επόμενα του Π.Κ..

Άρθρο 36 **Απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος**

1. Σε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για εγκλήματα των άρθρων 20, 22, 23, 24 παράγραφος 1 εδάφιο τέταρτο και 25 παράγραφος 1 εδάφιο τέταρτο, το δικαστήριο μπορεί να διατάσσει την απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος του δράστη για ένα (1) μέχρι πέντε (5) έτη, εφόσον κρίνει ότι η παράβαση έχει σχέση με το επάγγελμα του. Οι διατάξεις που προβλέπουν πειθαρχικές ή διοικητικές κυρώσεις εξακολουθούν να ισχύουν παραλλήλως.

2. Η απαγόρευση της άσκησης του επαγγέλματος αρχίζει από τη λήξη της στερητικής της ελευθερίας ποινής. Αν εκτός από την ποινή έχει επιβληθεί και μέτρο ασφαλείας, η απαγόρευση αρχίζει από τη λήξη του μέτρου. Η απαγόρευση λήγει και πριν από τον οριζόμενο από την απόφαση χρόνο, εφόσον ο δράστης ολοκληρώσει πρόγραμμα απεξάρτησης.

3. Η απαγόρευση της άσκησης επαγγέλματος συνεπάγεται και την παύση της λειτουργίας του καταστήματος ή γραφείου, για ίσο χρονικό διάστημα, αν η άσκηση του επαγγέλματος αυτού προϋποθέτει την ύπαρξη και λειτουργία τους.

4. Για όσο χρόνο διαρκεί η απαγόρευση άσκησης του επαγγέλματος, εκείνος στον οποίο έχει επιβληθεί δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα αυτό ούτε προσωπικά, ούτε μέσω άλλου ή για λογαριασμό τρίτου. Σε περίπτωση παράβασης της απαγόρευσης αυτής ο υπαίτιος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός (1) έτους και με χρηματική ποινή.

Άρθρο 37 **Περιορισμοί διαμονής**

Σε κάθε περίπτωση καταδίκης σε ποινή κάθειρξης για τέλεση εγκλημάτων των άρθρων 20, 22, 23, 24 παράγραφος 2 και 25 παράγραφος 1 εδάφιο τέταρτο, το δικαστήριο, αν κρίνει ότι η διαμονή του καταδικασμένου σε ορισμένους τόπους δημιουργεί κινδύνους για τον ίδιο ή για τρίτους, μπορεί να διατάξει την απαγόρευση της διαμονής του στους τόπους αυτούς για χρονικό διάστημα ενός (1) μέχρι πέντε (5) ετών.

Άρθρο 38 **Εκτέλεση μέτρου περιορισμού διαμονής**

1. Ο περιορισμός διαμονής εκτελείται με την επιμέλεια του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου διαμονής του καταδικασμένου, μέσω των αστυνομικών αρχών. Ο εισαγγελέας μπορεί να επιτρέψει την άρση του περιορισμού διαμονής για σύντομα χρονικά διαστήματα και για την εκπλήρωση προσωπικών ή οικογενειακών αναγκών του καταδικασμένου.

2. Το τριμελές πλημμελειοδικείο του τόπου διαμονής του καταδικασμένου μετά τη συμπλήρωση έξι (6) μηνών μπορεί να άρει τους περιορισμούς διαμονής ή να μειώσει τη διάρκειά τους, ύστερα από αίτηση του καταδικασμένου ή αιτιολογημένη έκθεση του εισαγγελέα του τόπου

διαμονής του.

Άρθρο 39

Ανήλικοι και νεαροί ενήλικες δράστες

Σε ανήλικους ή σε νεαρούς ενήλικες που τέλεσαν πράξεις προβλεπόμενες στον παρόντα Κώδικα εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 121 έως 133 του Π.Κ., εφόσον είναι ευμενέστερες για αυτούς.

Άρθρο 40

Δήμευση

Σε περίπτωση καταδίκης για παράβαση των άρθρων 20, 22 και 23 του Κώδικα το δικαστήριο, με την επιφύλαξη του τελευταίου εδαφίου της παραγράφου αυτής, διατάσσει τη δήμευση όλων των πραγμάτων, τα οποία προήλθαν από την πράξη, του τιμήματος τους, των κινήτων και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό ή από την αποδοχή και διάθεσή τους, καθώς και των μεταφορικών μέσων και όλων των αντικειμένων, τα οποία χρησίμευσαν ή προορίζονταν για την τέλεση της πράξης, είτε αυτά ανήκουν στον αυτοεργό είτε σε οποιονδήποτε από τους συμμετόχους. Κατά τα λοιπά ισχύουν οι ρυθμίσεις της Σύμβασης Ηνωμένων Εθνών κατά της παράνομης διακίνησης ναρκωτικών φαρμάκων και ψυχοτρόπων ουσιών που κυρώθηκε με το ν. 1990/1991 (Α' 193) και ιδίως εκείνες του άρθρου 5 της Σύμβασης αναφορικά με τη δήμευση περιουσιακών στοιχείων. Όσα από τα τεχνικά μέσα που δημεύονται με τελεσίδικη δικαστική απόφαση κρίνονται ως άκρως απαραίτητα για την κάλυψη αναγκών των υπηρεσιών δίωξης ναρκωτικών αποδίδονται, κατά προτίμηση, στις υπηρεσίες που ενήργησαν την κατάσχεση, ύστερα από αίτημα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

Άρθρο 41

Κατάσχεση και δήμευση Ναρκωτικών

1. Τα ναρκωτικά κατάσχονται και δημεύονται σε κάθε περίπτωση. Κατά τη διάρκεια της προδικασίας, καθώς και στην περίπτωση μη άσκησης ποινικής δίωξης ή αποχής για οποιονδήποτε λόγο από αυτήν, τη δήμευση διατάσσει το συμβούλιο πλημμελειοδικών.

2. Η επιβληθείσα κατάσχεση, καθώς και η ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών γνωστοποιείται αμέσως από τον αρμόδιο ανακριτή ή τους κατά το άρθρο τούτο ανακριτικούς υπαλλήλους στον κατηγορούμενο, στον κύριο και στον κάτοχο των κατασχεθέντων ναρκωτικών. Συγχρόνως καλούνται οι ανωτέρω να δηλώσουν στον γνωστοποιούντα αν αμφισβητούν την ιδιότητα των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών ή τον παράνομο χαρακτήρα της κατοχής τους. Για όλα αυτά γίνεται ρητή αναφορά στην έκθεση κατασχέσεως ή σε χωριστή έκθεση, την οποία υπογράφουν και εκείνοι στους οποίους γίνεται η γνωστοποίηση. Στην ίδια έκθεση γίνεται μνεία και της αμφισβήτησης της ιδιότητας των κατασχεθέντων ως ναρκωτικών. Η αμφισβήτηση αυτή μπορεί να γίνει και με έγγραφη δήλωση, εντός δέκα ημερών από την ημέρα της γνωστοποίησης. Δείγμα των κατασχεθέντων ναρκωτικών αποστέλλεται στα εργαστήρια της ιατροδικαστικής και τοξικολογίας των Α.Ε.Ι. της χώρας ή στο Γενικό Χημείο του Κράτους ή σε κάποιο από τα παραρτήματά του για εξέταση και έρευνα της φύσης ως ναρκωτικών,

καθώς και του προσδιορισμού της περιεκτικότητάς τους σε ναρκωτική ουσία.

3. Αν δεν υπάρξει αμφισβήτηση κατά τα αναφερόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, τα ναρκωτικά αυτά καταστρέφονται με το πέρας της ανάκρισης, αφού κρατηθεί ποσότητα επαρκής για τρία δείγματα προς διεξαγωγή πραγματογνωμοσύνης, καθώς και ο απαραίτητος αριθμός συσκευασιών των ναρκωτικών που καταστρέφονται, για τη διεξαγωγή ερευνών. Η καταστροφή πρέπει να γίνεται εντός δέκα ημερών από την πάροδο της προθεσμίας αμφισβήτησης.

4. Αν υπάρξει αμφισβήτηση, οι κατασχεθείσες ουσίες φυλάσσονται μέχρι της καταστροφής τους ή της απόδοσής τους στον κύριο ή τον κάτοχο τους από την αρμόδια για την φύλαξη Αρχή. Αμέσως μόλις περιέλθει στον εισαγγελέα ή τον ανακριτή η έκθεση πραγματογνωμοσύνης, για το αν τα κατασχεθέντα είναι ναρκωτικά, ο εισαγγελέας εισάγει, αυτεπαγγέλτως ή ύστερα από αίτηση του ανακριτή, την υπόθεση στο συμβούλιο πλημμελειοδικών, στο οποίο καλούνται πριν από τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες να παραστούν ο κατηγορούμενος και κάθε άλλος ενδιαφερόμενος, εκτός αν είναι άγνωστος ή απουσιάζει ή δεν είναι για κάποιον άλλο λόγο εφικτή η κλήτευσή του. Το συμβούλιο αποφαινεται αμετάκλητα για την καταστροφή ή απόδοση των ουσιών που κατασχέθηκαν, μπορεί δε να διατάξει και νέα πραγματογνωμοσύνη. Αν διατάχθηκε καταστροφή, αυτή γίνεται αμέσως μετά την κοινοποίηση του βουλεύματος στον εισαγγελέα και πάντως το αργότερο εντός των επόμενων δέκα (10) εργάσιμων ημερών. Σε εξαιρετικά επείγουσες περιπτώσεις και ιδίως εάν πρόκειται για κατάσχεση αυτοφυών φυτών ινδικής κάνναβης και υπνοφόρου μήκνους, η καταστροφή τους μπορεί να διαταχθεί με κοινή διάταξη των αρμόδιων, εισαγγελέα και ανακριτή, και να πραγματοποιηθεί το ταχύτερο δυνατό.

5. Το δικαστήριο διατάσσει σε κάθε περίπτωση την καταστροφή των ναρκωτικών, αν για οποιονδήποτε λόγο δεν έγινε ή δεν διατάχθηκε σύμφωνα με τις προηγούμενες παραγράφους. Η καταστροφή γίνεται ενώπιον επιτροπής, στην οποία προεδρεύει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών και μετέχουν οι προϊστάμενοι της δικαστικής αρχής που ενήργησε την προανάκριση και της αρμόδιας υπηρεσίας της οικείας Περιφέρειας ή αναπληρωτές τους. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Προστασίας του Πολίτη, Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας, καθορίζονται τα μέσα, ο τρόπος και ο τόπος όπου θα γίνεται η καταστροφή, η φύλαξη συσκευασιών, αν αυτό ενδείκνυται για την έρευνα, η εξαίρεση ποσοτήτων προκειμένου να χρησιμοποιηθούν για θεραπευτικούς ή ερευνητικούς σκοπούς, καθώς και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου.

6. Από τις κατασχεθείσες ποσότητες δεν καταστρέφονται εκείνες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν για θεραπευτικούς σκοπούς. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζονται οι όροι για την διατήρηση και χρήση των ποσοτήτων αυτών, εφόσον είναι αξιοποιήσιμες σε αυτούσια μορφή, για θεραπευτικούς σκοπούς σε δημόσια νοσοκομεία ή εγκεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα. Η διάθεση προς τα δημόσια νοσοκομεία ή εγκεκριμένα θεραπευτικά προγράμματα γίνεται με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου φύλαξής τους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄ ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 42 Προανάκριση

1. Η αστυνόμευση για τη διαπίστωση των παραβάσεων των άρθρων 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29 και 30, ο σχετικός έλεγχος και η προανάκριση κατά τις διατάξεις των άρθρων 34 και 243 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (Κ.Π.Δ.) ενεργούνται από υπαλλήλους της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, του Σ.Δ.Ο.Ε. και του Λιμενικού Σώματος, κατά το λόγο αρμοδιότητας.

2. Συνιστάται μικτό όργανο αποτελούμενο από υπαλλήλους των υπηρεσιών της παραγράφου 1 για την αξιοποίηση πληροφοριών και το συντονισμό της δράσης των αρμόδιων υπηρεσιών της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, του Σ.Δ.Ο.Ε. και του Λιμενικού Σώματος.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Προστασίας του Πολίτη και Οικονομικών, ρυθμίζονται η σύνθεση, η υπαγωγή, οι ειδικότερες αρμοδιότητες και κάθε άλλο θέμα σχετικό με τη λειτουργία του οργάνου της παραγράφου 2.

4. Οι προανακριτικοί υπάλληλοι της Ελληνικής Αστυνομίας, της Τελωνειακής Υπηρεσίας, του Σ.Δ.Ο.Ε. και του Λιμενικού Σώματος μπορούν να καλούν για εξέταση μάρτυρες και να λαμβάνουν απολογίες κατηγορουμένων για πράξεις του νόμου αυτού, ανεξάρτητα αν οι μάρτυρες ή οι κατηγορούμενοι είναι κάτοικοι της περιφέρειάς τους. Επίσης μπορούν να μεταβαίνουν για τη διεξαγωγή των παραπάνω προανακριτικών πράξεων και έξω από την περιφέρειά τους, εφόσον πρόκειται για χώρο εδαφικής αρμοδιότητας του Σώματος στο οποίο ανήκουν, ειδοποιώντας αμελλητί και εγγράφως τον εισαγγελέα εφετών του τόπου, στον οποίο διεξάγεται η προανακριτική πράξη.

5. Εφόσον υπάρχουν σοβαρές υπόνοιες, κάθε κατάλληλο επιστημονικό μέσο μπορεί να χρησιμοποιείται για τον έλεγχο προς διαπίστωση της απόκρυψης, κατοχής ή μεταφοράς ναρκωτικών ουσιών.

Άρθρο 43 Προδικασία - Αρμοδιότητες

1. Για την εκδίκαση των πράξεων που αναφέρονται στα άρθρα 20, 22, 23, 24 παρ. 2 και 25 παρ. 1 εδάφιο τέταρτο αρμόδιο είναι το τριμελές εφετείο, το οποίο συνεδριάζει σε ιδιαίτερες δικασίμους κατά τις οποίες προσδιορίζονται μόνο υποθέσεις που αφορούν τα ανωτέρω εγκλήματα. Για την εκδίκαση των υποθέσεων αυτών τα ποινικά εφετεία μπορεί να συνεδριάζουν και κατά τη διάρκεια των δικαστικών διακοπών, εκτός από τον Αύγουστο, κατά τον οποίο μπορεί να συνεδριάζουν αν συντρέχουν ειδικοί λόγοι προς τούτο.

2. Για τα εγκλήματα που προβλέπονται στα άρθρα 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29 και 30 του κεφαλαίου Δ΄:

α) Η ανάκριση στις πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης διεξάγεται από ανακριτές στους οποίους ανατίθεται αποκλειστικά η ανάκριση μόνο αυτών των εγκλημάτων.

β) Η κρίση για την επιβολή ή συνέχιση της προσωρινής κράτησης πρέπει οπωσδήποτε να λαμβάνει υπόψη και τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει αν ο κατηγορούμενος

είναι εξαρτημένος.

γ) Μόλις περατωθεί η ανάκριση, η δικογραφία υποβάλλεται από τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών στον εισαγγελέα εφετών, ο οποίος αν κρίνει ότι προκύπτουν ενδείξεις και ότι δεν πρέπει να την επιστρέψει για να συμπληρωθεί, εισάγει, εφόσον συμφωνεί και ο πρόεδρος εφετών, την υπόθεση στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, κατά της οποίας δεν επιτρέπεται προσφυγή. Αν ο εισαγγελέας εφετών κρίνει ότι δεν συντρέχουν σοβαρές ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου στο ακροατήριο με απευθείας κλήση, εισάγει την υπόθεση με πρότασή του στο συμβούλιο εφετών, που αποφασίζει σύμφωνα με όσα ορίζονται στα άρθρα 309-315 του Κ.Π.Δ.. Αν κρίνει ότι οι πράξεις έχουν χαρακτήρα πλημμελήματος, αποφαινεται σχετικώς με αιτιολογημένη διάταξη και με παραγγελία του προς τον εισαγγελέα πλημμελειοδικών εισάγεται η υπόθεση από τον τελευταίο στο συμβούλιο πλημμελειοδικών.

3. Σε περίπτωση εισαγωγής με απευθείας κλήση, για τη διάρκεια της ισχύος του εντάλματος σύλληψης και για τη διάρκεια της προσωρινής κράτησης του κατηγορουμένου αποφαινεται με διάταξή του, κατά της οποίας δεν χωρεί προσφυγή, ο πρόεδρος εφετών. Για την άρση ή την αντικατάσταση της προσωρινής κράτησης με άλλο όρο, αποφαινεται το συμβούλιο εφετών. Αν διατάχθηκε η διατήρηση της ισχύος εντάλματος σύλληψης, ο εισαγγελέας εφετών με διάταξή του, της οποίας δεν απαιτείται τοιχοκόλληση, διατάσσει την αναστολή της διαδικασίας που διεξάγεται στο ακροατήριο ως προς τον κατηγορούμενο που φυγοδικεί, μέχρι να προσέλθει ή να συλληφθεί.

4. Σε περίπτωση περισσότερων κατηγορουμένων, το συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφανθεί για ποιους δεν προκύπτουν ενδείξεις και για ποιους πρέπει να κηρυχθεί απαράδεκτη ή να παύσει η ποινική δίωξη ή να χωριστεί ως προς αυτούς η υπόθεση. Αν για μερικούς από τους κατηγορουμένους δεν περατώθηκε η ανάκριση και προβλέπεται ότι η περάτωσή της θα καθυστερήσει, ο ανακριτής, με διάταξή του που δεν υπόκειται σε προσφυγή, μπορεί να διατάσσει το χωρισμό ως προς αυτούς και συνεχίζει την ανάκριση για τους λοιπούς κατηγορούμενους.

5. Για τις παραβάσεις του νόμου αυτού ο ανακριτής μπορεί να μεταβαίνει και να ενεργεί ανακριτικές πράξεις και έξω από την έδρα του ή και σε άλλη δικαστική περιφέρεια μετά προηγούμενη έγγραφη ενημέρωση του εισαγγελέα εφετών.

6. Οι ελληνικές δικαστικές αρχές του τόπου της έδρας ή της πραγματικής εγκαταστάσεως του νομικού προσώπου προς όφελος του οποίου διαπράχθησαν αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα, έχουν δικαιοδοσία και αρμοδιότητα διώξεως και εκδικάσεως των πράξεων αυτών.

Άρθρο 44 Εποπτεία προανάκρισης και προκαταρκτικής εξέτασης

1. Η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται από τις αναφερόμενες στο άρθρο 42 παράγραφος 1 υπηρεσίες τελεί, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 33, 34 και 35 του Κ.Π.Δ., υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του εισαγγελέα εφετών, η οποία ασκείται από έναν εκ των αντεισαγγελέων εφετών ή των εισαγγελέων πρωτοδικών της περιφέρειάς του, που ορίζει-

τα από αυτόν.

2. Πέραν των περιπτώσεων του άρθρου 27 παράγραφος 4, ο ανωτέρω εισαγγελικός λειτουργός ενημερώνεται υποχρεωτικά και εγγράφως για όλες τις αξιοποιήσιμες καταγγελίες που περιέρχονται στις υπηρεσίες της προηγούμενης παραγράφου και αφορούν τη διάπραξη εγκλημάτων, τα οποία προβλέπονται στη νομοθεσία περί ναρκωτικών. Μπορεί δε, πέρα από τα προαναφερόμενα καθήκοντά του, να παραγγέλλει ή να ενεργεί ο ίδιος, κατά την κρίση του, προανάκριση ή προκαταρκτική εξέταση για τα παραπάνω εγκλήματα. Στις περιπτώσεις αυτές η σχηματιζόμενη δικογραφία στην οποία περιλαμβάνονται τα αναγκαία στοιχεία από το παραπάνω έγγραφο, διαβιβάζεται μετά την περάτωσή της στον αρμόδιο για την ποινική δίωξη εισαγγελέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄ ΔΙΑΘΕΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΠΟΙΝΕΣ ΔΙΑΘΕΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ ΟΥΣΙΩΝ ΓΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ ΣΚΟΠΟΥΣ

Άρθρο 45 Διάθεση εσόδων

Τα έσοδα από χρηματικές ποινές ή μετατροπές ποινών, που επιβάλλονται για παραβάσεις των άρθρων 20, 21, 22, 23, 24, 25, 29 και 30 του Κεφαλαίου Δ΄, καθώς και από δημεύσεις, εισάγονται στον προϋπολογισμό του Κράτους, σε ιδιαίτερο κωδικό αριθμό εσόδου. Με βάση τα έσοδα αυτά, ύστερα από πρόταση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών εγγράφονται σχετικές πιστώσεις στους προϋπολογισμούς των Υπουργείων Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Προστασίας του Πολίτη και διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Προστασίας του Πολίτη και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης καθορίζεται η κατανομή των πιστώσεων ανάμεσα στα υπουργεία του προηγούμενου εδαφίου και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 46 Μεταφορά πιστώσεων

1. Τα ποσά που αποδίδονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων κατ' εφαρμογή του προηγούμενου άρθρου διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων που λειτουργούν στα καταστήματα κράτησης.

2. Τα ποσά που αποδίδονται στο Υπουργείο Προστασίας του Πολίτη κατ' εφαρμογή του προηγούμενου άρθρου, διατίθενται αποκλειστικά στις αρμόδιες για την δίωξη των εγκλημάτων της περί ναρκωτικών νομοθεσίας Υπηρεσίες, για την προμήθεια τεχνικών μέσων, την εκπαίδευση του προσωπικού τους και τη χρηματοδότηση της επιχειρησιακής τους δράσης.

3. Τα ποσά που αποδίδονται στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατ' εφαρμογή του προηγούμενου άρθρου, διατίθενται για την αποκλειστική εξυπηρέτηση των αναγκών των θεραπευτικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων πρόληψης κατά των ναρκωτικών

που λειτουργούν υπό την εποπτεία του.

Άρθρο 47 Διάθεση ναρκωτικών ουσιών για εκπαιδευτικούς σκοπούς

Από τις κατασχεμένες ναρκωτικές ουσίες που δημεύονται ή προορίζονται για καταστροφή, σύμφωνα με τα άρθρα 40 και 41, μπορεί να διατίθενται στις αστυνομικές σχολές ή τα παραρτήματα τους, καθώς και στις Γενικές Αστυνομικές Διευθύνσεις Αθηνών και Θεσσαλονίκης, στις κατά τόπους αστυνομικές διευθύνσεις, στο Τμήμα Ναρκωτικών και Παραβατικότητας Ανηλίκων της Διεύθυνσης Δημόσιας Ασφάλειας και στο Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών του Λιμενικού Σώματος – Ελληνικής Ακτοφυλακής του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη οι απολύτως αναγκαίες ποσότητες, αποκλειστικά για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Η διάθεση γίνεται από την κατά τόπο αρμόδια εισαγγελική αρχή, ύστερα από αίτημα του οικείου διοικητή, γενικού αστυνομικού διευθυντή ή αστυνομικού διευθυντή κατά περίπτωση. Οι όροι φύλαξης και ορθής χρησιμοποίησης αυτών, η κατά περιόδους υποχρεωτική επιστροφή ή αντικατάστασή τους, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Προστασίας του Πολίτη, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Οι διατάξεις της παρούσας παραγράφου εφαρμόζονται και για τη διάθεση των προαναφερόμενων ναρκωτικών ουσιών προς εκπαίδευση των αστυνομικών σκύλων και των εκπαιδευτών και συνοδών αυτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ ΑΠΟ ΝΑΡΚΩΤΙΚΕΣ ΟΥΣΙΕΣ

Άρθρο 48 Διυπουργική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών

1. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, στην οποία προεδρεύει ο Πρωθυπουργός και αποτελείται από τους:

- α) Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης,
- β) Υπουργό Εσωτερικών,
- γ) Υπουργό Οικονομικών,
- δ) Υπουργό Εξωτερικών,
- ε) Υπουργό Εθνικής Άμυνας,
- στ) Υπουργό Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων,
- ζ) Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης,
- η) Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
- θ) Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
- ι) Υπουργό Πολιτισμού και Τουρισμού
- ια) τον Πρόεδρο της Διαρκούς Επιτροπής Κοινωνικών Υποθέσεων της Βουλής.

2. Σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας τους, οι παραπάνω Υπουργοί, μέλη της Επιτροπής, αναπληρώνονται από τους κατά σειρά αρμόδιους Αναπληρωτές Υπουργούς, Υφυπουργούς ή τον Γενικό Γραμματέα ή τον αρμόδιο Ειδικό Γραμματέα του αντίστοιχου υπουργείου.

3. Στη Διυπουργική Επιτροπή παρίσταται ο Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών ενώ α-

πό τον Πρόεδρό της μπορούν να καλούνται και να μετέχουν χωρίς δικαίωμα ψήφου, ανάλογα με το εξεταζόμενο θέμα, οι άλλοι αρμόδιοι κατά περίπτωση Υπουργοί ή Γενικοί Γραμματείς ή Ειδικοί Γραμματείς. Επίσης μπορούν να καλούνται εκπρόσωποι υπουργείων, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου.

4. Για την ενεργό συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου στην καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών και την προστασία των νέων, καθώς και την υποβοήθηση του έργου της Διυπουργικής Επιτροπής για την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Ναρκωτικών, ο Πρωθυπουργός μπορεί να καλεί εκπροσώπους της τοπικής αυτοδιοίκησης, της Εκκλησίας, επιστημονικών, κοινωνικών, εκπαιδευτικών, επαγγελματικών και άλλων φορέων ή άλλων ομάδων της δημόσιας ζωής προκειμένου να καταθέσουν τις απόψεις τους πριν την έγκριση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Ναρκωτικών.

5. Η Διυπουργική Επιτροπή ως έργο της έχει:

α) την έγκριση του εθνικού σχεδίου δράσης, που αποτελεί τη συνολική πολιτική καταπολέμησης του προβλήματος των ναρκωτικών, όπου θα προβλέπονται και θα καθορίζονται με σαφήνεια οι αρχές, οι στόχοι, οι δράσεις, οι ενέργειες και τα μέτρα, το χρονοδιάγραμμα, η διαθεσιμότητα των πόρων για την κάλυψη αυτών και κάθε άλλη θέμα σχετικό με την επίτευξη και ολοκλήρωση του σχεδίου,

β) το συντονισμό των αρμόδιων υπηρεσιών και την παρακολούθηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης σε όλα τα υπουργεία και σε όλα τα επίπεδα,

γ) την ανάθεση της αξιολόγησης του Εθνικού Σχεδίου Δράσης σε εθνικό ή διεθνή φορέα ή επιτροπή, που δεν συμμετέχει στην υλοποίησή του.

6. Οι υπηρεσίες και οι φορείς του δημοσίου τομέα οφείλουν να παρέχουν στη Διυπουργική Επιτροπή κάθε αναγκαία συνδρομή και ιδίως τις πληροφορίες και στοιχεία που ζητούνται από αυτήν για την εκπλήρωση του έργου της.

7. Η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη της Διυπουργικής Επιτροπής εξασφαλίζεται από τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού. Καθήκοντα γραμματέα της Επιτροπής ασκεί υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας του Πρωθυπουργού με βαθμό Α' της ΠΕ κατηγορίας που ορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού. Με την ίδια απόφαση μπορεί να οριστεί, ως αναπληρωτής του γραμματέα, υπάλληλος με τα ίδια τυπικά προσόντα.

Άρθρο 49

Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών

Ο Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών ορίζεται από τον Πρωθυπουργό, με θητεία πέντε ετών και είναι εξειδικευμένος επιστήμονας διεθνούς κύρους από το χώρο των επιστημών υγείας ή των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Προεδρεύει στην Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών και εκπροσωπεί τη χώρα σε διεθνή όργανα με συναφές αντικείμενο. Η διοικητική του υποστήριξη ορίζεται με απόφαση του Πρωθυπουργού.

Άρθρο 50

Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών

1. Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης συνιστάται Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών. Η επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού και αποτελείται από είκοσι μέλη. Πρόεδρος της Επιτροπής ορίζεται ο Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών και μέλη της οι προϊστάμενοι και οι οριζόμενοι από αυτούς ειδικοί επιστήμονες των αρμόδιων Διευθύνσεων των Υπουργείων, τα οποία μετέχουν στη Διυπουργική Επιτροπή, καθώς και εκπρόσωποι του Οργανισμού κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.), του Κέντρου Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.), του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών (Ψ.Ν.Α.), του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Θεσσαλονίκης (Ψ.Ν.Θ.), του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης και Πληροφόρησης για τα Ναρκωτικά (Ε.Κ.ΤΕ.Π.Ν.) και του Δικτύου των Κέντρων Πρόληψης. Η Επιτροπή συνέρχεται τουλάχιστον μία φορά το μήνα.

2. Αντικείμενο της Επιτροπής είναι η εκπόνηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα Ναρκωτικά ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη των διεθνών συνεργασιών της χώρας, ο συντονισμός και η προώθηση των αναγκαίων μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων εκ μέρους των συναρμόδιων Υπουργείων στα πλαίσια του Εθνικού Σχεδίου Δράσης, καθώς και η παρακολούθηση εφαρμογής τους. Οι ανωτέρω φορείς που συμμετέχουν στην Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών μετά την έγκρισή του υλοποιούν το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών.

3. Στα μέλη της Επιτροπής δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή.

Άρθρο 51

Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Θεραπείας στο πλαίσιο του ποινικού συστήματος

Εγκεκριμένοι οργανισμοί ή φορείς για την υλοποίηση των δράσεων που μνημονεύονται στα άρθρα 30-35 είναι:

- 1) ο Οργανισμός κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.),
- 2) το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων (ΚΕ.Θ.Ε.Α.),
- 3) το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αθηνών (Ψ.Ν.Α.),
- 4) το Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης (Ψ.Ν.Θ.).

Άρθρο 52

Ειδικά προγράμματα απεξάρτησης στα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία Αττικής και Θεσσαλονίκης

Στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής και στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης υλοποιούνται προγράμματα πρόληψης, θεραπείας και κοινωνικής επανένταξης ατόμων εξαρτημένων από τα Ναρκωτικά και τον Αλκοολισμό. Η σύσταση νέων θέσεων προσωπικού, η κατανομή τους και κάθε άλλο ζήτημα για τη λειτουργία και ανάπτυξη τους ορίζονται με προεδρικό διάταγμα, που προτείνεται από τους Υπουργούς Οικονομικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Η σύσταση νέων θέσε-

ων κατά τα ανωτέρω επιτρέπεται μόνο εφόσον καταρ-
γούνται ισάριθμες κενές οργανικές θέσεις άλλων ειδικο-
τήτων.

Άρθρο 53

Ανάπτυξη, εποπτεία και έλεγχος συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων

1. Ο προγραμματισμός για την αντιμετώπιση της εξάρ-
τησης από ουσίες κατά την έννοια του άρθρου 1 διακρί-
νεται σε τρεις βαθμίδες:

- α) πρόληψη - ενημέρωση
- β) θεραπευτική αποκατάσταση
- γ) κοινωνική επανένταξη.

2. Αρμόδιο για την ίδρυση, εποπτεία και ανάκληση ά-
δειας λειτουργίας Συμβουλευτικών Σταθμών, Κέντρων
και Θεραπευτηρίων σωματικής και ψυχικής απεξάρτησης
και κοινωνικής επανένταξης ή άλλων σχετικών μονάδων
μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, πέραν των ήδη αναγνωρι-
σμένων με το άρθρο 51, είναι το Υπουργείο Υγείας και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης μετά από εισήγηση της Εθνι-
κής Επιτροπής Σχεδιασμού και Συντονισμού για την Α-
ντιμετώπιση των Ναρκωτικών. Με κοινή απόφαση των Υ-
πουργών Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δι-
καιωμάτων και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ε-
γκρίνονται τα προγράμματα, που εφαρμόζονται στα κα-
ταστήματα κράτησης. Με την ίδια κοινή απόφαση καθο-
ρίζονται οι προϋποθέσεις και ο τρόπος επιλογής των α-
τόμων που εισάγονται στα ως άνω προγράμματα.

3. Με την ίδια διαδικασία και με τους ίδιους όρους μπο-
ρούν να ιδρύουν αντίστοιχες μονάδες που προβλέπονται
στο πρώτο εδάφιο της προηγούμενης παραγράφου, και:

- α) δήμοι και κοινότητες,
- β) φιλανθρωπικά σωματεία και κοινωφελή ιδρύματα, ε-
φόσον τούτο προβλέπεται από τις καταστατικές τους
διατάξεις,
- γ) εκκλησιαστικοί φορείς,
- δ) Ανώτατα Εκπαιδευτικά ή Τεχνολογικά Ιδρύματα,
- ε) φυσικά ή νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν συναφείς
σκοπούς.

Άρθρο 54

Κέντρα Απεξάρτησης Κρατουμένων

Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται ύστερα από
πρόταση των Υπουργών Οικονομικών, Διοικητικής Με-
ταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και Δικαι-
οσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων δύνα-
νται να ιδρύονται θεραπευτικά καταστήματα κράτησης ή
τμήματα καταστημάτων κράτησης για σωματική ή ψυχο-
λογική απεξάρτηση κρατουμένων και να συνιστώνται θέ-
σεις για τη στελέχωσή τους.

Άρθρο 55

Προγράμματα πρόληψης

1. Οι εγκεκριμένοι οργανισμοί ή φορείς για την υλο-
ποίηση του Εθνικού Σχεδίου Δράσης κατά των Ναρκωτι-
κών καταρτίζουν προγράμματα για την πρόληψη της διά-
δοσης και της χρήσης των ναρκωτικών στο πλαίσιο του
Εθνικού Σχεδίου Δράσης και τα υποβάλλουν για έγκριση
στον Υπουργό Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Ό-
μοια προγράμματα μπορεί να καταρτίζουν και η Εκκλη-
σία της Ελλάδος, οι Ο.Τ.Α., οι συνδικαλιστικοί φορείς,

καθώς και οποιοσδήποτε κρατικός ή ιδιωτικός μη κερδο-
σκοπικός φορέας. Τα προγράμματα αυτά υποβάλλονται
για επεξεργασία στην Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και
Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών και
εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και Κοι-
νωνικής Αλληλεγγύης. Προγράμματα πρόληψης, που α-
φορούν μονάδες αρμοδιότητας άλλων Υπουργείων, ε-
φαρμόζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Υγείας
και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και του κατά περίπτωση
αρμόδιου Υπουργού.

2. Με εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Σχεδιασμού και
Συντονισμού για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών
προς το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
παρέχονται οι γενικές κατευθύνσεις για τη σύνταξη των
προγραμμάτων και προσδιορίζονται οι στόχοι, η λειτουρ-
γία και οι διαδικασίες εποπτείας και αξιολόγησής τους.

3. Η εφαρμογή προγραμμάτων για την πρόληψη της
διάδοσης και χρήσης ναρκωτικών από οποιονδήποτε φο-
ρέα χωρίς την τήρηση της διαδικασίας που προβλέπεται
στην παράγραφο 1 αποτελεί λόγο ανάκλησης της άδειας
λειτουργίας του φορέα ή διάλυσης του σωματείου κατά
το άρθρο 105 του Αστικού Κώδικα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

ΤΕΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 56

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3386/2005

1. Μετά την περίπτωση θ΄ της παραγράφου 1 του άρ-
θρου 44 του ν. 3386/2005 (Α΄ 212) προστίθεται περίπτωση
«ι΄» ως ακολούθως:

«ι. Πρόσωπα που παρακολουθούν εγκεκριμένα κατά
νόμο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης, ό-
πως τούτο αποδεικνύεται με έγγραφη βεβαίωση του δι-
ευθυντή του προγράμματος.»

2. Το εδάφιο στ΄ της παραγράφου 1 του άρθρου 44
του ν. 3386/2005 (Α΄ 212) αντικαθίσταται ως εξής:

«Η διάρκεια της αρχικής άδειας διαμονής των περι-
πτώσεων β΄, γ΄, δ΄, ζ΄ και ι΄ είναι ετήσια και μπορεί να
ανανεώνεται κάθε φορά για δύο (2) έτη εφόσον πληρού-
νται οι ίδιες προϋποθέσεις.»

3. Το τελευταίο εδάφιο παραγράφου 1 του άρθρου 44
του ν. 3386/2005 (Α΄ 212) αντικαθίσταται ως εξής:

«Οι κάτοχοι άδειας διαμονής των περιπτώσεων α΄, β΄,
η΄ και ι΄, καθώς και όσοι αποκτούν άδεια διαμονής ως
σύζυγοι Ελλήνων πολιτών με βάση την περίπτωση θ΄ έ-
χουν δικαίωμα να εργαστούν με σχέση εξαρτημένης ερ-
γασίας ή να παρέχουν υπηρεσίες ή έργο.»

4. Η παράγραφος 5 του άρθρου 44 του ν. 3386/2005
(Α΄ 212) αντικαθίσταται ως εξής:

«5. Η άδεια διαμονής που χορηγείται στις περιπτώσεις
β΄, γ΄, δ΄, ε΄, στ΄ και ι΄ της παραγράφου 1 του παρόντος
άρθρου μπορεί να ανανεωθεί για έναν από τους λοιπούς
λόγους του νόμου αυτού, εφόσον εκλείψουν οι λόγοι
για τους οποίους εκδόθηκε.»

Άρθρο 57

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι διατάξεις του άρθρου 32 παρ. 2 στοιχείο γ΄ κατα-
λαμβάνουν και τις έως τη θέση σε ισχύ του παρόντος τε-
λεσθείσες πράξεις.

2. Μέχρι την έκδοση των κοινών υπουργικών αποφά-

σεων που προβλέπονται στα εδάφια β' και γ της παραγράφου 2 του άρθρου 53 του παρόντος, τα κάθε είδους συμβουλευτικά ή θεραπευτικά προγράμματα απεξάρτησης που λειτουργούν στα σωφρονιστικά καταστήματα κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου, εξακολουθούν να λειτουργούν σύμφωνα με το νομοθετικό και κανονιστικό καθεστώς που διέπει τη λειτουργία τους και οι βεβαιώσεις παρακολούθησης που εκδίδουν αποτελούν πλήρη απόδειξη για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος και για κάθε νόμιμη χρήση. Όσοι κρατούμενοι παρακολουθούν κατά τη θέση σε ισχύ του παρόντος ειδικά συμβουλευτικά προγράμματα ή προγράμματα απεξάρτησης δεν απαιτείται να παρακολουθήσουν προγράμματα σωματικής αποτοξίνωσης.

3. Αναστέλλεται η εκτέλεση των καταδικαστικών αποφάσεων για πράξεις που προβλέπονται στο άρθρο 32 παρ. 1 του παρόντος, ακόμα και αμετακλήτων, στις περιπτώσεις που αφορούν καταδικασθέντες που έχουν ολοκληρώσει με επιτυχία θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, εφόσον οι πράξεις αυτές τελέστηκαν πριν την εισαγωγή τους στο πρόγραμμα απεξάρτησης. Η αναστολή χορηγείται με διάταξη του εισαγγελέα του δικαστηρίου που εξέδωσε την καταδικαστική απόφαση, για χρονικό διάστημα τριών ετών και υπό όρους αντίστοιχους με τους προβλεπόμενους στο άρθρο 33 παρ. 1α'.

4. Όσοι κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα ή αμετάκλητα σε ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης για εγκλήματα που προβλέπονται στον παρόντα Κώδικα απολύονται υπ' όρον αν έχουν συμπληρώσει το 1/3 πραγματικής έκτισης της ποινής που τους επιβλήθηκε. Την απόλυσή τους διατάσσει ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου έκτισης της ποινής.

Άρθρο 58 **Διατηρούμενες διατάξεις**

Διατηρούνται σε ισχύ:

- α) Οι διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006 (Α' 103) και των υπουργικών αποφάσεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση της παραγράφου 3 του άρθρου 1 του ν. 3459/2006,
- β) Οι διατάξεις των άρθρων 47-52, 55, 58 και 61 του ν. 3459/2006.

Άρθρο 59 **Καταργούμενες διατάξεις**

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται:

- α) Ο ν. 3459/2006 (Α' 103), εκτός από τις διατάξεις αυτού που αναφέρονται στο προηγούμενο άρθρο.
- β) Το τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 55 του Σωφρονιστικού Κώδικα (ν. 2776/1996), όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 3727/2008 (Α' 257).
- γ) Κάθε άλλη διάταξη γενικής ή ειδικής που αντίκειται στις ρυθμίσεις του παρόντος ή αφορά θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα νόμο.

Άρθρο 60 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 5 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ
ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Ευάγ. Βενιζέλος

Δ. Ρέππας

ΥΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Α. Λοβέρδος

Μ. Παπαϊωάννου

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ
ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ

Χ. Παπουτσής

Αριθ. 4/1/2012

ΕΚΘΕΣΗ

Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους
(άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων «Κώδικας Ναρκωτικών»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη νομοσχεδίου, τροποποιείται το υφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο περί ναρκωτικών. Ειδικότερα:

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Α' - Γ'

α. Επανακαθορίζεται η έννοια των όρων ναρκωτικά και πρόδρομες ουσίες, για την εφαρμογή του υπό ψήφιση νόμου.

β. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τον έλεγχο και τους όρους διάθεσης ναρκωτικών φαρμάκων και τα ναρκωτικά κρατικού μονοπωλίου. (άρθρα 1-19)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δ' - Ε'

1.α. Διατυπώνεται εκ νέου το αδίκημα της διακίνησης ναρκωτικών και επανακαθορίζονται οι επιβαλλόμενες ποινές.

β. Θεσπίζονται οι προνομιούχες περιπτώσεις τέλεσης του ανωτέρω αδικήματος, για τις οποίες επιβάλλεται ποινή φυλάκισης.

γ. i) Επανακαθορίζονται οι διακεκριμένες περιπτώσεις τέλεσης του ανωτέρω αδικήματος και αυστηροποιούνται οι επιβαλλόμενες ποινές.

ii) Καθορίζονται οι ιδιαίτερες διακεκριμένες περιπτώσεις διακίνησης ναρκωτικών, οι οποίες τιμωρούνται με πρόσκαιρη κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών ή με ισόβια κάθειρξη και με χρηματική ποινή από 50.000 - 600.000 ευρώ. (άρθρα 20 - 23)

2.α Επανακαθορίζονται οι ποινές που επιβάλλονται για την: i) πρόσκληση στην παράνομη χρήση ναρκωτικών και

της διαφήμιση της χρήσης τους, ii) οδήγηση μεταφορικών μέσων υπό την επίδραση ναρκωτικών, iii) ευθύνη των νομικών προσώπων σε σχέση με τα αδικήματα του υπό ψήφιση νόμου.

β. Επεκτείνεται η εφαρμογή των μέτρων επιείκειας και για τους υπαίτιους τέλεσης διακεκριμένων ή ιδιαίτερα διακεκριμένων αδικημάτων, εφόσον κρίνεται ότι συντέλεσαν, με παροχή πληροφοριών, στην ανακάλυψη ή εξάρθρωση εγκληματικής οργάνωσης διακίνησης ναρκωτικών κ.λπ. Για τις χορηγηθείσες από τον υπαίτιο πληροφορίες, συντάσσεται έκθεση ένορκης εξέτασης μάρτυρα, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα (άρθρα 24 - 27)

3. Επανακαθορίζεται το πλαίσιο συγκαλυμμένης δράσης ελεγκτικών οργάνων ή ιδιωτών, με σκοπό την ανακάλυψη ή σύλληψη προσώπου που διαπράττει κάποιο από τα αδικήματα του υπό ψήφιση νόμου. Τα θέματα σχετικά με τη διαδικασία έκδοσης στοιχείων συγκαλύψεως των ανωτέρω προσώπων και τη διενέργεια συναλλαγών αποκλειστικά για τις ανάγκες της δράσης τους, καθορίζονται με κ.υ.α. (άρθρο 28)

4. Ορίζεται ότι, εφεξής, η προμήθεια και κατοχή ποσότητας ναρκωτικών ουσιών για ίδια αποκλειστική χρήση του προσώπου, δεν αποτελεί αξιόποινη πράξη. Αντίθετα, τιμωρούνται με: i) κράτηση έως τριών μηνών και πρόστιμο έως 500 ευρώ, η καλλιέργεια φυτών κάνναβης, για ίδια χρήση.

ii) Κράτηση έως έξι μηνών και πρόστιμο έως 1000 ευρώ, η χρήση ναρκωτικών δημοσίων.

ii) Φυλάκιση έως δύο ετών, η κατάρτιση πλαστής, η νόθευση ή χρησιμοποίηση ιατρικής συνταγής χορήγησης ναρκωτικών για ίδια χρήση. (άρθρο 29)

5.α. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα σχετικά με τη μεταχείριση εξαρτημένων δραστών. Μεταξύ άλλων επανακαθορίζονται:

Τα αποδεικτικά μέσα που συνεκτιμώνται από το δικαστήριο, για τη διάγνωση της εξάρτησης ενός προσώπου από τα ναρκωτικά.

Οι ποινές που επιβάλλονται στο δράστη αξιόποινων πράξεων του υπό ψήφιση νόμου, ο οποίος έχει αποκτήσει την έξη της χρήσης ναρκωτικών ουσιών και δεν μπορεί να την αποβάλλει με τις δικές του δυνάμεις.

β. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα της ειδικής μεταχείρισης, κατά το στάδιο της προδικασίας, των χρηστών ναρκωτικών που τελούν συγκεκριμένα αδικήματα του υπό ψήφιση νόμου ή εγκλήματα προς διευκόλυνση της χρήσης ναρκωτικών ουσιών.

Προβλέπεται η εισαγωγή των κατηγορουμένων σε εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης, ως περιοριστικό όρο.

Σε περίπτωση επιβολής προσωρινής κράτησης, ο κατηγορούμενος μπορεί να παρακολουθήσει ειδικό συμβουλευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης εντός του καταστήματος κράτησης και περαιτέρω να παρακολουθήσει, κατόπιν γνωμοδότησης ειδικής επιτροπής, και πρόγραμμα ψυχολογικής απεξάρτησης.

γ. Τίθενται σε νέα βάση οι συνέπειες της συμμετοχής σε θεραπευτικό πρόγραμμα απεξάρτησης εκτός σωφρονιστικών καταστημάτων, καθώς και της ολοκλήρωσης αυτών. Μεταξύ άλλων, προβλέπεται ότι αναστέλλεται η εκτέλεση χρηματικών ποινών ή εφόσον έχει χωρήσει βεβαίωση των χρηματικών ποινών και των εξόδων, αναστέλλεται υποχρεωτικά η λήψη κάθε δυσμενούς ατομικού μέτρου και κάθε μέτρου αναγκαστικής είσπραξης

της συναφούς οφειλής ως και κάθε τοκογονία ή προσαύξηση.

δ. Προβλέπεται η εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης δραστών που κρίθηκαν ως εξαρτημένοι και δηλώνουν ότι επιθυμούν να συμμετάσχουν σε εγκεκριμένο πρόγραμμα απεξάρτησης. Μετά την ολοκλήρωση του σταδίου αυτού, μπορεί να διατάσσεται από ειδική τριμελή επιτροπή, η παρακολούθηση ειδικού συμβουλευτικού προγράμματος ψυχολογικής απεξάρτησης.

ε. Επανακαθορίζονται οι προϋποθέσεις για την υπό όρο απόλυση κρατούμενων που έχουν καταδικαστεί για συγκεκριμένα αδικήματα του υπό ψήφιση νόμου.

(άρθρα 30 - 35)

6. Προβλέπεται ότι, η απαγόρευση άσκησης επαγγέλματος λήγει και πριν τον οριζόμενο χρόνο, εφόσον ο δράστης ολοκληρώσει πρόγραμμα απεξάρτησης.

(άρθρο 36)

7. Ρυθμίζονται εκ νέου τα θέματα σχετικά με τη: α) δήμευση όλων των προϊόντων που προέρχονται από πράξεις, κατά παράβαση συγκεκριμένων άρθρων του υπό ψήφιση νόμου, του τιμήματος τους, των κινητών και ακινήτων που αποκτήθηκαν με το τίμημα αυτό κ.λπ., β) δήμευση και κατάσχεση των ναρκωτικών ουσιών. (άρθρα 40 - 41)

8. Ορίζεται ότι η προανάκριση και η προκαταρκτική εξέταση που ενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες, τελεί υπό την εποπτεία και καθοδήγηση του εισαγγελέα εφετών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρο 44)

ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΤ' - Ζ

1. Ορίζεται ότι τα έσοδα από χρηματικές ποινές ή τη μετατροπή ποινών που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή συγκεκριμένων διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου, κατανέμονται, με κ.υ.α., στα Υπουργεία Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Προστασίας του Πολίτη και Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και διατίθενται για την αντιμετώπιση του προβλήματος των ναρκωτικών, κατά τα ειδικότερα οριζόμενα. (άρθρα 45 - 46)

2. Συνιστάται Διυπουργική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών και καθορίζεται η συγκρότηση και οι αρμοδιότητές της. Η γραμματειακή και τεχνική υποστήριξη της ανωτέρω Επιτροπής εξασφαλίζεται από τη Γενική Γραμματεία του Πρωθυπουργού.

(άρθρο 48)

3. Με απόφαση του Πρωθυπουργού ορίζεται Εθνικός Συντονιστής για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, με θητεία πέντε ετών και το προβλεπόμενο προσόντα. Με όμοια απόφαση, καθορίζεται και η διοικητική υποστήριξη του Εθνικού Συντονιστή.

(άρθρο 49)

4. Συνιστάται στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Εθνική Επιτροπή Σχεδιασμού και Συντονισμού για την αντιμετώπιση των Ναρκωτικών, η οποία έχει την οριζόμενη σύνθεση και αρμοδιότητες. Στα μέλη της εν λόγω Επιτροπής δεν καταβάλλεται οποιαδήποτε αμοιβή.

(άρθρο 50)

5.α. Καθορίζονται οι εγκεκριμένοι Οργανισμοί θεραπείας για την υλοποίηση των δράσεων του υπό ψήφιση νόμου.

β. Παρέχεται εξουσιοδότηση, για την έκδοση π.δ/τος, με το οποίο συστήνονται θέσεις προσωπικού και ρυθμίζονται θέματα λειτουργίας και ανάπτυξης των ειδικών προγραμμάτων απεξάρτησης που υλοποιούνται από τα Ψυχιατρικά Νοσοκομεία Αττικής και Θεσσαλονίκης. Η

σύσταση των εν λόγω θέσεων επιτρέπεται μόνον εφόσον καταργούνται ισάριθμες κενές οργανικές θέσεις άλλων ειδικοτήτων.

γ. Ομοίως, με π.δ/γμα, μπορεί να ιδρύονται θεραπευτικά καταστήματα κράτησης ή τμήματα καταστημάτων κράτησης για σωματική ή ψυχολογική απεξάρτηση κρατουμένων και να συνιστώνται οι αναγκαίες θέσεις προσωπικού.

δ. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την εποπτεία και των έλεγχο συμβουλευτικών σταθμών και θεραπευτικών κέντρων, καθώς και την εφαρμογή προγραμμάτων πρόληψης. (άρθρα 51 - 55)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄

1. Τροποποιούνται - συμπληρώνονται οι διατάξεις του άρθρου 44 του ν. 3386/2005, και προβλέπεται η χορήγηση άδειας διαμονής, για ανθρωπιστικούς λόγους, σε υπηκόους τρίτων χωρών που παρακολουθούν εγκεκριμένο θεραπευτικό πρόγραμμα ψυχικής απεξάρτησης.

(άρθρο 56)

2. Περιλαμβάνονται μεταβατικής ισχύος διατάξεις και προβλέπεται μεταξύ άλλων, η υπό όρο απόλυση, όσων κατά τη δημοσίευση του υπό ψήφιση νόμου, έχουν καταδικαστεί τελεσίδικα ή αμετάκλητα σε ποινή κάθειρξης για εγκλήματα του νόμου αυτού, εφόσον έχουν συμπληρώσει το 1/3 πραγματικής έκτισης της επιβληθείσας ποινής. (άρθρα 57 - 60)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις, προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Δαπάνη από την: α) παροχή γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης στην Διευρυτική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, καθώς και διοικητικής υποστήριξης στον Εθνικό Συντονιστή για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών. (άρθρα 48 και 49)

β) Ίδρυση νέων θεραπευτικών καταστημάτων κράτησης ή τμήματα καταστημάτων κράτησης για σωματική και ψυχολογική απεξάρτηση των κρατούμενων, καθώς και από τη σύσταση των αναγκαίων θέσεων προσωπικού. (άρθρο 54)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από τις επιμέρους ρυθμίσεις των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων (αποφάσεις Πρωθυπουργού και π.δ/γмата) και θα προσδιοριστεί με την έκδοση αυτών.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τον επανακαθορισμό του πλαισίου ειδικής μεταχείρισης χρηστών ναρκωτικών (συμμετοχή και ολοκλήρωση σε θεραπευτικά προγράμματα, εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης κ.λπ.). (άρθρα 31, 32, 33, 34)

3. Ενδεχόμενη αυξομείωση δημοσίων εσόδων από τον επανακαθορισμό των επιβαλλομένων ποινών για τα εγκλήματα, του υπό ψήφιση νόμου, (άρθρα 20 - 26, 29, 30)

4. Ενδεχόμενη εξοικονόμηση δαπάνης από: α) τον επανακαθορισμό των επιβαλλόμενων ποινών για τα ε-

γκλήματα του υπό ψήφιση νόμου (άρθρα 20 - 26, 29, 30), β) τη ρύθμιση εκ νέου του θεσμού της υπό όρο απόλυσης καταδικασθέντων για συγκεκριμένα αδικήματα του υπό ψήφιση νόμου. (άρθρα 35 και 57 παρ.4)

Αθήνα 4 Ιανουαρίου 2012

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Κατριβέσης

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου «Κώδικας Ναρκωτικών»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου νομοσχεδίου, προκαλούνται, επί του Κρατικού Προϋπολογισμού, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Δαπάνη από την: α) παροχή γραμματειακής και τεχνικής υποστήριξης στην Διευρυτική Επιτροπή για το Εθνικό Σχέδιο Δράσης κατά των Ναρκωτικών, καθώς και διοικητικής υποστήριξης στον Εθνικό Συντονιστή για την Αντιμετώπιση των Ναρκωτικών. (άρθρα 48 και 49)

β) Ίδρυση νέων θεραπευτικών καταστημάτων κράτησης ή τμήματα καταστημάτων κράτησης για σωματική και ψυχολογική απεξάρτηση των κρατούμενων, καθώς και από τη σύσταση των αναγκαίων θέσεων προσωπικού. (άρθρο 54)

Το ύψος της ανωτέρω δαπάνης εξαρτάται από τις επιμέρους ρυθμίσεις των προβλεπόμενων κανονιστικών πράξεων (αποφάσεις Πρωθυπουργού, π.δ/γματα) και θα προσδιοριστεί με την έκδοση αυτών.

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από τον επανακαθορισμό του πλαισίου ειδικής μεταχείρισης χρηστών ναρκωτικών (συμμετοχή και ολοκλήρωση σε θεραπευτικά προγράμματα, εισαγωγή σε θεραπευτικό ή ειδικό κατάστημα κράτησης κ.λπ.). (άρθρα 31, 32, 33, 34)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα αντιμετωπιστούν από τις πιστώσεις του Κρατικού Προϋπολογισμού.

Αθήνα 3 Ιανουαρίου 2012

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ,
ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Ευάγγ. Βενιζέλος

Μ. Παπαϊωάννου